"બેઠકો," "મીજલસો," "જલસાઓ

તથા

ફોનોગ્રાફમાં

ગવાતાં ગાયનો

કે

રેકર્ડના ગાયન

ભાગ ૧-૨-૩ જો.

---:o:---

[illegible]

[illegible]

[illegible]

આવૃત્તિ પહેલી [illegible] પ્રત

અમદાવાદ [illegible] 'નટવર' પ્રીન્ટીંગ પ્રેસ [illegible]
[illegible] છાપ્યું

કિંમત ૦-૮-૦

બેઠકો, મીજલસો, જલસાઓ

તથા

ફોનોગ્રાફમાં ગવાતાં ગાયનો

ઉર્ફે

રેકર્ડસ સોંગ

—( )—

ભાગ ૧-૨-૩ જો.

——:o:——

(૧)—ભજન   મીરાંબાઈ—

મોરારી રસીયા ગીરધારી, સુંદર શ્યામ, કાં તજી અમને,
મથુરાના વાસી, આવા ન બનીયેજી
વાંસલડી રાગ સોહામણા, બજાવ્યા રાગ નાચોને, રજ વાટ લાગે ખારી
સુંદર શ્યામ શાં તજી અમને, મથુરાંના વાસી આવા ન બનીએ રે નાથ,
જમુનાનો કાંઠો રળીયામણો, આ કાને દોડેને, અકળાવી દે છે મુને ભારી—સુ.
વૃંદાવન કેરી શોભા, તમ વિણ અમને તો, વન લાગે હવે ખારી—સુ
ગોવર્ધનનો ટોળાં ભાવ્યા, લીધો આંગળીએ અમપર ઢાળ્યો ગીરધારી—
મીરાંબાઈ કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, દાસ પ્રભુ સેજે આધારી
સુંદર શ્યામ શાં તજી અમને, મથુરાંના વાસી આવા ન બનીયેજી—સુ.

(૨)—સુરદાસ—   ભજન-રાગ હોરી-

વ્રજમેં હરી ધુમ મચાઈ, ગોપી સરવે દેખન આઈ,
ઇતસે આઈ નવલ રાધીકા, ઉતસે કુંવર કનાઈ;
હીલ મીલ ફાગ ખેલે પરસપર. શોભા બરની નહિ જાઈ,
નંદ ઘર બાજ બધાઈ.
રાધે સાન કરે સખી અનકુ, ઝુડ ઝુડ ઉઠવાઈ,
પકરો પકરો મન મોહનસે, સબ સપ કરો ધાઈ,
લાલેકુ નાચ નચાઈ.

તાલ પખાજ વેણુ વાજીંત્ર વાજે, મંજીરા સરણાઇ,
ઉડત ગુલાલ, લાલ ભયે બાદલ, સઘળી વ્રજ સોહાઇ,
માનુ બાગવા જરાઇ.
મુગટ પીતાંબર છીન લીયો, શીર પર ચુંદડી હોડાઇ,
નેનુ જોયે નભ નેનુ બીચ; કાજળ નકવેશર પેરાઇ;
માનુની નાર બનાઇ.
કહેત રાધીકા સુન હોને; કૃષ્ણજી, કહાં ગઇ ચતુરાઈ,
કહા ગયો તેરો નંદબાવાજી, કહા ગઇ જશોમતી માઇ;
તને કયું ન લેત છોડાઇ.
ફગવા લીયા બીન જાને ન દુંગી, કરો મા કોટી ઉપાઇ,
લગી કઠોર કસર, સબ દીનકી મસ્તી નાચ નચાઇ;
બોત દીન સાંખ ઉખાઇ.
મુગટ પીતાંબર દીયોને રાધીકા; ફગવા લીયોં મન ભાઇ,
સુર, કહે છબી કહાં લગી બરનુનએ સુખ બઇકુંઠ નાઇ;
કરત જન કોટી ઉપાઇ

(૩)—ભજન કબીર

બંગલા ખુબ બના મહારાજ, જ્યાંમે નારાયણ બોલે—ટેક.
ઇસ બંગલેમેં દસ દરવાજા, બીચ પવનકા થંભા.
આવત જાત કોઇ ન દેખે, યેહી બડા અચંબા—બં૦
ઇસ બંગલેમે બાજાં બાજે, બાજે સાંજ સબેરી;
તાજ પખાજ ઔર મૃદંગ બાજે. રામ છત્તીશી ગાવે—બં૦
હાડ ચામકી દેહ બનાઇ, તામે નાડીકા કોટ;
બાજીગરને ખેલ મચાયા, રંગ ખુબ રહડાયા.—બં૦
પાંચ પચ્ચીસકે પાતર નાચે, મનુવા તાલ બજાવે;
સુરતકી, નુરતકી મૃદંગ બાજે, રાગ છત્તીશેં ગાવે.—બં૦
રોમ રોમકી છાઇ બનાઇ, તીન ગુનકા, ગાલ,
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધો, યે પદ સુણવાવાળા—બં૦

(૪)—સારઠારણા—

બંસીવાલા આજોરે મોરે દેશ, પ્યારી સામરી સુરત પ્યારે બેસ,—બં૦
આવન આવન કેહ ગયોજી, કર ગયો કોલ અનેક,
ગીણતાં ગીણતાં ગસ ગઇ. મોરી આંગળીઆરી રેખ.
સાંવરીયા રસીલા સલુણા, પીયાને જીયાયે કરંચે નીસાર,

હમતો જોગી પ્રેમકેરે, પ્રેમ હમારો દેશ,
શુદ્ધ નાહં પાઇ પીયુકી, તબલીયો આદેશ.

(૫)—ઉદય ભાણુ—

મન માયાના કરનારારે, જરી જોને તપાસી તારી કાયા;
પુછી જોને તું પંડીત પુરાણુરે, કોના અમર છે લેખ લખાણા,
કાચી છે કાયા, માટીની માયા, છે માટીના ખેલ બનાયા;
શાણા તો સમજી અલગ થયા, પણ બાળક બિચારા લપટાયા.
લાખોની પાંખો ગઇ છે પીખાઇ, જેના મુછપર લીંબુ ઠરાયા;
કાળના કુહાડાથી કોણ બચ્યું છે, બને રંક બને હોય રાયા;
સંધ્યાના જેવા રંગ સોનેરી, વંધ્યાને લાડ લડાયા,
જોબન ને તન ધન, તેવાં સમજવાં, પાણીમાંના પડછાયા.

(૬)—અસીરેહીર્સ—

મજાહ દેતે હય ક્યા યાર, તેરે બાલ ઘુંઘરવાલે,
નીકલી મેરે દીલસે આહ, જાતાંથા વોહ રશકે માહ.
દેખા દુશ્મનકે હમરાહ, દોનો હાથ ગલેમેં ડાલે;
પહેલેથી મુજસે તકરાર, અબ તું ક્યું કરતા હય પ્યાર.
અબ તેરી તરફસે યાર મેરે દીલમે પડ ગયે છાલે.
તેરી ભવે હય યા શમશીર તેરી ચીતવન હય યા તીર.
હય આંખે ખુતે બેપીર, યા હય જહેર ભરે દો પ્યાલે,
કોઇ દમકા હું મેહમાન, એક નજર ઇધરભી જાન.
તેરી આંખોકે કુરબાન ઓ, મુહ ફેરકે જાને વાલે.

(૭)—કબીર ભજન—કીરતન—

મુખડાં કયા દેખો દરપનમેં, તેરે દયા ધરમ નહીં મનમેં—મુખ
જેસી ફુલ રહી ફુલવાડી, બાસ રહિત નીજ ફુલમેં,
એક દીન એસી હો જાયગી, ખાક ઉડેગી તનમેં—મુ૦
ચુવા ચંદન, અબીર અગરની શોભે ગોરે તનમેં,
ધન જોબન દો ઘડીકા સાથી, છુટ જાવેગા ક્ષણમેં—મુ૦
કોડી કોડી માયા જોડી, સુરત રહે નીજ ધનમેં,
દશ દરવાજા બંધ રહે તો, રહે ગઇ સબકી મનમેં—મુ૦
વાસનકી નાવ લગાઇ, લે ચલે જંગલમેં,
ધરમી ધરમી પાર ઉતર ગયે પાપી ડુબે જગતમેં—મુ૦
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધુ, એ કબાલગ રહે મનમે.—મુ૦

(૮)—મીરાંબાઇ—

મીરાંની પુર્વ જનમની છે પ્રીતરે, મીરાંના હૈડે લખાણુા,
હરીનાં હેતરે. નામ નહિરે, છોડે હોજી......મીરાં,
રાણાજીયે આપીયો, ભુતડાં ભેળો વાસ,
ભુત પ્રેત ભાગી ગયારે, મીરાંનો ઇન્દ્રભુવન થયો અવાશ...મીરાં.
વિખના પ્યાલા મોકલ્યાં, દેજો મીરાંને હાથ, અમૃત કરી આરોગીયાં
મીરાંને રાખણુ હારો રઘુનાથ......મીરાં,
રાણે વિષધર મોકલ્યો, દેજો મીરાંને જઇ, પુંજી મીરાંએ પ્રેમથી.
પુર્તી શાળીગરામની થઇ, રાણે રજા આપી પછી કાઢી ગણીને કાશ.
મીરાં ચાલ્યા મહાલતાં, બાઇ ભાગ્યો છે વૃજનો વાસરે......મીરાં.

(૯)—મહુમદહુસેન—રાગ, ટોડી, કવ્વાલી—

યે કૈસે બાલ બીખરે હય, કે સુરત કયા બની ગમકી,
તુમારે દુશ્મનોકો કયા પડીથી મેરે માતમકી,
સંભાલો અપને જોબનકો, છીપાઓ અપને મહરમકો,
નહીં ઇસકી ખબર તુમકો, નજર પડતી હય આલમકી.
ઉધરતો હીંચકીયા આઇ, ઇધરતો મેરા દમ નીકલા,
અભીમે હો રહી ખુશીયાં. જહાં મેરે માતમકી,
કરે કિસસે શિકાયત હય, અજીબ ઉલટા જમાના હૈ
બઢાયા પ્યાર જબ હમને, મોહબત આપને કમકી.
ન મીલીયેગા ન મીલીયેગા, કોઇ હમ મર ન જાવેંગે,
ખુદાકા શુંકકે પહેલે, મોહબત, અપને, કમકી.

(૧૦)—સુરદાસ—

મેરે રંગીલે યાર, ખીલી કયસી, જોબનકી, બાલે, જોબનકી બહાર,
હાંરે મેરે બાલે જોબનકી બહાર—પૈસે બિના—
કયસે કરૂં કહો પ્યાર—હૈદો યેલી મેરે દિવાને, દિલદાર—મે૦
યેલી મેં કયસે દું પ્યારી, નવેલી યે, હય જીવનકા આધાર,
યેલ છુપાના, ચમન ઉડાના, હોતા નાં બરસો, હજાર.
હો. એ. યેલી. મામુક મજેદાર,-
-આઇયો મે તો જાતી હું હોકે હુંશીયાર.

(૧૧)—સતી દ્રૌપદા—

શામળીયાજી,કરજો મારી સ્હાયરે, વ્હાલા ગરૂડે ચડીને, વહલાં આવજોરે
સ્યામ સલુણા સુભદ્રાના વિરારે, આ દીન બાળાની લાજ દયાળુ રાખજોરે

છોગાળા' છે વાત છેલી, નથી કોઇ મ્હારૂં બેલી,
વા'લા વ્રજ ગુણની ઘેલી, દાસી દુઃખમાં ડુબેલી,
દુઃખીની દાદરે ફરીયાદ, અંતર લાવજોરે.
કૌરવ કર્મ ચંડાળ, દુશાશન નિર્દય અરે.
જોતાં પાંચ ભર્તાર, પાપી પટકુળ તાણતો,
વ્હારે આવોને, દયા દીલે લાવોને, નાથ છુ અનાથનારી, ભરૂસોછે ભુધરભારી
જેવી છું તેવી તમારી, વાલા ન દેશો વિશારી,
હેતે હળધરજીના, વિર, આવી ઉગારજોરે.

(૧૨;—સુકન્યા સાવિત્રી—(યમ સાવીત્રી સંવાદ)

શા માટે શ્રમ કરે, સતીતુજ પતિ ભક્તિ સાચી (૨) હવે પુત્રીવળ તુ પાછી (૨)
સાવિત્રી—સજ્જન કેરા સાથમાં, મેં ડગ ભરીયાં સાત,
મિત્ર ભાવે સુણજો હવે, આ દિન વનીતાની વાત,
ધર્મ જે વેદ પુરાણે ભણીયો, મુખ્ય. ધર્મ ગ્રહસ્થાશ્રમ ગણીયો.
કૃપાનાથમમ, પ્રાણુનાથ સું રહી વૃત્તી રાચી (૨) વળુમહારાજ કયમ પાછી (૨)
યમ—સુણી વિવેક ભરી મૃદુ વાણી. થયો પ્રસન્ન અતિ મન શાણી.
સત્યવાનના જીવન વિનાં, કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી (૨) હવે.
સાવિત્રી—મહારાજ ! (મારા અંધ સાસુ શ્વસુર દેખતાં થાય)
યમ—તથાસ્તુ ! ભાગ્યવતી તું અતિ દુર આવી, થાય કોથી
મિથ્યા નવ ભાવી. શા.

સાવિત્રી—પતિ સમીપ શ્રમ નહી જરી. જ્યાં જાએ મમ નાથ.
તપ વ્રત આપકૃપા વડે ત્યાં આવું તમ સાથ. સંગત સજ્જન તણી નથી સોંઘી.
મૈત્રી સંત પુરૂષનામોંઘી, કૃપાનાથ મમપ્રાણુનાથશું રહિ વૃત્તીરાચી (૨) વળુ
યમ—અર્થયુક્ત સંભાષણુ તારૂં. બુદ્ધીમાં વૃદ્ધી કરનારૂં.
સત્યવાનના જીવત વીના, કાંઈ ઇચ્છીત, વર યાચી—હવે.
સાવિત્રી—મહારાજ (મારાબુદ્ધિશાળી સસરાજીને પાછુ રાજ્ય પ્રાપ્ત થાય)
યમ—તથાસ્તુ ! ઉત્તમવર બે આપ્યાં ભાવે, હજી પ્રેમદા પુંઠળ
આવે, શા માટે.

સાવિત્રી—સુપાત્ર જન કરતાં કદી. સુપાત્રોનું સનમાન.
સાધુ, તો દુશ્મન તણું, પણ સાધે કલ્યાણ.
સંત પુરૂષોની સમાન દૃષ્ટિ, દયા તણી વરશાવે વૃષ્ટી.
કૃપાનાથ મમ પ્રાણુનાથ શું. રહી વૃત્તી રાચી. (૨) વળું.
યમ—શિતળ વચન સુધાસમ તારાં તૃષાતૃષાતુરની હરનારાં.
સત્યવાનના જીવીત વિના. કાંઈ ઇચ્છીત વર યાચી—હવે.

સાવિત્રી—મહારાજ ! પિતાના કુળની વૃદ્ધી કરનારા મારે સો
ભાઇ થાય)

યમ—તથાસ્તુ, સાસરીયાનું માન વધાર્યું પીયર તણું પણ કાજ
સુધાર્યું—શા.

સાવિત્રી—પર દુઃખે દુઃખીયાબને. દુઃખદ હૃદય વિશ્રામ-
ભરૂષો ભારે સંતનો, ઠરવાનું શુભ ઠામ.
સ્વજન માંહી વિશ્વાસ નવ લાવે, સજ્જન ઘર પુછતું સૌ આવે,
કૃપાનાથ મમ પ્રાણુનાથ સું રહી વૃત્તી રાચી. (૨) વળું.
યમ—મધુરાં નવીન વચન સંભળાવ્યા, અતિશય તે મારે મન ભાવ્યાં
સત્યવાનનાં જીવીત વીના, કાંઇ ઇચ્છીત, વર યાચી. (૨) હવે
સાવિત્રી—મહારાજ ! (મને મારા સ્વામીથી ઔરસ સો પુત્ર થાય)
યમ-તથાસ્તુ ? ઘટે ના થાવું અતિ વર લોભી, તજી પુંઠ હવે ન
અહીં થોભી-શા૦

સાવિત્રી-સ્વધર્મ વ્હાલો સાધુને, જે ચુંકે નવ લગાર
સાંપ્રત ભુત ભવિષ્યની, ગતિ તણાં આધાર;
સજ્જન ફરે ન આશા આપી, બોલ્યું અબોલ્યું ન કરે કદાપી.
કૃપાનાથ મમ પ્રાણુનાથ શું રહિ વૃત્તી રાચી (૨) વળું.
યમ—અમુલ્ય તારા વચન વિચારી, વાધે તુજમાં ભક્તિ મારી.
ભગવતી છેલ્લું ઉત્તમ, અનુપમ, ઇચ્છીત વર યાચી. (૨) હવે.
સાાવત્રી—પુત્ર તણું મુજને દીધું પ્રભુ આપે વરદાન.
જીવીત દાન દ્યા જીવનને, સત્ય, કરો ભગવાન........

(૬)—મીસ જાનકીબાઇ—ભજન. રાગ ભૈરવી.

શ્રી રામચંદ્ર કૃપાળુ ભજ મન હરન ભવ ભય દારૂનં.
નવકંજ લોચન કંજ મુખ કરકંજ પદ કંજારૂનં—શ્રી.
કંદર્પ અગણીત અમીત છબી નવનિલરજ સુંદર,
પટપીત માન હુલડીત રૂચી સુચી જનક સુતાવંર.
શ્રી કીટ કુંડળ તિલક ચારૂ ઉદાર અંગ વિભુષણું,
આજાન ભુજ સર ચાંપધર સંગ્રામજીત ખર દુષણું.
ભજે દિનબંધુ દીનેશ દાનવદલન દુષ્ટ નિકંદનં,
રઘુનાથ આનંદ કંદ કઉશલ્યા ચંદ દશરથ નંદનં.
ઇતી વદત તુલસીદાસ શંકર શેષ મુની મનરંજનં,
મમ હૃદય કુંજ નિવાસ કરી કામાદી ખલ દલ ભંજનં.

(૧૪)—[વણઝારેલી—

અરે શું માનવનો અભિમાન પલકમાં ટળી જશેરે.
અરે જ્યમ પીંપળ ઉપર પાન, પલકમાં ખરી જશેરે (૨) માટીમાં મળી જશેરે —અરે.
ઘડી એક જીવતરમાં ઘડી એક સુખનીઆ.........અરે નથી.
મુઢ મમતમાં તેણે મરતાં આખાં અરે નથી. પામર નર નાદાન.—અરે.
કાયા કલેવર કારમો, છે ગંદકીનો ગાડવો;
સમજુ જને સમજી જઇ, અભિમાનને વણસાડવો.
અભિમાન ધરણીધરને નહિ દુધ પાઇને પેધાડવો;
રાવણ સરીખાં રાજવીએ લીધો નથી કંઇ લ્હાડવો—અરે શું.

(૧૫)—વસંત પ્રભા—

શ્રી રામચંદ્ર રઘુવિર,
શ્રી સિતાપતી ભજી લેને મન અવસર આવો એળે વહી જશેજી.
ખિલી વસંત છેલા, ખિલી જુવાની છેલા, રશીયા રસ પીલેને સુખધામ.
ખિલી વસંત તેરી, ખીલી ફુલવાડી, પ્રભુને શરણુમારી લે મન લ્હાવ-શ્રી
રમણી રૂપાળી હેતે હૈડે ધારી વ્હાલા, પીલે અધરામૃત રસપાન.
નાથના અનાથનેએ અંતર ધરી પીતે આગા કરી લેને કાયાનું કલ્યાણ-શ્રી

(૧૬) - ગજલ રાગ ભેરવી તાલ દાદરા—

અપને મૌલાકી જોગન બની, જોગન બનીરે મી જોગન બની
અપને મૌલાકી અપને ખ્વાજાકી જોગન બનીરે;
મેં અપને દીલકો કીસી ખુનકો દીયા ચહાતા હું.
છોડ ઇસ્લામકી રાહ કુફ્રલીયાં ચહાતા હું,
અય મુસલમાનો કહો, કયા મેં બુરા ચહાતા હું, અ.
જીસ્સે મીલા હય ખુદા ઉસ્સે મીલના ચાહતા હું. અ.

(૧૭)—કંશવધ—

કાનુડા તારી કામણ કરનારી, વ્રજમાં વાંસલડી વાગી;
આડી વળી મોહક મન વસ કરનારી-વ્રજમાં
મનવસ કરનારી; સ્વર સુણતાં લાગે સુખકારી.
હું ઘેલી તમ વિણ થઇ છું ગિરધારી-વ્રજમાં.

(૧૮)—મોરાંબઇ ભજન—

કાનુડો શું જાણે મ્હારી પ્રીત, બાઇ અમે બાળ કુંવારારે. કા.
જળરે જુમનના અમે ભરવા ગયાં તારે, કાનુડે આવીને છાંટયાં નીર; ઉડયાં છરરરરરરે, કા.

શેરીએ ને શેરીએ અમે રમતાં, ને ભમતાંરે, કાનુડે આવીને
ખેંચ્યાં ચીર, ફાટયાં ચરરરરરરરે. કા.
વનરા તે વનમાં વ્હાલે રાસ રમાડયાંરે, કાનુડે તાણી માર્યાં
તીર, વાગ્યાં અરરરરરરે. કા.

(૧૯)—વિણાવેલી—

કાયા કાચો કુંભ છે, જીવ મુસાફર પાસ;
ત્હાંગે ત્યાં લગી જાણજે, જ્યાં લગી શ્વાસોશ્વાસ;
સદા સંસારમાં સુખ દુઃખ. સરખા માની લઇએ.
રાખે જેવી રીતે રામા, રંગે તેવી રીતે રહીયે,

સાખી { પીપળ પાન ખરંતાં. હસતી કુંપળીયા;
મુજ વિતી તુજ વાતશે ધીરી બ પુડીયા.

નહી જેવીને તેવી નિત્ય, કોઇની નભતી જોઇએ;
દશાના ઢંગ, રૂતુના રંગ. જેવા દેખી લઇએ—સદા૰

સાખી { કદી મહેલોને માળીયા. કો દીન છપ્પર ખાટ;
કોઇ દીન એવો આવસે, ભુખ્યા ન મળસે ભાત—સદા૰

(૨૦)—મીસ અચ્છનબાઇ, રંગ બરવા, તાલ ત્રીતાલ હોરી—

કન્હેયા મોસે ખેલે હોરી, કરોનાં ઠઠોરી–ક.
ચન્દ્ર બદન નવ નટન ગવાલની નૈનોકી મતવારી.
લે લે હાથ ન માર કુમ કુમા ભર બૈયા ધક જોરી–ક.
અબિર ગુલાલ કે બાદર છાયે, ખેલત નંદ બિહારી,
કુંવર કહાન મોંસે રંગન છીડકો ભીજત ચુંદર મોરી, ક.
સબ સખિયન મિલ બન બન આઇ કોઇ સાંવર, કોઇ ગોરી,
અપને અપને મંદિરશે નિકસી સાસ નનદકી ચોરી. ક.

(૨૧)—પ્રભાત—પદ રાગ, પ્રભાત—

જાગને જાદવા કૃષ્ણ ગોવાળીયા, તુજ વીના ધેનમાં કોણ જાશે;
ત્રણસેંનેસાઠ ગોવાળ ટોળે મળ્યા, વડોરે ગોવાળીઓ કોણ થાશે.—જા.
દહિં તણા દહીથરાં ઘી તણાં ઘેબરાં, કઢિયલ દુધ તે કોણ પીશે.
હરી તારો હાથીયો કાળીનાગ નાથીયો, ભુમીનો ભારતે કોણ લેશે—જા.
જમુનાને તીરે ગૌધેન ચરાવતાં, મધુરીસી મોરલી કોણ વાશે,
ભણે નરસૈયો તારા ગુણ ગાઇ રીઝીયે બુડતાં બાવડી કોણ સહાશે—જા.

(૨૨)—જલસા સંગ્રહ—પ્રભાત પદ.—

જાગીયે ગોપાલ લાલ ઉઠીયે બલ જાઉં,
ઠાર થારે સુરભી ગ્વાલ કહત જનની કમલ નેણ કહીતક દેખાઉં—ક,

કેકઈ પર ચહાડો કોઉ તાહીં ચતુર વદન દોહું,
નિકટ આપને આંગનમે-ક.
વૃષભ પર ચહારો એક પંચાનન કફની એનેક,
ઝટા જુત ભસ્મ અંગ રૂદ માલતાહુ-ક.
આસન ગજરાત સ્વેત સ્વચ્છાન કસુર વિવેક,
જય જય સબ કોઇ કહેત રાજે ભાઉ-ઉં.
તબ. જસોમતી જીવન પ્રાણુ, દરસણ દીયે ભગવાન;
સુરદાસ મદન મોહન તાકે બલ જાઉ-ક.

(૨૩)—મીસ રાધાબાઇ—પ્રભાત.—

જગાવે જશોદા મૈયા, નંદના કુંવર જાગો;
નંદના કુંવર જાગો, હરી હમને વ્હાલા લાગો. જ.
સોળ કળાનો સુરજ ઉગ્યો, અંધકાર ભાગ્યો;
ઘરઘર ભામની જાગી, અરૂણુ સોહાગ્યો જ.
પંચ વસ્ત્ર અંગે ધરી, પ્રેમનો છે વાગો;
વસોણુનો ઘોર વાગ્યો, હરખ પ્રેમ વાધ્યો. જ.

(૨૪)—મીરાંબાઇ—

સરપર ગાગર, ઘરકર, ગજ ગામની, હથ હલાતી આવે,
બોલી શું ભામની, ધુતી શી દામની, પ્રીય કામની; ગજ ગામની-હથ
હસ હસ ઝુમી પાય દેવે, નભ નીચે, લાય દેવે,
સુખસેં કછુ ગાય દેવે, અમૃત બરસાય દેવે.
નિસી અંધીયારી બારીમેં, દુતી, દામાની, પ્રીય કામની, ગજ ગામની-હથ

[૨૫)—સુરદાસ —

હું ભજન, કરીશ, હરિનું, સદા સુણે ભજન૦
આ સંસાર; આગ, સમ લાગે, મિથ્યા રાંદ્યાં મારી, હારી-ભજન૦
નહિં કોઇને કેવા તમારી, વાત આ બંધાઉં છું,
રાખો ભરોસો હ્રદયમાં, હું—દેવના સમ ખાઉછું.
છોડો ક્ષમા લાવી મને, ઝટ આંહીથી જાવા દીયો,
સંતો તણા સહવાસમાં, ગુણ કૃષ્ણના ગાવા દીયો.

(૨૬)—શારદાવિજય—

હું તો પ્રેમની જોગણ, પીયુને શોધવા ચાલી,
શોધવા ચાલી, પીયુને શોધવા ચાલી—હું,
રાજની ભોગણ, બની સરતાજની જોગણ, પીયુ.

પ્રેમની કફની ધરીને, પ્રેમને ઝોળી,
અંગે ભભુતી પ્રેમની—બસ પ્રેમથી ચોળી. પીયુ.
કરૂં સાધના શ્રંગારની, કરૂં સ્વામનું દરશન.
રટુ મંત્ર માળા કર લઇ, બસ પ્રિયતમ—પ્રિયતમ, પીયુ.

(૨૭)—(સત્યનારાયણ)—થાવાનું તે થવાનું છે—

ચીંતા મુરખ નર શું કરે, લખીયું લલાટે થાય;
કોડ કરો ઉપાય સું, કર્મ છુપ્યું ન છુપાય:
કંઇક જન્મનાં કર્મ કર્યાથી; કર્મ સદા બંધાય,
વાવ્યું તેવું છે લણવાનું, વિશ્વ વિભુનો ન્યાય,...ચીંતા.
બાવળીયા વાવિ મુકયાં ત્યાં, કેમ ગુલાબ ચુંટાય,
ઉગ્યું ગુલાબ પછીના નહીં તે, બાવળમાં બદલાય...ચીંતા.
જાર કરાવી જમે ચોપડે, કયમ મોતી મંગાય.
મોતી દીધાં તો મળશે મોતી શીદ ખોટો શંકાય...ચીંતા.

(૨૮)-સંસારીસાવિત્રી-

હાય, ગરીબી તણી જે પીડા, અમીર શું જાણે (૨)
ઝળ (૩) બળે મુજ મનમાં, એનીજ મનમાં કાંઇ ન આણે હાય (૪)
ગરીબી.

જળ સુકાતાં, સરીતા કેરં, જળચર પામે દુઃખ ઘણેરૂં,
દરીયાના પાણી જો હોરે હરૂં, જળ વિણ દુઃખ શું એહ પરમાણે.
હાય (૪) ગરી.
ભુખ ઉદરમાં શીરપર ભારો. પીડા પામ્યો જયમ કઠીયારો,
શું જાણે શ્વારી કરનારો, જમે ભાત્રતું જે નીત તાણે, હાય (૪)
ગરીબી.

(૨૯)—ખુબસુરતબલા—

હાંરે ગોરી ચાલો, ન ડારો અકેલી અલબેલી;
દેખો, બારાસા જોબના, લુંટે ન કોઉ, સહેલી અલબેલી,...હાં દેખો.
સખીરી મય હારી, મય હારી, મોહે ન સતાઓ, અય જાઓ,
કાહે રંગીલેસે પ્યારી, ને હાલ ગાયા બતલાંવો.
જાઓ અબ ન બોલુંગી, તુમસે ગુઇયા હાર, ન મચાઓ.
ગઇ સબ જાન સખીયાં, કરકે ધાન કાહેકો છુપાત,
મનકી બાત ભેદ કહત હય, મોહની અખીયા—ચાલો.

(૩૦)—કંસવધ—

વારો વારો કુંવરજી કાનુડો તોફાની, તેને નંદરાણી તમે વારજો.
માજી બાળક શું મ્હોડે ચડાવો.
સુત શામળીયાને સમજાવો......વારો. વારો.
ઘરમાં ઘુસીને, ગોરસ ખાતો, તાવણુને તડફડ, દે લાતો.
કહું શું વાતો, ખુણે ભરાતો, લાગ જોઇ છાનો, છટકી જાતો. શા.
વખત વીના વાછરડાં છોડે, મટકી દહીં દુધની ફોડે.
પેસી રસોડે તાવડી તોડે, દોટ દઇ કાનો, દડબડ દોડે, શા.

(૩૧.—નંદબત્રીસી—

સખી ખોલ ઘુંઘટડો, છોડને છેડો, વાક શું મુખ મલકાયે.—સ૦
વ્હાલા સંગે, રમી લે રંગે, મદમાતુ જોબનીયું આ છલકાય—સ૦
શરમે આજ તું ખીડાય, કયાંથી, સ્વાર્થ સરાય,
ચખાવેલી તું ચડમાં, લાડકી લડમાં અંગે અનંગ ઉભરાય.—સ૦

(૩૨)—ખુબસુરતબલા—

રબકીશન, ન્યારી, ન્યારી, બલહારી, તોરી કહાની,
ઘર ઘર માની જાની, યકતાઇ, ચતરાઇ, પ્યારી, પ્યારી સારી—રબકી
યહ જહાંનમેં યહ કામ કરના, નેકીપે, બંદોકા ધ્યાન ધરના,
ક્રોધ કામસે મુદામ ડરના, હવસ કપટ ડરના ફિરત છલકી,
સારી દુનિયા સારી, અદકારી, નર નારી, હય, પ્યારી—રબકી૦

(૩૩)—મીરાંબાઇ—ભજન. રાગ ધનાશ્રી.—

રામ રતન ધન પાયા મૈંયારે, મૈંકો રામ રતન ધન પાયા,
ખરચ્યો ન ખુટે, વાકો ચોર ન લુટે, દિન દિન હોત સવાયો. મૈયા.
નીર ન ડુબે, વાકો અગની ન જારે, ધરણુ ભર્યો ન સમાયો. મૈયા.
નામકી નાવ, ભજનકી બતીયાં, ભવસાગરસે તાર્યો. મૈયા.
બાઇ મીરાં, કહે પ્રભુ ગીરધર સરણે, ચરણુ કમળ ચીત લાયો, મૈયા.

(૩૪)—પ્યારા સાહેબ— દાદરા—

બટવા ગુંથન દેરે માંજાજીયા બટવા ગુંથન દે,
હાંરે મેરે ગોરેકા બાલા જોબનવા—બટવા ગુંથન દે,
એક તો ચીકના પીપલકા પત્તા, દુસરા ચીકના ઘી;
તિસરા ચીકના ગોરીકા જોબન, યારેકા લલચેજી—હાંરે૦
નદી કીનારે બગુલા બેઠા, ચુન માછલી ખાય.
સીંગી મછલીકા કાંટા લગારે, મોરા તલપ તલપ જીયા જાય—હાંરે

(૩૫)—મોહીનીચન્દ—
ધિરી ધિરી સુંદરી જરા ધારો, તારા ;વાંસે લીધી છે ફકીરી—
નયન મીલાવો પ્યારી હસી બોલાવો, આપીસ આખી અમારી એજી.
રૂપે રીઝાવું કહોતો સોને મઢાવું, દુર કર તું દીલગીરી એજી.
ધીરા ધીરા કુંવર જરા ધીરા, સગી માડીના જાયા ઓ વીરા.
જેવી પોતાની તેવી નારી પરાઇ, પર સ્ત્રી પરભવની પીડા.
રાવણ રોળાયો દુર્યોધન દબાયો, કીચકના થયા ચીરા.

(૩૬)—અશ્રુમતી— ગરબો.
શું નટવર વસંત, થેઈ, થેઇ, નાચી રહયો, નાચી રહયો, જગ
નચાવી રહયો.
સાખી—"કોયલ મધુર બોગલી બની; છેડે નટવરતાન.
વીરહે ઘેલી ગોપી ઘણું, તજી નીકળી અભીમાન"
રસીયા વિનાની બની બાળ, ઓ બ્હાવરી.
વેણું વસંત ચિત્ત વીધી ગયો—શું નટવર.
"શીતળ સુખકર પવનની, લ્હેર ધુમે ચોપાસ.
જાણું રાધાકૃષ્ણજી. રાસ રમે છે ખાસ"
વિધવિધ પંખીના વેણુ. ધુમરી ધમકેરે.
મહિમાહ મેનાના નાદ, ઝાંઝર ઝમકેરે.
"નવપલ્લવ વાગા ધરી. પચરંગી શીરેપાય,
ફાગ લાગ સાધીરમે, મદનરાજ મહાભાગ્ય,
લહેરી લાલાથી રમે વલનાઓ લાડમાં, પ્રિતી ગુલાલ લાલ છાઇ ગયો
શુ નટવર.

(૩૭)—અશ્રુમતી—
શું માયા અજબ હરીની, નહિં નીલ નભે મોટાઇ,
નથી ખબર એક ઘડીની, પાર રહે પસતાઇ,
કાળે, ચોપટ, બાજી, બીછાવી, જીવ સોગઠીયો લાવી,
દેત દુઃખ સુખ પાસે ખેલાવી, નર વા નર ખાલી ભડકી
મરે હૃદયમાં ચગદાઇ.

(૩૮)—વીક્રમ ચરિત્ર
હાલો, વ્હાલો લાલા, મારા બાળા, કુંવર મારા કાલા,
ઝુલોને આનંદમાં, લાગે મુખડું વ્હાલું, હાસ્ય મંદમાં,
રહો માના વિસામા ચમનમાં, હસતા સુમનમાં,

વ્હાલાઓના વૃંદમાં, હાલ મ્હાલો. મામાના ભુવનમાં,
ઓછું આણે રખે રાજ મનમાં, જઇશું થોડા દિનમાં વતનમાં ભુલંદમાં-હા.

(૩૯) સરસ્વતીચંન્દ્ર

પરણીને પરવશ થઇ રહેવું પિંજરમાં પુરાવું. સુખમાં ફરતાં સ્વતંત્ર
જીવને બંધનમાંહિ બંધાવું-પરણીને પસ્તાવું વળી પાછું રંડાવું.
રશમીના રંગ રશીયા સાથે, રસમાં રસબસ થાવું.
અધર સુધારશ પ્રિતી અમૃત પીવું ને વળી પાવું.
પરણી લહાણુ કમાવું સુખી સંસારે થાવું.
ભોગ તેટલા રોગ સમજવાં વિષય વીષ ન ખાવું,
ઝેર હળાહળ અમૃત માની, નવ પિવું નવ પાવું...પરણીને પસ્તાવું.
અગર અગરજા કેસર ચંદન પુષ્પ સુગંધી પલંગે,
અનંગ સરીખા પ્રગટદેવની કરી આરતિ ઉમંગે...પરણી લ્હાણુ-
પતિ દેવ પરમેશ્વર પોતે સદાશિવ શંકર છે,
પતિ વીના પ્રેમદા, શું કરશે અન્યદેવ કંકરને...પરણી લ્હાણુ.
પતિ દેવથી પરણી આખર પાપ કર્મ આચરવા.
સુધા જીવના મલીન વાશથી, મલીન અંગો કરવા...પરણીને પસ્તાવું
રચી ઇશ્વરે સૃષ્ટિ એવી, પાપ ગણે તું શાની,
શિવ સાધુ યોગેશ્વર તોયે, રાખે સંગ ભવાની...પરણી લ્હાણુ-
નહિ ગાર્ગી બાળ કુંવારી સરસ્વતી પણ સાથે,
પ્રવિણે પણ પતીને પરણ્યાની, પીડા નવ લીધી માથે...પરણીનેપસ્તાવું
સગા સહોદર વસ્તી વાડી, એ સંસારના લ્હાવા,
સ્નેહિ સંબંધિ છૈયાં છોરૂ, લક્ષ્મી લાભ કમાવા...પરણી લ્હાણુ.
નહિ લ્હાવા એ લ્હાળા સમજુ, સખી સ્નેહ નહિ સંતાપો.
રહું એકલી જોગી જેવી, જપું અંજપા જાપો...પરણીને પસ્તાવું.
દઢયોગી પણ ભોગી બનીયા માયામાં લપટાયા,
ચંચળ મનમાં ચગડોળી ચઢી, ભલ ભલા ભરમાયા...પરણી લ્હાણુ.
સુંદર વનની કુસુમ કળી તું, બની હાર હૈયાનો,
રસીક તણે હૃદયે વળગી કર સફળ હેતું જીવ્યાનો...પરણી લ્હાણુ.

(૪૦)—કમલતા—

રસ ભર્યું આ જોબન જાય, રસીક રંગીલા વિના;
અંગ ભર્યો આ રંગ સુકાય, રંગી રંગીલા વિના;
"સુંદર બાગ શરીરનો, ખીલ્યો છે નવરંગ,

અંગે ફુવારા ઉડતા, માળી જ્યાં અનંગ"
ફુલ પ્રેમ રૂપી કરમાય, ખીલાવે કોણ, ભોગી રંગીલાવિના—રસ.

(૪૨)—મીરાંભજન—ભજન પદ.

નીત નીત ભજીએ તારૂં નામ, તારૂં નામ, તારૂં નામરે.
પ્રેમ થકી પ્રભુરે મળ્યા હોજી.
અન્ન ન ભાવે, નેણે નીંદ્રા ન આવે, સેજલડીએ પધારો મારા શ્યામ,
આની તીરે ગંગા વ્હાલા. પેલી તીરે યમુના વ્હાલા,
વચમાં ગોકળીયું રૂડું ગામ. રૂડું ગામરે—પ્રેમ.
મીરાંબાઇ કહે, પ્રભુ ગીરધરના ગુણ,
છેલી બાઝીના છે, રામ, રામ, રામ, રામ, રામરે—પ્રેમ.

(૪૩)—ભુલભુલૈયા—

તેરી મેરી જોડી બની, પિયા પ્યારેપે જાઉં નિસાર;
તેરી મેરી જોડી બની સુંદરીયા, પ્યારે આ જાયે વારી,
મોરી જાન નૈનાસે નૈના લગાવો, મુજે બારેસી સાડી દીલાનારે.
જીસમેં ગોટા કીનારી મસાલે, તુજે ભારીસી સાડી દીલાદું.
જીસમે ગોટી કીનારી મસાલે દીલબર, સુંદર, મનહર જાન, લે સામાન;
ચલ દોકાનમેં કુરબાન. કુરબાન, તેરી મેરી.

(૪૩)—ખુને નાહક—

માનો માનો માનોરે, પ્યારી બતીયાં.
જાઓ નાહીં દીપારે તુજ છતીયાં, એક બનીયં, સુરનીયા.
બોસા દે એક, ગોરે ગાલકા, પ્યારી જાન, બોસા દે એક, ગોરે ગાલકા
ચલ મુવે, હટ મુએ લુસ તુ મનહુસ મુએ,
મય જો જાઉં તો પસ્તતાઉંગી—દુલ્હા કહા મુજસા પાયગી,
નીકલ નીકલ ઉધરકો ચલ, ન અબ મચલઢાં.

(૪૪)—મીસ મલકાજાન. રાગ જીલ્લા તાલ, દાદરા—

કમર પતલી લચક ચખ પ્યારીરે, નૈના રસીલે છુપાત મતવારીરે; કમર.
ખુદાને દિલ યે દિયા નજદ બે વફાકે લીયે;
મિલી હય આંખ તો દિદાર દિલ રૂબા કેલીયે,
બચન સામા લિયેં દિલકો જરા ખુદા કે લિયે,
નાજુક બૈયાં ગોરી કલેયા, મેરે પીયાકી યે આહય ન્યારીરે. કમર.

(૪૫)—સૌભાગ્ય સુંદરી—

અરે કોઇ આવો પ્રીયાને મનાવો(૨) મારૂં દીલડું ચીરી ખોલી બતાવો

અરે પ્રીયા મારો નહીં પ્રેમ હાણુના બાણુ.
તારે મન હું તુચ્છ છું તું મારે મન પ્રાણુ.
મને તપતીને નહીં તપાવો લાગી અગન બુઝાવો બોલાવો લોભાવો,
પ્રાણુ પ્રીયા રીઝાવો મારૂં દીલડું ચીરી ખોલી બતાવો (૨)

(૪૬)—ભીષ્મપિતામહ—

જગમાં મેં જોયું દુષ્કરમાં દુષ્કર નારી વશ કરવીરે.
લાખ ટકાનાં લાડ લડાવો આપો ધનની કુંચી.
ફુલ સૈયામાં રાખો તોપણ કહેશે મુજને ખુંચીરે--જગમાં
સુવર્ણ ક્યારે કસ્તુરીનું ખાતર દમ પોષાય
અમૃત પાશો તોય લશણુની ગંધ કદી નહિ જાયરે—જગમાં
હાથીપર અંકુશ કર્યો કરી ઘોડા કાજ લગામ.
સ્ત્રી અંકુશ કરવા ટાણે શું ! હરી ગયો તો ગામ—જગમાં

(૪૭)—સરસ્વતિચન્દ્ર—

હું પરણું કદી નહિ પીડા ધરૂં નહિં શીરે કદાપી સંસારની,
રહું બાળ કુમારી, સદા બ્રહ્મચારી ભક્તિ કરૂં વિશ્વાધારની.
પ્રિતી તણાં પીંજર વિષે પરવશ થઇ પડવું નહિ...,
સંબંધીઓના બંધની બેડીથી તન જડવું નહિ......
આ નાટકી સંસારની, દુગ્ધા મહિં મરવું નહિ,
અમૃત ગણીને વિષય વિષ પીવાનું મન કરવું નહિ.
જુઠી માયાના અંધારામાં હું પડું નહિ, રહી વાત હૃદય વિચારની

(૪૮)—સરસ્વતિચન્દ્ર—

પ્રિતી કરીશું, તરછોડી પરદેશી...હાં છોડી પરદેશી, (૨)...પ્રિતી.
ડંશ દઇ અહો ભ્રમર કુમુદને, હો છોડી પરદેશી હાં છોડી (૨)...પ્રિતી.
પુરી પંખીણી પ્રેમ પીંજરમાં આખર પાંખ મરોડા પરદેશી,
હાં મરોડી પરદેશી......મરોડી પરદેશી .....પ્રિતી.
ત્યાગી કુમદ વન, ભટકીઓ ભમરા, આવ્યો અહિ શું ફરી દોડી.
હાં દોડી... ..પરદેશી......હાં......દોડી......પરદેશી......પ્રિતી.
ઉડીજા ઉડીજા પંખી. મુસાફર રેન રહિ છે, હવે થોડી, પરદેશી
હા થોડી પરદેશી.........હા થોડી પરદેશી.........પ્રિતી.

(૪૯)—માલતી માધવ—

લ્યો સુંદરી સુમનની માળા, જઇ કહેજો પ્રણામ અમારા;
માળા નહિ પણ વરમાળા, સુંદીર વર ઓ...વરમાળા.

મુખ દર્શનથી મન ચોરી (૨) ચિત્ત હરી ગઇ બાળ ચકોરી,
–તમે કિશોર એ નવલ કીશોરી, મટકે મોહ્યાં મટકાળાં...લ્યો.

(૫૦)—માલતી માધવ—

ચાલ...ચાલ...ઓ...અલબેલી, વળી વળી પાછું જુવે શું પ્રેમઘેલી.
તારા ઉરમાં આનંદની હેલી, સાહેલી, તારા ઉરમાં આનંદની હેલી.
મળ્યા હવે ભેગા, ચંપો ને ચંપેલી................ચાલ ચાલ.
મારા પગના ઝાંઝરની ખીલી, વારે વારે પડતી ઢીલી;
(ખિલી જેવી ઢીલી, એવી તું એ છે હઠીલી, હવે ચાલ ?)
(આ આવિયે છીયે)..................................ચાલ.

(૫૧)—માલતી માધવ—

નાનકડી નાજુક નાર, હું–બહુ નાનકડી–બહુ–નાનકડી. (૨)
મારા, વ્હાલાની છું લાડકડી (૨) બહુ લાડકડી (૩)
આંખ તણે પલકારે પટકું છું લાલને–
નાની શું સમજે વ્હાલાના વ્હાલને,
હું તો બધું એ સમજુ છું, જાણી ભોળો ભરથાર તું બહુ માથે ચડે
(૩)......નાનકડી

(૫૨)—જગતસિંહ

હું છું રંગીલો જુવાન, ફક્કડ અક્કડ ચાલું આમ.
જાણું છું વિદ્યા, તમામ, રસિકલાલ મારૂં નામ.
બંદાના રૂપ આગળ માનો, કામદેવ પણ તુચ્છ.
કંઇ કામની રીદા થાય છે, જોઇને મારી મુચ્છ,
એકકો છું, વિદ્યામાં તેથી, પંડીતમાં પંકાઉં.
કસબી પુરો ગાવામાંહી, રાગ રાગણી ગાઉં.

(૫૩)—મીરાંબાઇ—

ઉઠ ભાઈ તું બેઠો થાને શું સુતો સોડ તાણી, સમર રામનેજી,
રામ નામ છે ભવાબ્ધી તરવા ભજને સારંગ પ્રાણીરે, અવસર કામનેજી
મારા મારા શું કરે સુત પિત દારા દેહ
ભજન હરિનું ભુલમાં દુર્લભ પામી દેહ.
મુરખ મનવા મોટમ માની માયા માંહી મોહ માને, મરણ માથે છેજી–ઉ,
ઉત્તમ અવસર આજે આવ્યો, ખોટો જાણીસ ખોમાં હીરો હાથે છેજી

(શ્રી રામચન્દ્રને વનવાસ જતી વખતે કૌશલ્યાએ રોકવા કહેવું તેનું)

(૫૪)—ભજન—

આજ રહો મોરે પ્યારે રઘુવર, આજ રહો મોરે પ્યારે—રઘુ.
જો તુનકો બનબાસ દીયો હે, કરીયે ગમન સકારેરે—રઘુ.
રઘુવર કહે સુનો મેરી જનની, યહ વ્રતનિયમ હમારે;
અબ ન રહું ઘર માત કૌસલા, દશરથ બાચા હારેરે—રઘુ.
સિતા સહિત સૌમિત્રા નંદન, ભયે કુંટુંબસે ન્યારે;
તુલસીદાસ પ્રભુ દુર ગમન કિયો, નયન વહે જલધારેરે—રઘુ.

(૫૫)—સુરદાસ—

આ તારાં વચનો સારાં સ્નેહે સાંભળતાં.
શાન્તિ પામ્યું છે મન માહરૂંરે આજે—આ તારા.
જગની જંજાળમાંથી બળતો બચાવ્યોજી
ધન્ય ગુરૂ ચિન્તામણી ધારૂંરે આજે.—આ તારા.
ભક્તિ ભગવાન કેરી કરતાં હમેશાંજી.
થવાનું ત્વરાએ શુભ તારૂંરે શાણા—આ તારાં.

(૫૬)—અનસુયા—

આંખ વિનાં અંધારૂં રે સદાય મારે આંખ વિના અંધારૂં.
કોઇ કહેશે લાલ લીલું, આ ધોળું ને આ પીળું.
મારે મન સઘળું કાળું કાળું રે (૨) સદાય
કોઇને જગ લાગે સારૂં. કોઇને લાગે નઠારૂં, મારે મન જીવતર
ખારૂં ખારૂંરે—સદાય

(૫૭)—નંદબત્રીસી—

આ સ્વપના સમ સંસાર સમજી લ્યોને શાણા.
દુર્લભ માનવ અવતાર, અવની મહી ઓરાણા,
બાળપણું રમતા ગુમાવે, જુવાનીમાં લંપટપણું ભાવે;
વૃદ્ધપણાએ જીવ લોભે તણાએ રટે નહિ કીરતાર રે,
મરણુ શ્વાસ જવ ચાલુ થાયે કૃત્ય કુંડા નજરે ઉભગાએ;
પીડાય ભારે, પસ્તાય પાપી તારે, આંસુ વહે ચોધારરે;

(૫૮)—પવીત્ર લીલાવતી—

અવર મદન અલબેલો, આતો અવર મદન અલબેલો. અ.
શરદ પુનમના સુધાકર સરખો આજ નગરમાં ઉગેલો. અ.
મનોહર કસ્તુરીયા મૃગ માફક જોઈ ઝરૂખે ઝુકેલો અ,
હું નીરભાગી નાથે તજી મને વેશ્યા અવાસે વસેલો. અ.

ધન ગણીકા ધરણીતલ તુજને પ્રીય કર્યો મમ પરણેલો. અ.
ચંન્દ્ર ચકોરને મધુર મેધ સમ મુજ મન રંગ રહેલો. અ.
મહિયારી વેશે નાહં જાણે, મમ છળ છેલ છબીલો, અ.

(૫૯)—સુરદાસ—

અરે રંગ જે લાગ્યો તે લાગ્યો, શિદ સોવે ફરી જે જાગ્યો...ટેક.
હંસોની ગતી હંસો જાણે, કાગ ન કાંઇ પીછાણે,
ઘાવ રહિત ઘાયલની ગતીને જગમાં ક્યાંથી જાણે...અરે.
દરદી વીણુ દરદીની દશાને લક્ષે કોઇ ના લાવે.
સુર ભજનનો રંગ ના ઉતરે, અમિત ઉપાધી આવ્યે...અરે.

(૬૦)—મીસ ગોહર—ભૈરવી ઠુમરી. તાલ ત્રીતાલ—

નાહક લીયે ગબનવા મોરારે, મોરા નાહકલીયે ગબનવા મોર રે,
જબસ ગયે મોરી શુદ્ધ હું ન લીની બીતો જાત જાત જોબનવા. મોરારે.

(૬૧)—મહમદહુસેન—ગજલ, કવ્વાલી—

બુતોમેં ક્યોં યે શાને, કિબરી આઇ હોતી જાતી હે.
કે ઉનકે કબજેમેં સારી, ખુદાઇ હોતી જાતી હેં.
મેં ઉનકો પ્યાર કરતાં હું વો ગાલી મુજકો દેતા હે,
ભલાઇ કરતા જાતા હું બુરાઇ હોતી જાતી હે,
મેં બરસોંસે કહા થા, મુદતોસે રડે બયડે,
ખુદાકા સુક હે અબ તો. રસાઇ હોતી જાતી હય,
અગર મીલના નહિ મંજુર થા, તો સાફ કહ દેતે,
યે ક્યોં દરપરદાહ હમસે, બેવફાઇ હોતી જાતી હે.

(૬૨)—નંદબતરીસી—

મન ભુલાવે, મન લોભાવે, મન ચકડોલે ચડાવેજી,
શુદ્ધ પુવિત્ર નિર્મળ આત્મા, કાદવે રગડોળાવેજી,
જોવાનું તે નવ દે જોવા, નહીં જોવાનું બતાવેજી,
અમૃત મુકી વિષયને વળગે, નરક મહીં લોભાવેજી.
વારૂ વનીતા વિશ્વ મહીં, છે કોઇ ગોરી, કોઇ કાળીજી.
ત્રપતી છે સંતો મહીં, નથી સુખકર વૃદ્ધા બાળીજી.

(૬૩)—મીસ ગોહરજાન રાગ જીલ્લા, તાલ દાદરા—

આનબાન જીયા મૈં લાગી, પ્યારી ચિંત ક્યોં દીયા, આનબસી કૈસી—સી
પડન લાગી છમકે પૈયા બાલા મેહરબાન સૈયા
તુમ બીન મોહે કલ, ન પડે તુમરે કારન જાગી—આનબાન જીયા મૈ

(૬૪)-મી. મુહમદહુસેન. રાગ યમન કલ્યાણ, તાલ લાવણી-
અબ નાબને ગિરધારીરે હમારી તેરી, ગિરધારી વનમાલી-અબ નાબને
લાલ દુશાલે આપતા ઓડે હમે ઉડાઇ કારી કમરીરે હમારી તારી.
(બોલો મોર મુગટવા લેકી જય)

(૬૫)—કેશર કીશોરી—

અરે દુન્યામાં પ્રેમી કયાં બધે મતલબની યારી છે. અરે.
બીચારા કોઇક સાચા પ્રેમી, તેની તો ખુવારી છે. અરે.

સાખી } પોપટ જેમ પઢત'તો અચરે અચરે રામ;
મુરખ જન તેમજ બકે, પ્રેમ પ્રેમનું નામ.

કયાં છે સાચો પ્રેમી હા, કયાં તે સાચી પ્યારી છે. અરે.

સાખી } પ્રેમી પ્યારી કરી મરે, પ્યારી મરે મીજાજ,
પ્યારી પીયુ પીયુ કરી મરે, પ્યારા રંડીબાજ,

ગયો સાચાનો વખત હા, દગલબાજી નીવારી છે. અરે.

(૬૬)—ઉદયભાણ—

અહો દિલદાર જરી દેદાર દિવાનાને દેખાડોને
અરે લટકી અધર પટકી મરૂં પટકી જીગર ખટકી
અરે આધાર સુધારસ સાર ચતુરાને ચખાડોને—
મુખે અટકી મધુર મટકી અરે છટકી અધર છટકી

સાખી { "દલની થાપણ ઓળવી, ઘટે ન કરવી ઘાત;
"પ્રાણ કહો તો પાઠવું, વાલમ કરવા વાત.

(૬૭)—મીસ અચ્છનબાઇ—રાગ પહાડ, તાલ, દાદરા—
પીયાસે સખીરી નયનાં વગો અરે હાં. પીયાં.
અમી હલાહલ મદભરે, સેત સ્યામ રતનાર,
મરત જીવત ઝુકઝુક પરત જીહી ચિતવત ઇકવાર—પીયા.

(૬૮)—ખુબસુરતબલા—
હાંરે કાંઇ બાંકો, સિપૈયા લુભાય ગયો.
હાંરે મોરે જીહિયામેં, સમાય ગયો—હાંરે
તન મનબારા જોબન પ્યારી હબબ વારૂંજી વરવા.
સૈયા દિવાની બાબા એકે, સોહાયે ગયો—હાંરે
કાંઉ ઓર કુછ સુંજ નાહિ, અવશી ઝલક દીખાયે
યે બસે નયને મેં મોરે રાખું પલક છુપાવે.
યા અબલો હે ધ્યાન એહી, ઉનપર કુરબાન ગઇ.
તન મન ધન વાર દઇ છુવાલી, મોરે મન લુભાય ગયો.

(૬૯)—ખુબસુરતબલા—

હુવે બાઇ કાટ, બીલા ટીનપાટ, ગઇ તેરી, મેરી જોરૂકી. (૨)
કયશી ડાલીથી લુટ, માગે ડાસનકા બુટ, કભી લાવે ન સુટ,
તો જાયે મડમ ઠરૂ અયસી બનીથી ફેશન પેલોટ.
સુજે તો મેરી જોરૂને સમજાથા ભોટ ગઇ ઘરસે બલા,
પાપ સરસે ટલા. "અબ તો વોહ ટોપી· અમ્માના વોહ પુરાના,
જામ સજા કે; કરેંગ હાટ. વાહ.

(૭૦)—જાળંધર સતી વૃંદા—

જા. જા, અલી, શરમાવે, શાને હાલી, સતાવે રીબાવે શું આમ.
પીયુ પખી વિણુ યૌવન ઉપવન સુનું.
રસના ભોગી વિણુ, સરવે સુનું...સુનું.
મદ ઘેલી અહીંથી જા જા, રસઘેલી અહીંથી જા જા.
લટકાળી, ચટકાળી, મટકાળી, મતવાળી.............. ..જા. જા.
બિચારી પ્રેમઝરો ક્યાં ઉભરાવે, નાવલિયા સંગ બાલા ઝરણું ઝરાવે,
મને શાને સતાવો (૨) મન મુંઝાય, અકળાય તરસાય દુઃખી થાય. જા જા

(૭૧)—બાજીરાવ પેશ્વા—

જોબન રંગે રંગાતી, છાતી, સુપકવ અનાર.
છાતી સુપકવ અન્નાર, હિરાનો હાર, શોભીત સુખકાર,
કટી કેશ ભારે લચકાતી, વાયું વેગથી, હું વહી જાતી.
ગાલ આ લાલશા, રંગીલી રસીલી છબીલી હું નાર,
હશે પુન્યશાળી કોઇ મને ચાહનાર...............રંગાતી.

(૭૨)—સુદ્ધપ્રતાપ—

સતી તણાં સુખ સો પતિ ચરણે પતિ વડે ચુડી ચોટલો (૨)
પતિથી રહે અળગી પીયર તે પાપનો બાંધે પોટલો :(૨)...સતી.
પીયરનાં પકવાન નકામાં, મીઠો સુકો સાસરીયાનો રોટલો (૨)...સતી.
મહીયરના રંગ મહેલ નકામાં, રૂડો અઢી ગજ સાસરીયાનો
ઓટલો (૨)...સતી.

(૭૩)—સુદ્ધાપ્રતાપ—

ગીત વખતનાં ગાવાની ગત, પુછી જુઓ ગાનારાને.
જેવું તેવું ખાવાની ગત, પુછી જુઓ ખાનારાને.
મહાજન મોટા થાવાની ગત, પુછી જુઓ થાનારાને;
વિણુ બોલાવે જાવાની ગત, પુછી જુઓ જાનારાને.

ધાડ પડે તો ધાવાની ગત, પુછી જુઓ ધાનારાને.
જેને તેને ચાહવાની ગત, પુછી જુઓ ચાહનારાને,

(૭૪)—મુદ્રાપ્રતાપ—

સખી કોયલ ટોકેરે, ટીકુ ટીકુ સાદ કરી-ટીકુ સાદ કરી (૨) સખી.
શુભ શુકન વિલોકેરે, હૈયે બહુ હેત ધરી (૨)..............સખી.
પતિને મળવાનીરે, આતુરતા છે મનમાં ઘણી.
હોંશ હૈડાની છાનીરે, પુરી થાશે ઓરમણી (૨)
પુણ્ય પુર્વના સાચાંરે રૂડા નર વરને વરી
સખી આપણુ પાછાંરે, હવે કયારે મળશું ફરી (૩)........સખી.

(૭૫)—મુદ્રાપ્રતાપ—

ઉભાં રહો! ઉભાં રહો! ઉભાં રહો જરાય! ઉભાં રહો જરાય!
ન મારાથી ચલાય... ... ...ઉભા રહો!
(કેમ શું! થયું) વાગ્યો કાંટો ઝીંણો; તેથી ઉપડે ન પાય.
અરરર......દુઃખ બહુ થાય........ઉંહું ? ખુબ બળે લ્હાય,
જાણે પ્રાણુ મારા જાય...અરર ઓય...ઉભા રહો.

(૭૬)—બુદ્ધદેવ—

તું છાની છાની નયન તલસાવે સખી શાને.
તું ધીમી ધીમી પ્રિયતમ પાસે અલી જાને;
તું ધીમી, ધીમી (૨)—તું છાની
રસકુંજની વિહારી, તું છે શાણી સુકુમારી,
વહેલી અધરસુધા જઈ પાને, તુ વહેલી, વહેલી (૨)—તું છાની
હાં, હાં, મીઠી દૃષ્ટિ મીલાવી, હાવભાવથી રીઝાવી,
સ્નેહ રસમાં ભીંજાવી સુખી થાને,
રસિકડી તું રસમાં (૨)—તું છાની.

(૭૭)—બુદ્ધદેવ—

ફુલની પાંખડી લ્યો પ્રાણુ—ફુલની.
ગણી અંતરની ઓળખાણુ—ફુલની.
સ્યામ સલુણા, અમ ઘર આવ્યા, શા કરીએ સન્માન;
નાથ નગિના પરિમલ ભીંના, મન માન્યા મેહમાન—ફુલની
ઝાઝું શું કહીએ સમજીને, સખી નયનના બાણુ;
વમળ કમળ આ સરોવર જળનું, ભોગી ભ્રમર સુજાણુ—ફુલની.

(૭૮)—બુદ્ધદેવ—

પિયુ પિયુ પોકારતીરે, પપૈયા-વધુ ઝુરે વનમાં.

વિરહ અંગાર ઉઠે તનમાં. અતિશય બળી રહી મનમાં–પિયુ
ખીલતી આ કળી કુસુમની, ભોગી વિના કરમાય
ઝુલતી આ લલિત પાંખડી, ભોગી મધુકર ચ્હાય–પિયુ.
બાળા રસાળી અંતરે આકુળ વ્યાકુળ થાય;
નત્ર નવોઢા નોત્તમ રમણી, રસિક નરવર ચ્હાય.
હંસણી દુ:ખી થતીરે, કોમળ માનસ ઉપવનમાં–પિયુ.

(૭૯)—બુદ્ધદેવ—

વિષથી ભરેલા જગમાં, અમૃત બતાવો સાચું,
જ્ઞાની પંડિત સહુને, વિનવીને યાચ્યું—વિષથી
કોઇ કહે ચંન્દ્ર પાસે, કોઇ કહે સ્વર્ગમાં છે,
દેવો મથે દરિયા વાંસે, પાણી જોઇ પાછા નાસે;
ભરુંસે ભૂલ્યા છે સઘળા, મને પણ એ લાગે કાચું—જ્ઞાની.
અમીનો ઉછળતો સાગર, સુધાભર્યો રસ રત્નાકર
અનુપમ સ્વર્ગીય સાકર, મળે પ્રભુપદ રજ પાસે.
પરીક્ષાને જો ઇચ્છે તો, પ્રેમી થઇ તપાસો સાચું—જ્ઞાની.

(૮૦)—પિતૃભક્ત પુંડલીક—

મને તું માફ કર શાણી, વચનપર ફેરવ્યું પાણી.
ખરે હું ક્રૂર છું પ્રાણી, ગુન્હેગારી અમારી છે.
લફંગા છો ધુતારા છો, ઠગારા આપ છો પુરા,
અધુરા લે શના ભાશો, હૃદય માંહિ કટારી છે.
લફંગો છું ધુતારો છું. પરંતુ દાસ તારો છું.
જગતના પાપની ઉપર. અખત્યારી હમારી છે.
જણ્યાં રાંડે રતન જેવાં. ખરેખર બાપને બેટા.
લડે છે શીંગલા ઘેટા. ભયંકરતા થનારી છે,
અમે મસ્તાન પંખીડા. અમે મ્હોબત તણા કીડા.
વડીલો પણ હતાં એવાં. કબુલાત એ અમારી છે.
રૂપાળી જોડ છે ઝાંખી. ટળી બાપા થયા સ્વામી.
રહી ના લેશ પણ ખામી. કહો. (આ)છેડ સારી છે.
ઇજારો તો નથી લીધો. રશીલી આજ નખરાનો.
હવે ના તલસાવ. ના પ્યારી. વિરહની આ બિમારીછે.

(૮૧)—વિણાવેલી—

સુન્દર શામળીયા, નામ જપીસ નિત્ય તારૂં—સું૦
મનહરના મળીયા, કાશી કરવત ધારૂં.—સું૦

શામળા શણુગાર તમારા, કાળજું હર્યું કામણુગારા;
વીનવે કરમંશી દીન દારા, દર્શન દો દીલદાર તમારા,
ક્યાં છું, કહું દુ:ખ મારૂં, સુન્દર શામળીયા.
આસપાસ નહીં વાસ નિહાળું, આહાહા, ત્રિભુવન બારનુ કાળું;
નિરખું નહીં મુખડું મારું, જઇ હીમાલય ગાત્ર હું ગાળું,
શાક્ષી દેવ દયાળું,—સુંદર શામળીયા,

(૮૨)—હરિશ્ચંદ્ર—રાગ ભૈરવી—

રતિ એક સ્વપ્નાં, મયને બદ અય પ્યારે, આજ દેખા.
જાય પહુંચી મય એકદેશસે, હય રાજય દુર હો જાતે ઉસકા તાજ દેખા
જાતે ઉસકા તાજ દેખા, લુંટ જાતે સબ તાજ દેખા,
સુખપર પરતે ગાજ, દેખા—રાત.
રાજ તારાજ દેખા, તાજ મહુતાંજ દેખા,
રાજાકા રાજકો આ:ફતમેં, અયે સરતાજ દેખા.—રાત.

(૮૩)—કંસવધ—

રમીએ આનંદમાં હરિ રસ સંગમાં રહી રંગમાં-બંસીનાદ સુણી
સુતી જાગી, નીંદ બીક ભાગી, બીજી પ્રેમ રશમાં—રમીયે.
રૂડી ચાંદની પ્રકાશી શરદ પુનમની.
રંગે રસ ખેલો, સંગે સુંદર સ્યામની.
"સુખદ સંગ શ્રી કૃષ્ણુનો, સુખદ શ્રી વ્રજવન,
સુખદ શરદની ચાંદની સુખદ સફળ જીવન"——રમીયે.
આવી અરજુર મહિ, નવલ કુસુમ કળી,
રેજો લાલા બારમાં, રશ લેતાના છળી.
પ્રિતમ શર્પસ થતાં સમ્યું, દેહનણું, અભિમાન,
વિસરી હું પોતાતણું, ગોવિંદમાં ગુલતાન,
આવો આવો ને આજ, રસ ઝીલીએ, રંગે રમીયે મલ્યા મોહનજી
શાસો ન અળગા ઘડી જગજીવનજી, રસ ઝીલીયે, રંગે રમીયે
મળ્યા મોહનજી—રમીયે.

(૮૪)—કામલતા—

પિયુ પરદેસીને કહેજો પ્રણુામ હમારા, [૨) કેજો કે ગઇ તુજ દારા—પિ.
કહેજો, મને તજી દીધી તેમ બીજીને તજશો નહીં.
કાઇ પ્રીતી વસ અબળા બિચારી, ભોળીને ઠગશો નહીં.
કહેજો, તને સંભારતી, વિષપાન એ કરતી હતી.

છેલ્લો નીકળતાં શ્વાસ, તારૂં નામ એ જપતી હતી,
કેજેકેદાસીથઇઅન્યજન્મમાં, સેવીશ પીયુજી; કોમળચરણુ તમારાં–પી૦

(૮૫)—હિંદયભાણુ—

અલબેલા લટકાળા વ્હાલા, પ્રીતમ ઠાકોર મારે મન વશીયા.
રસથેલા રીઝાળા બેઠા દેહના દેવળ મંહિ રંગ રસીયા.
પ્રીતી પંચામૃતે પાતળીયા પખાળું વચનને ફુલડે વધાવું.
હેતના હીંચોળે હળુ હળુ હીંચાડું હોંસે હસીને હસાવું,
શ્રુંગાર સજી સજાવું ભાવે ભોજનની થાળ ધરાવું.
હઠનું કચુંબર રીશનું રાઇતું, ચામડાઇ ચટણી વ્હેમ શાક રાઇતું;
બરફી પેંડાને મહેસુર પ્રેમ ભાવનાં, ધારી કચોરી પુરી શુદ્ધ સ્નેહ વાસના
ભાવના ભુખ્યા હૈડયા, દેવલ દે વાસના, પેંડા પરસાદમાં વ્હેચું હું.
ઉલ્લાસના–અલબેલા

(૮૬)—ખુરશીદ ઝરનીગર—

આલમમેં હય ખુબી સારી પયસેકી બાબાભાઇ બેટા જોરૂ પ્યારી પયસેકી
ઝીલતદારી ઇજ્જતદારી પયસેકી, જહાં દેખો વહાં મારામારી પયસેકી.
પયસે લાના, જયસે પાના; દુઃખ ઉઠાના સુખ ઉઠાના.
સર કટાના જીસે જાના, તબહો આના પયસેકા,
કયેસી ખારી, ઓ લાચારી, ખીદમતગારી, તાબેદારી;
સબ્બો—મક્કાકારીએ કમાના પયસેકા.
અદના આલા, બનીયા લાલા, બરગા વાલા,
દેખા ભાલા સબકો વાલા, ઓ દીવાના પયસેકા.
છોટા મોટા ચરચા ખોટા, શાલુ ગોટા, થાલી લોટા.
કુંડી શોટા પીના ખાના પયસેકા.

(૮૭)-મી. મહમદહુસેન. રાગ-દાદરા, કહારવા (મીઠા ઝહેર)-

અટારીયાપે ગીરારે કબુતર આધીરાત. સુન સુન સુન ભાબુ હમ તુમ સોવે સંગ સાથ,
નહીં નહીંરે દેવરા સૈયાં તો જાગે સારી રાત. અ.
સુન સુતરી ભાભુ સૈયાકો દીજો મરાય.
નહિ નહિરે દેવરા સેજોકી સોભા મેરી જાય.
સુન સુન ભાભુ હમતુમ ખાવે સંગ સાથ.
નહિ નહિરે દેવરા છતરી ધરમ ઘટ જાય; અ.

(૮૮)—પ્યારા સાહેબ રાગ ભૈરવી. તાલ ત્રીતાલ—
અરે જોબનવા ચાર દીના દીનો સાથ,
જોબન સત જબ જાત ભઇ મુખ મોડન લાગે-કદર મેરી કહું
ના પુછી બાત—અરે જોબનવા, ચાર દીના દીનો સાથ.

(૮૯)—ધના ભગત— ભજન—
રામબાણુ વાગ્યા હોય તે જાણે, બોલ્યા મુરખ મનમાં ન આણે.
ધ્રુવને વાગ્યાં, પ્રહલાદને વાગ્યાં, ઠરી ન બેઠયા ઠેકાણે.
ગર્ભવાસમાં સુકદેવને વાગ્યાં, એવું વેદ વચન પરમાણે—રામ
મોરધ્વજ રાજાનુ મન હરી, લેવા, મ્હારો વ્હાલો આવ્યા જે ટાણે.
સાઇ કરવત મસ્તક પર મેલ્યું, પત્ની પુત્ર બેઉ ટાણે—રામ.
મીરાંબાઇ ઉપર કોપ કરીને, બોલ્યો રાણોજી ખડક તાણે.
ઝેરના પ્યાલા મ્હારા ગીરધર લાવે, આરોગ્યા અમૃતને ઠેકાણે—રામ
નરસીંહ મહેતાની હુંડી શીકારી, વ્હાલે ખેપ ભરી ખરે ટાણે;
આગળ સંત અનેક ઓધાર્યાં, એવું ધના ભગત ઉર આણે—રામ.

[૯૦)—કબીર ભજન—પદ-
રામ સુમીર, રામ સુમીર, રામ સુમીર ભાઇ.
રામનામ સુમીરન બીવ, મુકત ભવમાહી. રામ.
બનતા સુત દેહ ગેહ સંપતી સુખદાઇ.
ઇનમેં કછુ નહિ તેરો, કાલ જત ખાઇ, રામ.
સુકર કુકર યોની ભ્રમત, તોઉ લાજ ન આઇ,
રામનામ છાંડી અમરત કાહેકો હો વિશ ખાઇ. રામ.
અજામેલ ગજ ગણીકા, પતિત કર્મ કીને,
સોભી ઉતર પાર ગયે, રામ નામ લીને, રામ.
સતકર્મ સજી સુધર્મ, રામ નામ લેહી,
ગુરૂ પ્રસાદ જનકબીર, રામ કર સ્નેહી. રામ.

(૯૧)—સુરદાસ—
સેવકની અરજી સુણી, ધીરા, વગર વિલંબે ધાવો,
દયા દીન પર, દીન દયાળુ, લાલ ઉમંગે લાવો.
વ્રજવલ્લભ છો, મુજને વ્હાલા,
કીંકર હું કરૂં કાલાવાલા, આ બાળકને બચાવો,—સેવક.
કરો સજીવન સ્નેહ ધરીને, મદનમોહન પ્રભુ મારા,
નિરાધાર, નારીના દુખને, નટવર કરજો ન્યારા;

અવિનાશી આધાર તમારો;
અવર કોણ છે અમારો, પરચો નાથ બતાવો.

(૯૨)—મીસ કાલીજાન—રાગ, પીલુ, તાલ—દાદરા—
પીયા બિના મેકા પડે નહીં ચૈના પડે નહીં ચૈના.
ચાંદીકા પીંજરાં, સોનેકી મેનાં, ઉડ ગઇ મેનાં,
તકદો નેનાં, તકદો નૈનાં, પિયા બીના મેકા પડે નહીં.

(૯૩)—મીસ મલકાજાન—રાગ જીલ્લા, તાલ, દાદરા—
પીયા તોરી તિરછી નજર લગી પ્યારીરે;
એરી તુમરે શામ સલુને, નેન જાદુ ભરેકે કટારીરે;
મધભરે નેનુ તકતક...મારી, સૈન સુધ વિશર ગઇ હમારીરે.
પીયા તોરી તીરછી નજર લાગે—પ્યારીરે.

(૯૪)—મીસ રોઝા—રાગ કાપી—
તેરી જલ જાયા નંદબરદારી કુરતી ન લાયા ટોલકી,
ભરા કટોરા દુધકા મેં ગોલું દુપી, મૈં બેઠીરે જાટકી તેરી લગી ધરમકી
રેલો બેટા જાટકારે ધરકા લ ગરદાર સગી બત્તીજીએચકે ઉતરગયાગંગાપાર
લંબી સડક લાહોરકીરે રેલુને, પકડા, જાય તાર તાર માએ ચકર,
રેલુરે લેના છોડાય--તેરી

(૯૫)—મીસ રોઝા—રાગ, મલ્હાર, ધીમા, ત્રીતાલ—
ગરજ ગરજ બરસસકો આયે મેહરવા બરસન લગી બુંદરીયા
એક તો દમક દામની દમકે કુજે માર પપૈયા.
બોલન લાગે ઉચટ ગઇ મોરી નિંદરીયા—ગરજ,

(૯૬)--મીસ મલકાજાન રાગ પીલુ કહારવા તાલ લાવની—
આવોજી આવો કૃષ્ણ પ્રાનકે જલાને વાલે.
અલખ હો અવીનાશી શંભુર કૈસે હો બાસી
અખિલ મંડ હૈ બ્રહ્માંડ કે બનાલે વાલે;
સંતકો પીર જુડો કીનો પિત્તરશે નિરાદાર કીનો.
બસુદેવ દેવકીજીકો દુખસે છુંડાને વાલે,
ગૌતમકી તિરિયા તારી પરાગકાં બોલી બાલી,
આજ મિલે—પાપી જમ દંડસે છુડાને વાલે.
દુખ સુખ શાખન વાલે દશરથકે દુલારે
તાડીકા બ્યાધ મારે ગઈમેં મિલાને વાલે—આવોજી

(૯૭)—દાગે હસરત—
આવો મીયાં બાંકે મય ચમ્પી બનાઉં, ચમ્પી બનાઉ મય પાઉ દબાઉ.
ગરમા ગરમ ચમ્પી વ્હે નરમા નરમ ચમ્પી,
બકરા હજમ ચમ્પી વ્હે મુરગી ભસમ ચમ્પી,
જયસા છેલા મય બના હું વયશી ચમ્પી બનાઉ.
શેઠ ગડબડ ગર કુછ કરે ગરદન એ ઉન્કી દબાઉ.
ગલામરોડ ચમ્પી વ્હે ખોપરી ફોડ ચમ્પી.
પસલીતોડ ચમ્પી વ્હે ખુની ચોર ચમ્પી.

(૯૮)—મહમદ હુસેન—રાગ, ભૈરવી, કવ્વાલી
બહુ તેરા સમજાયોરી, લાખનબાર; દીલ હમારા વે માનત નાહિરે—
સમઝ સમઝ પસ્તાયોરી. લાખનબાર—બહુ તેરા,

(૯૯)—મહમદહુસેન—રાગ ખમાચ તાલ, ત્રીતાલ—
પીયાકે, આવનકી, સુનત, ખબરીયાં, બાટ મુક્ત હમ નેક, નજરીયાં;
જો પીયા હમસે રૂસ રહેરે, છાય રહી જૈસી કારી બાદરીયાં—પીયાકે

(૧૦૦)—મીસ કાલીજાન—રાગ ગઝલ કવ્વાલી.
રકમ હો કબ સીફત તેરી, મઇનુદીન અજમેરી,
વહ અલીશાન હૈ તેરી, મઇનુદીન અજમેરી.
તેરે દરબાર જો આવે, મુરાદે દીલકી વહ પાવે,
સખી સરકાર હૈ તેરી, મઇનુદીન અજમેરી
તેરે દરીયાયા રહમતમેં, જહાન ઓર કયું અયઠા ડુડકે,
તુ કસ્તીવા કરે મેરી, મયનુદીન અજમેરી
જમીં ઓર આસમાં તેરા, યકીનવાલા મકા મેરાં.
પલક પર ધુમ હૈ તેરી, મઇનુદીન અજમેરી.
અલાઉદીન, નિજામુદીન, ફરીદુદીન, કતુબુદીન,
ગ્રેશોને પજ બતન તેરી, મઇનુદીન અજમેરી,

(૧૦૧)—મીસ કાલીજાન—રાગ કાફી, હોરી તાલ દીપચંદી—
મોય બારાજોરી કર રંગ ડારોરી, વહ જો કહત હે નંદ
મહરજીકો છોરા કરો મોપે બારા જોરી,
લાખ કહી બાતી એક હું નામની, કવિધ કરો ના ડરોરી,
કર કુચન પીચકારી એસી મારી ભીજ, ગઇ સીસ બદન સબ સારી.
મોજમે આ મોરી બૈયા મરોરી મુખ સુમત પટ, ઉગાડે.

(૧૦૨)—મીસ ગૌહરજાન—રાગ, ઝીંઝોટી, તાલ, દાદરા—
મેરે દર્દે જીગરકી ખબરહી નહીં, ખબરહી નહીં કુછ અસરહી નહીં
નહી કાટેસે કટતી, હય કુદરતકી રાત યારબ કયા છુપી સહરહી નહિ
દીલકો લગાકર કયા ફલ પાય ગોહર.
એસે સજનમેં, સમ રહા નહી; મેરે૦

(૧૦૩)—અર્સારેહીર્સ—
એજી મુજે મંગવા દો જાન. સલમે સીતારેકી અંગીયા. એજી
ગાલમેં લાલી, કાનમેં બાલી, મેંતો પહેરૂંગી પ્યારેકી અંગીયા. એજી.
મુવે દરજીને અંગીયા બિગાડી, મુજે લાદો બનારસકી સાડી,
જીસ્મે આલાહો મસાલા, મુજે ગોટે કીનારીકી અંગીયા—એજી.
અપને સૈંયાકી બાલી મે બોલી મુજે લાદો બનારસકી ચોલી,
જીસ્મેં આલાહો મસાલા, લાદો કીનારેકી અંગીયા. એજી,

(૧૦૪)—જલશા સંગ્રહ——રાગ શાહેની તાલ ત્રીતાલ—
એરી જશોદા તોસે લરૂગી લડાઇ તોરે કુંવરે ધુમ મચાઇ–એ.
કાંકુકી ઉચક દુધકી મટુકીયા કાહુકે શીરકી ગાગર છરકાઇ
બિચ ડગર મોસે રોકત નટવર ચાંદ હસત પ્યારે બ્રિજકી લુગાઇ. એ,

(૧૦૫)—પ્યારા સાહેબ—રાગ–મહાડ કવ્વાલી—
બા બાલમ મોરે, હમસે નજરીયાકા, હે ફેરી,
મેરા જીયા ચાહે ગરવા સો સો બૈરી તોરેરે. બાલમ—હમસે.

(૧૦૬)—મીસ અચ્છનબાઈ–રાગ–ખટવા. તાલ, લાવની, હેરી
જશોદાકે લાલ ખેલે હોરી, કેસી ધુમ મચોરી. જશો.
મુરલીકી ધુન સુન ગોપી બિકલભઇ, સબ મિલ બાત કહોરી.
અંગ અંગ ભુખ ન સબ સાજે ચલો કીરતકી ઓરી, કેસી
આય અચાનક ગલે લગાવત, દીયો અંગ છક જોરી.
ગારી દુંગી છોડ દે મોહન (૨) તુમ્હે તમિજ નહિ મોરી. કેસી,
ચહુવા ચંદન અત્તર ગુલાલકે, ગલીયન કીચમ. ચોરી
ઉડત ગુલાલ લાલ ભયે બાદર, ચલી રંગકી ઝોરી. કેસી.

(૧૦૭)—સતી દ્રોપદી –ગરબો—
હો, કનૈયાજીરે, અમને મોહન માયા લગાડી. અલબેલા,
વનમાં વેણુ વગાડી, અલબેલા૦ હો.
"બંસીબટ–પનઘટ–નિકટ–તટ–યમુના–યદુવિર,
"નાચે નટવર નંદના, હરી હળધરના વિર,

લીલી લવિંગ લતા, શોભતીજીરે,
લીલાં વનવૃક્ષ વેલ વાડીઓજીરે મારા વાલામજી. લી૦
" ચાલો સખી જઇએ ત્યાં, જ્યાં વસે વ્રજરાજ.
" નીર ભરંતા પ્રભુ મળે, એક પંથ બે કાજ.
રશીયાજી રાસ રમાડોરે, અમને રશીયાજી રાસ રમાડો.
સમીરે સંધ્યાની આવી, સરખી સાહેલી;
આનંદે અંગે પમાડોરે, અમને રસીયાજી રાસ રમાડો.
બંશીબટ સમ બટ નહીં, નંદ ધામ સમ ધામ.
" વૃંદાવન સમ વન નહીં. કૃષ્ણનામ સમ નામ "
કાનજીને માથે; મણી જડયાં મોળીયાંરે,
તારા મોડીયાનો બડો બડો ઠાઠ, ખમા, ખમા-રૂપાળા કાનને,
કા'નજીને માથે, પીળાં પીતાંબર, પેરીયાં કાનજીતે કાને-
કુંડળ હૈયે હાર, ખમાખમા, લટકાળા કા'નને. હો કનૈયા.

(૧૦૮)—અસીરે હીર્સ—

તોરી ઝલઝલ હૈ પ્યારી, તોરી કલઝલ હય ન્યારી;
કરો બાત ન મોંસ સાંવરીયા—જાન.
તોરી જુલ્ફ હે કાળી, તોરે ગાલોંપે લાલી, તોરે નૈનાંકી લાગી
કટારીયા—જાન.
જાઓ જાઓ નાદાન, મોહે ન સતાવો જાંન;
નૈનાંસે નૈનાં મિલાઓ મોરી જાન, એજી છોડોજી હાથ.
કરો ઓરોસે બાત, નહી હોગી યહ બાત, એજી વાહ વાહ વાહ,
બાંકા સીપૈયાં તુંમોરા સૈયા, ડાલું તોરે ગલે બૈયા.
હાં હાં હાં માન માન માન—જાન.

(૧૦૯)—ગજલસ્થાન—રાગ કવ્વાલી-તાલ લાવની—

તુને પ્રીતીકા વાયદા કરકે પ્રીયા મુસે પ્રીત લગાના છોડ દીયા;
વોહ મહેરકી અંખીયા ફેરલીની, હરદમકા આના છોડ દીયા.
જરા દર્શ દીખાકે બોલો સજન, તેરે બોલોપેં વારૂ તન મન ધન.
તેરે ઇસ્કમેં ખોયા સાર જોબન, મૈંનેઅપના બેગાના છોડ દીયા.
ઇસ ચાહમેં પહેલે નેંહ લગા, ઓર મનકો મોરે ફેર લીયા,
અબસેં બસે કીસ દેશમેં જા, ઈસ દેશકો આના છોડ દીયા.
જાબેરી સખી અજમેરકો, ચલ જહાં અપને પીવાકા બાસા...હય
પીયા બીન કછુ ભાવત નહી, મૈંને દીલકા લગાના છોડ દીયા.

(૧૧૦)—દોરંગી દુન્યા—

ઓ દાસી બનું પીકી, લગન હો જો જીકી;
નહિ માનું કીસીકી, બસ ન માનું કીસીકી;
વારૂં, વાપે તન, જન હો સુજન, કમલ બદન ફુલન મોહન દાસી,
દીપક બીન કટી બીમલ, કમળપર અંગ પતંગ ન જારે
ઐસી રીતી રતી કુમતીકી, બસ શીકી અતનીકી નહી નકી, દાસી

(૧૧૧)—પ્યારા સાહેબ—રાગ સીંધુ ભેરવી. તાલા દાદરા.

આજ મૈં લરૂંગી સૈંયા, અપને પીયાકો જાને ન દુંગી. આજ મૈંલ.
ઈતની બિનતી મોરી માન લે સૈયા, તાબે જીંદગી મૈ તાબેદાર
હો રહુંગી મૈંયાં—આજ લરૂંગી સૈંયા.

(૧૧૨)—દાગે હસરત—

મોરી મેહનીયા, તોરે ગોરે ગોરે ગાલ,
મોરી મોહનીયા, તેરે લંબે લંબે બાલ;
મદસે હું મય મતવારી, મતવારી મોરી ચાલ;
કાંટા લગા પ્રેમકા, મય હો ગઈ બેહાલ,
આંખો તોરી મદ ભરી, ડોરે, બરે લાલ (૨)
ઠુમક ઠુમક ચાલ ચલે, કમરીયા જયસે બાલ.

(૧૧૩)—મહમદ હુસેન—ગજલ—

સુનો તુમ યાર પરદેશી, બચન કયસે નીભાવોગે.
બહીં એક જોરસે નદીયા, નીબૈયા સુજન પડતા,
પુકારૂં રામ અપનેકોં, લગાદે પાર મોરી નૈયાં,
હરે ભલા લગા, કીસ્તી, મેરા મહબુબજા હગે,
કભી અંખીયા જો ભર આતી, કભી દીલ જોર જોતા હય સુનો.

(૧૧૪)—મીસ ગૌહરજાન—રાગ પીલુ. ત્રીતાલ—

સાંવરીયાં મન ભાયોરે, બાંકોયાર,
કાહુમેં હજરત, કાહુમેં મુસા, અરે આપહી આપ સમાયોરે.
અરે કેસો હી રંગ, દીખાયોરે બાંકોયાર,

(૧૧૫)—જુહએ વ્હેશી—

તેરી રજાપે મય રાજી હું કસમ લે.
અબ ન સતા મુઝે દામો. દીરમલે—તેરી.
અહાંસ ચલા જા, રહીકો રકમલે,
બાકી જો જર હય ભેજદુંગી દમલે—તેરી.

(૧૧૬)—નીગાહે ગફલત—રાગ-પહારી-ઝીન્ઝોટી-ગત—
હય પ્યારી નાચારી, નાહારી, ઔરતેં,
ઇનસે હોતે હયેં, અરે શયદે, હાં હાં હાં.
હરે વારી બીચારી, બેકારીમેં ઔરતેં—હ૦
ન્યારી હય યારી દીલદારીમેં, આરતેં—હ૦
ફરમાબરદારીકી, માતી હયેં ઔરતેં—હ૦

(૧૧૭)—ઉસ્તાદી—રાગ લલીત—તાલ ત્રીતાલ—
તુમ બીછડત મોહે ચેન નહી કલ તુમ-બિછડત મોહે ચેન નહિ.
અબ કેસે કરૂં સુખરે પલ પલ તુમ.
પેહી દરજો મોહે સદા. રંગમેં જાઉં ઉનકે બલબલ તુમ,

(૧૧૮)—ઝેરીસાપ—
સાવન આંકેરે, નજર મોરી આગયે, ન કછું, કહે ગયે, ન કછું. સુનાગયે
મોરી બાલીસી, ઉમરીયામેં, રોગ લગા ગયે;
ક્યા ખબરથી કે કોઈ, તીર અદા હોતા હય,
દેખ લેના કેહસીનોકા. બલા હોતા હય,
મીઠાં મીઠાં સહરાં, દરદ ઝરા હોતા હય,
જલમેં ન નડાપ, મેં હોતી હું.
કીસેસે પુછું કે મેરે દીલમે, કયા હોતા હય,

(૧૧૯)—ખુબસુરત બલા—
ચલે ઇશ્કમેં આઓ જીગર પર, દો ધારે;
ચયન આશિકકો દમભર કયું કર હો,
મુસીબત ઝેલી બલા સરલેલી.
તબીયત ખેલી પહેન ગયે સરેલી-મજે ઇશ્કકો.
પ્રેમ પ્યાલા જબ તુમ દીનો મત હમરીબ બોરાઇ,
હિરદે બાન નયન કે લાગે, શુદ્ધ બુદ્ધ બિસરાઇ.
પ્યારી પ્યારી બતીયાં કરત ઘતીયાં તન્નોજી છતીયાં,
લાખોજી પ્યારી તોરે વારી ઇશ્કમેં.

(૧૨૦)—જલશા સંગ્રહ—પદ રામકલી—
ઉઠ સજન બહોર ભઇ હરી ભજન ગારે,
પશુ પંખી જીવજંત સંત હો પુકારે—ઉઠ;
બેહોર હોઇ ભજન હઉં, પ્રભુ નામો તે હારે,
સુખ ચેન સોહાવે આજ સુફળ દીન તેહારે—ઉઠ.

કરત હું કરજોડ વીનતી તેરે દ્વારે,
દુખ દરીદ્ર સંકટ મેરે પ્રભુ તું નીવારે—રીઠ.
જાકો શુભ નામ લેત પાપ ગયે હારે,
સકળ જગત સ્વામી તુંને રચી જગત ભારે—રીઠ.
સુનો જગનાથ કીયે પાપ હયે અપારે,
સાગર ભવ કોન ભેદ ઉતર જાઉં પારે—ઉઠ.
શીરોજ અંતર ભજન કરો તોજ પ્રભુ તારે,
તનમન સેવા બીન સદા રહો નીવારે—ઉઠ.

(૧૨૧)—અશ્રુમતી—

એ મારી રંગીલી દરજણ, દરજણ ગુલાબનો ચોટોરે;
તારો જગમાં જડે ના જોટોરે.
ખવરાવું પીવરાવું હાથમાં નચાવું, વાળે રમે તું ગડબડ ગોટોરે;
લાહી લુંહીને પરણ્યો પરાણે, નથી હું માતબર મોટો.
એ! મારે તો જોઇશે શીરો પુરી ને સાથે સાતવાના હું, અ.
અરે અહીં તો મળશે રોટલો ને ડુંગળી, શીરાપુરીના તો, ટાણા હું,અ.

(૧૨૨)—સુકન્યા સાવિત્રી—

એ...રજની શરદની રળીયામણીરે...રહિ ખીલી રૂપાળી ચંદની,
આકાશે રહિ ખીલી, એ વૃષ્ટિ વરસાવે અમૃત તણીરે
રેલજામી ઉરમાંહી આનંદની હાંહાંરે રેલજામી એ...કરે નયણાં
નીહાળી પ્રકાશ (૨)
હર્ષઘેલાં હૈડા કરે હાસ ઝલક શ્વેત શી છ્યાઇ (૨)
સાખી { ચન્દ્ર વિના સજની નહિ રજનીને સન્માન.
સજની શું સમજી કરો રજનીન ગુણગાન.

(૧૨૩)—સુકન્યા સાવિત્રી—

આવો આવો હું લેવરાવું લ્હાવો, આ મારા સંસારનો-થયો આજ
અનુભવ ભવ પારનો
તમારા વિના વ્હાલું નથી કોઇ મારે, તે માટે કરું પુજા તમારી પેંજારે
આ તે બાયડી, કે સાયડી...સાયડી, સાયડી, સાયડી,
દીઠો માલ શું મહતીઓ બજારનો આ-મારા સંસારનો. આવો આવો.

(૧૨૪)—વિજ્ઞાવેલી—ગરબો—

ઉગ્યો સખી સૃષ્ટીનો શુંગાર હાર ચાલ્ય ચાલ્ય જોવાને ચંદ્રમાં,
જોને પ્રેમ ઘેલી ભુમીના દેદાર જોને ડોલે સૃષ્ટી આનંદમાં;

સાખી { ધન્ય ધરા ધન્ય સુંદરી તને, ચતુર ચન્દ્ર તુજ કાન્ત,
શાન્તી પાઠ પઢાવતો, સાધીને એકાન્ત.

ધરણી પડી પનીને પાય શીક્ષા શીરે ધરેરે.
ગુણીયલ ગોરી પતિ ગુણ ગાય, શાન્તિ ચિતે સ્મરેરે,
ધરોને બહેન ધરતી માતાનું કહ્યું કાન, પ્રીતેથી કરો સંસાર સુધારસ પાન.

સાખી { ચન્દ્ર સુખે ચીરડાઇને તારાનાં સુખ સ્યામ;
સદગુણીનું સુખ બાળીને, રમે દુષ્ટના રામ.

સખી! જોને પતિનું માન, તેનાં ગાંધર્વ ગાયે ગાન,
પામે દેવી સમાન સનમાન રમે રામા રશીક લગ્ન તાન.
ધરણી નાર સમ ગૃહણીયો સેવે સ્વામી પાય,
ચતુર ચંન્દ્ર સમ ધણી મળે જય જય ત્યાં ઉચરાય.

(૧૨૫)—કબીર ભજન—પદ—

તુંહી રામ તુંહી રામ તુંહી રામ, તારો ચરખો બોલે રામ નામ
ભજ તુંહીરે નીજ તુહી રામ તુંહી;
ચરખો મારો અજબ રંગીલો, પુણીઓ લાલ ગુલાલ;
કાંતને વાલી છેલછબીલી, આકાશ નાંખે તાર, અરજી સુણજો મોરીરે.
રૂ પીંજાવવા હું ગઇ, તુમ પીંજો પીંજારા ભાઇ;
પીંજન પીંજોરે કોઇ ખા ગઇ, કાંઇ દાશ ગુરૂ સકલ બતાઇ. અ.
જળ ઉપર જળ નિપજેરે. જળમાં કીધો વાસ;
એક અચંબો મેં સુણ્યો, કાંઇ બેટી જનમ્યો બાપ.
બેટી પુછે બાપકું તું અણજાયો વર લાવ;
અણજાયો વર ના મળે તો, તારે મારે ઘરબાર.

(૧૨૬)—અંબરીષ—

મોહનજીને મલવા તલપે મારૂં ચિતરે—મોહન.
પ્રેમની આંખો, પ્રેમની પાંખો, પ્રેમના ગાઉં એ ગીતરે—મો૦
સાગર સંગે, સરિતા ઉમંગે; મળવા દોડે ધરી પ્રીતરે—મો૦
પ્રેમે મળશું, જ્ઞાનમાં ભળશું, વહેલા વળીશું, હયાં ખચિતરે—મો૦

(૧૨)—નરસીંહ મહેતા.

હવે મને, હરી નામથી, નેહ લાગ્યો (૨)
ભાંગી ભીડ ભવનો ભય ભાગ્યો...હવે. [૨]
આયા, મંદીર, મારે, મનથી મેં મુકીયાને, ઇન્દ્રીની ઓળખાણ મુકી(૨)
હેમ હીરાથી હાર મઢેલા, જે પર ચાલ્યો થુંકીરે...હવે.

કોના સુત તાત, કોના, માત ભ્રાત, સરવે સ્વાર્થનાં સમપણુ રાખે
પ્રાણુ ગયા પછી, પાસે ન આવે, કાઢો કાઢો, મુખ ભાખેરે—હવે.

(૧૨૮)—અંબરીષ—

હસિહસિ બોલે બાળા, નવિન નવિન કરે ચાળા;
એકવાર છાની બચી, લઉં તુંને વ્હાલા, હસી.
ઉછળે છે ઉમંગે, છલંગ ભરી શીદ કાલા;
લે પ્રીતે પકડી, લે કર પય પાન વ્હાલા. હસી.
મુખ કમળને જોઇ, તનમન અતિ હરખાયાં;
જા પોઢી બાલુડાં, શરદ પુનમના જાયા. હસી.

(૧૨૯)—લક્ષ્મી વિજય—

વંગે વ્હેલા દિનબંધુ વ્હારે, આપજોરે—(૨) વંગે.
અવિનાશી છો અધમોદ્ધારણુ, અજામેળ ગજ ગણીકા તારણુ,
કેશી કંસ વિદારણુ, કરૂણા લાવજોરે—(૨) વેગે,
પુર્યા પટકુળ દ્રૌપદિ સતીને, પ્રહલાદ હણી, દુર્મતિને;
વિનવું એવા શ્રીપતિ, શોક સમાવજોરે—[૨) વેગે.

(૧૩૦)—સુરદાસ—

બોલું કયા મેરે પ્યારેકી બતિયાં, બોલું કયા મેરી છોટીસી છતીયાં;
ન ધરિ, ચેન ધરિ, રેન ચુમિ, ચુમી બદન શયનમેં દુખી કર ડારી.
પકરી જુગલ કર, બસન અલગ કર, કિય પરહરી ડર.
છતઅધરનપર—બોલું.

"મરોર ડારે જોરશે, મેરો કોમલ અંગ.
એસે નિરદય નાથકો, મેં સુપને ન કરૂં સંગ—બોલું.
"ત્રાસ બઢયો તનમેં અતિ, હિય કો ઘટયો હુલ્લાસ;
એશો જો મેં જાનતિ, તો જાત ન પિયુકી પાસ."

(૧૩૧)—પરશુરામ—

જાઓ, ઠગારા, કામણુગારા, રશમિના રસરાજ.
ના કરો ઠાલા, ચાતુર ચાળા, થઇને કાલા, મદઘેલા મહારાજ.
મનભાવે શું મોહ્ડું હલાવો, જુવતી પર શું જોર જણાવો,
હવે માનો, અર નહિ નહિ, શાણી શું શરમાય–ના...જાઓ (૨)
તુટેપ્રિતી દોર તાણો કરી જોર, આવો, ચિત્તચોર, ગાંઠું પ્રીતી દોરે–જાઓ

(૧૩૨)—માયા મોહિની—

રહો વર્ષોના વર્ષો મવાલી, લાવું બૈરી બહુ રૂપાળી,

હોય વિધવા કે ભરથાર વાળી. આવી વીંદા મેલું નાખે ટાળી.
શેઠ ? છે આ જમાનો મવાલી, કોઇ આંવી જસે ઝાડુ વાળી,
હોય આ આગરથી આરપાર ખાલી, હોય વિધવા પણ એ બચવાળી.
નહિં. નહિં-બૈરી લાવીશ, બચ્ચા વગરની...(હાખ......છીં...)
કેરી ઓચીંતી છીંકતું, હાખછીં...હાખછીં...હાખછીં...હાખછી.
રાંડ નકટી કરૂં નાક વાઢી વાત વિધ્નોની આ કેવી કાઢી,
તારી સુરત બનાવું હું કાગી, બૈરી આપી જશે હાથ તાળી. રહો.

(૧૩૩) - બુદ્ધદેવ—

પ્રિય સરલા કેમ વિસરાયે,
રહી હ્રદય વસી પ્રમદાએ—પ્રિય.
ચંપક કળી ભલે હોય સુવાસિત, મધુકર નવ લોભાયો
પ્રેમી વસ્તુને પ્રાણ અર્પતો, કેદી કમળમાં થાયે—પ્રિયે.
ચન્દ્ર ક્રાન્તિ એ પ્રેમ ચકોરી, અગ્નિ પ્રીતથી ખાએ;
એજ સનાતન રીત પ્રીતની, અન્યને શું સમજાયે-પ્રિય

(૧૩૪)—સુરદાસ ભજન -રાગ ખ્યાલ-ઠુમરી—

સામરો ન જાણે મોરી પીડ, કનૈયો ન જાણે મોરી પીડ, એલી પરરરરરર
મેં દધી બેચન, ગઈતી બંદ્રાબન, સામરવાને ખેચ્યો ચીર ચરરરરર
મેં જલ જમના ભરન ગઈતી, સામરવાને છાંટયો, મોંહયે નીર
છાંટયો છરરરરર
બંદ્રાબનમેં રાસ રચ્યો હે, હરીયાં હમારાં ચિત, ચીત, ચાલ્યા ચરરરરર
સુરદાસ પ્રભુ તુમ્હારે, મીલનકું, ફેંકયો મોપે તીર (૩) વાગ્યો તરરરરર

(૧૩૫)—રમા રણુજીત—

ઉત્તમ જનમાં ઝેર પડાવે, જર જમીન જોરૂ,
સંપીલા વસતા જોયા જ્યાં, છે કોરૂ મોરૂ—ઉત્તમ
સહોદર બે વિર, પઇસા સોહે શીર.
ભાઇ ભાઇમાં એક બિજા પણ, કરે કાળું ધોળું—ઉત્તમ
સ્વારથી બાજી, પઇસામાં પતરાજી,
મસ્ત બનાવે માયા જગમાં લડે પિતા છોરૂં—ઉત્તમ
ધનવાનોને ઘેર. રહે સર્વમાં વેર,
રંક બિચારા હળી મળીને રહે કુટુંબ, ભોળું.
પરને કરી ફકીર. પોતે બને અમીર.
દુરજન મનમાં જાણે નહી જે. મોત ઉભું આરૂં—ઉત્તમ

(૧૩૬)—બુદ્ધદેવ—

દુઃખીને ડરાવે શાને, મરેલાને મારે શાને;
અબોલાને બાળે શાને, વેરી વિધિ
રીઝાવી સતાવે શાને, સતાવી રીબાવે શાને:
રીબાવી જીવાડે શાને દયાના નિધિ.
શશિને કલંકો દીધાં. ગુલાબો મનોહર કીધાં;
કીધાં ત્યાં તો કાંટા દીધાં, દીનોના નિશાશા લીધા;
નિયંતા તેં આવી શાને, અનીતી કીધી–દુઃખી.
ચંદનને કુસુમ ન દીધાં, સાગર જળ ખારાં કીધાં
અમૃત કહી ઝેર દીધાં, જીવન અકારાં કીધાં:
રમણી હદયે આશા, નિરાશા, દીધી–દુઃખી

(૧૩૭)—સરસ્વતિચંદ્ર—

શિતળ ચન્દ્ર જેવું: વદન કાન્તિમાન;
નયન મીચી લે તું, શાન્તિથી વિરામ.
જાણે જઇ ભેટું એવા, ઉમળકા આવે છે
બોલું કંઇ બોલું, ત્યાં તો શરમ દબાવે છે.
કંઇ કાંઇ અંતર થાય, થાય, થાય, ના સહેવાય,
ચાલુ ત્યાં તો ચરણો, અન્યો અન્ય અથડાયે છે.
લાગી લાગી મા સ્મર, લ્હાય, લ્હાય, લ્હાય, ન સહેવાય.
જાગોજી જાગો વ્હાલા. નીન્દ્રા વીસારી દ્યો,
રાગી થઇ ત્યાગી વ્હાલા, ત્યાગી સમાધી દ્યો.
લળી લળી લાગું હું પાય, પાય, પાય, હૈયું વાય.

(૧૩૮)—મહાશ્વેતા કાદમ્બરી—

મંજરીએ મનડેં મોહયુંરે,
મનગમતા મારાજ, મારા મનગમતા મારાજ,
એ શું દીલડું અમ પ્રોયુંરે...મનગમતા.

(શું આ પુષ્પ તમને બહુ ગમે છે.)

સાખી { "મનને તો ગમતું ઘણું, મુખથી કેમ મગાય;
વીણુ પ્રીછે વીણુ પારખે, ઘટે માન મુનિરાય"

સાખી { "માગે માન ઘટે નહિં, જેવું જ્યાં દાતાર.
સુખે સ્વીકારો પુષ્પ આ, ધરો કર્ણ મોઝાર"

અતિ ઉદાર દીલ તમ જોયું રે...મનગમતા.

(૧૩૯)—કામલતા—

મેં દુનીયાં સઘળી જોઈ, કોઈનું ન દીઠું કોઈ;
સ્વારથની જાળ પરોઈ, સગપણ સૌ નાંખે ધોઈ,
આજ હોય વ્હાલા કાલ તેજ થાય વેરી;
અજબ સરખી એ તો, રીત પ્રીત ફેરી;
પોતાના સ્વારથને માટે, અવરને નાંખે નીચોઈ.

(૧૪૦)—સુકન્યા સાવિત્રી—

ભુલે ભલભલા ભૂરેલે, (૨) ભાવીનો ભરમ, કોથી નવ ખૂલે, (૨)
મુર્ખ મન ભલે ફુલાનું ફુલે—ભુલે,
અતિ ઉમંગથી કાર્ય આદરે, ધરી મન મોટી આશ;
અધવચથી વાડી લુટાઈ જાએ (૨) આખર થાય નિરાશ—ભુલે,
કાળ હીંચોળે અણુમાત્રનું. જીવન ઝોલા ખાય;
રહે દુર નિરધાર્યું મેં, ધાર્યું ધરણીધરનું થાય,—ભુલે,

(૧૪૧)—લક્ષ્મી વિજય—

ધિરી ધિરી બેની અલબેલી, મનમોહન આવે,ઑ આવે, પ્રેમઘેલી,
રહો છાની શરમાવો શું સાહેલી (૨) તારા તનમાં લાગી છે તાલાવેલી, ધી
સખિ જો પેલી કોકીલ રહી, કરતી ટહુકાર અધિર થઈ,
(કોયલડી અધીરી...એવી તું એ છે સખીરી વાહ) (શરમાવો શીદ) ધી.

(૧૪૨)—વિણાવેલી—

પ્યારે તોરે અંગનમેં ફુલનકી બહાર હય, સૈયાં તોરી અંગનમે
ફુલનકી બહાર હય.
ફુલનકે બાજુબંધ ફુલનકે ગજરે, ઔર શોહે ફુલનકા ગલેહારહે—પ્યારે
પ્યારા કમળ ઔર ચહેરા ગુલાબ હય,
ગોરે ગોરે ગાલ સૈયાં, ગુલે અનાર હય—પ્યારે.

(૧૪૩)—પુષ્પસેન પુષ્પાવતિ—

તું જાને હર દુર હએ પણ હર હૃદયા માંહી,
ભિતર ટાટી કપટકી તાસો સુજત નાંહી.
ક્યા સોયા હય તું જાગ બંદે, ક્યા હોવેગા તેરારે;
ખોજત નાંહિ કાંઈ અગમ નીગમકો, મદને તાકો ઘેરારે.
કહાંસે આયા, કાંહા જાયગા, કહાં ડાલેગા ડેરારે;
સમતાકે કારન કરુણ કરલે, ક્યા બયઠા હૈ બહેરારે. ક્યા,
મન મેરા પંખી ભયા, જહાં તહાં ઉડ જાય;

જહાં જેસી સંગત મીલે, તહાં તયસા ફળ ખાય.
ખોટી કાયા, ખોટી માયા, મતકર મેરા મેરારે,
કામ, ક્રોધ મદ લોભ મોહ મેંય, ક્યોં દેતા હય ફેરારે. ક્યા.

(૧૪૪)—સૌભાગ્યસુંદરી—

ચાલો સાહેલી (૨) ભુવનેશ્વરીના સૌ મળીને દરશન કરીયે,
દુઃખ હરનારી સુખ કરનારી, મુર્તિ માની અંતર ધરીયે.
ભાવ ધરી જો પુજન કરીયે તો ભવસિંધુથી તરીયે,
ચુંવા ચંદન કુમકુમ કેશર, અરચન કરીને મન ઠરીયે;
અબીલ ગુલાલ ને પુષ્પમાળથી માને વધાવી મંદીર ભરીયે.

(૧૪૫)—મોહીનીચંન્દ્ર—

ચોકને આંગણે ચાંદનીરે ખીલી રૂપેરી રંગ રંગરે,
આવો સાહેલી રંગ માણુવા.
હૈયાં ખોલીને બેન બ્હેનરે વાતો કરી લ્યો વ્હાલની.

સાખી { વ્હાલા વસે વિદેશમાં, બાળા બાળે વેશ;
સૈયર શાશા મોકલું, શાણાને સંદેશ.

કુંજલડી સંદેશો અમારો, જઇ વ્હાલમને કેજોજીરે.
પ્રીતિ કાંહાનાં અમે પંખીડા, પ્રીતમ સ ગર વીના સુના.
સુનાજીરે કુંજલડીને, વ્હાલો મીઠો મેરા મણુ,
અમને અપૂન ખાણુ વ્હાલા પ્રીતમ પ્રાણુ.

સાખી { સાજણો મારો સુલક્ષણો, એંઠા જુઠા ખાય;
ઘરની સુખડી ના ગમે, સોગન જુઠા ખાય.

તમારા સમજો તમે મને વ્હાલા, જુઠડા સમ સિદ ખાઓછોજીરે.
પીયુ તમારૂં મન માને ત્યાં જાઓ છો, ઘી ભર્યા ઘેબર-
ઘેર રહ્યાં છે, કુસકા ખાવાને ધક્કા ખાઓજીરે.

સાખી { સોળ વરસની સુન્દરી, સ્વામી વરશે સાઠ,
મોઢું જોઇને મોહી રહ્યો, લાડકડી કરતી લાડ.

પગમાં કાંટો વાગ્યો નહિરે જીવું, હું તો નહિરે જીવું,
મારી સગી નણુંદના વીર હો રાજ.
તેડાવજો મારા બાપાજીને, જોગી જતીને તેડાવજોજી—નહિ.

(૧૪૬)—ઉમાદેવડી—

છોડો છોડો છબીલા, જાઓ જાઓ હઠો હઠીલા.
મારી લુંટાશે નવલખ લાજ.—છબીલી,

તમે મોટા પુરૂષ મહારાજ, પાણી પહેલાં બાંધી લ્યોને પાજ. મારી
વાહ વાહ વચન રસીલા, તારા નયન રંગીલા.
ગોરી ગાજે સર્વને. ગુમાન રસીલી પ્યારી ગાજે
લાગે જેને પ્રીતીનુંજ પાન, ગણે નાના મોટા, સૌ સમાન, ગોરી.
સાખી { કથન કથે જગમાં બધા, વિરલા પાલણહાર.
પ્રીતી ભગત ભામા સદા. વચન નિભાવનહાર.
મુકો મુકો માનુંની ગુમાન, સાચ્ચા દાસી છું તારી સુજાણ.
ચાલો આવો ચતુર પ્રીય પ્રાણ.—છોડો.

(૧૪૭)—સુરદાસ—
દાસ પરે દયા લાવોરે, દયાળુ દેવા દાસ પરે દયા લાવો, ટેક.
સંસાર સંબંધ તોડી, જીવ આપ ચરણે જોડી;
હું તો બની બેઠો બાવો બાવોરે— દયાળુ૦
આંખો વિના સંકટ આવું, ખાડામાં ગોથા ખાવું.
બ્હારે અવિનાશી આવો, આવોરે; દયાળુ૦

(૧૪૮)—બુદ્ધદેવ—
મારે અંતર અંતર બગીચે ખીલી પ્રેમ કળી.
કરમાને રસથી ભીની, રસિયા રસમાળી વિના,
પાંખડી તલસે વિલાસે. અમૃત મહેરામણ વિના.
બહુ પરાગ ભરી, છે સુવાણ ભરી—મારે.
અમી ભરી કુંજ જેવા, શાણા છો રસથી ભીના.
મુરકી નાંખી ક્યાં નાસો, નાથ નગિના,
આવો આવો (૨) તલસાવો શાને વિલાસી બની-મારે

(૧૪૯)—મોહીનીચંન્દ્ર—
મને કોઇ મેળાવોરે, મારો દીલ દેવળનો દીવડો;
હાયરે ધુતારાએ નાથ ડુબાવ્યારે, પીયુ મારો સુઘડ ગરીબડો (૨)
જો કોઇ મીલાવે, તેને મોં માંગ્યું આપું.
આપું જો માંગે મારો જીવડો. (૨) મ.

(૧૫૦)—કામલતા—
મને આવે છે ફેર. ઝુલે મારૂં મન. હો સખી.
બેસું રથમાં શી પેર, ઝુલે મારૂં મન. હો સખી, મને.
કેફ ચડી કોઇ કારમી, હું સમજું ના બેન, બ્હાવરી મને કરી.
લ્યો વિસામો સુંદરી, ઝીલી આ લ્હેર-ઝુલે મારૂં મન.

(૧૫૧)—સુરદાસ—

મેં નયનો છોડયો ભાસ, નયનો કરીને ન્યારા;
ઘટ ઘટમાં કરજો વાસ, પ્રીતે પ્રભુજી પ્યારા.
વિઠ્ઠલ વ્હાલું બિરદ વિચારી, આ સેવકને લેજો ઉદ્ધારી;
આધિ વિદારી શરણે સ્વીકારી, ટાળો હરો મુજ ત્રાસરે—મે૦
આંખ વિના અતીશય દુઃખી થાશે, જીંદગી આની શી રીતે જાશે,
થાશે હવે શું ગભરાવે હવે શું.
શાને બનો છો ઉદાસરે—મેં નયનો.

(૧૫૨)—સુકન્યા સાવિત્રી—

લાગી લગન તારી, ઓ લલના.—લાગી.
સુરપતિ, મતિ શું વિસારી, સુંદરી સાચીથી, અધીક સુખ આપું (૨)
પટરાણી કરી સ્થાપું, ઉથાપુ ન વચન મનોહારી—ઓ લલના.

(૧૫૩)—સુરદાસ—

વ્હાલા વ્રજલાલ સાથે લાગીરે લગનીયાં, માહરી મહારાજ.
પ્યારી છબી શામળાની સ્થાપી ઘટ ઘટમાં મેં તો.
એની હાથે છે, મારી લાજ,
વૃંદા વનમાં ફરતાં, ચરતાં, વરતાં...આ...વ્હાલા.
હૈડે નીત હેત ધારી, બંધુ હળધરના હું તો, સેવું છોડીને બીજા
કાજ. વૃંદા-વ્હાલા,

(૧૫૪)—માલતિ માધવ—

હા હારે, મને ઠગી, ઠગી, મને ઠગી, ઠગારે મને ઠગી; જાણીને ભોળી નાર
જુઠા બોલી શાને ખુવે છે બાર,—આ છે ખોટા કરાર (૨)
ખોટા ખોટા ! હા ખોટા......ઠગી......

સાખી } " અંતર પ્રેમ વિના બધા નિષ્ફળ કોલ કરાર,
" એ વિણ કો દંપતિ તણો નવ સુધરે સંસાર.

આ છે ખોટા કરાર... — ... ...ઠગી.

(૧૫૫)—માલતિ માધવ—

હારે, ખિલી, ખીલી, ફુલવાડી-ફુલે ભરપુર છે (૩)
મન મારૂં મોહનને મળવા આતુર છે.
કુમારી તારૂં કેવું અજબ પ્રેમનુર છે......ખિલી.
ચીત્ત હરનારી ચતુરા ચતુર છે
માધુરીની વાણી અહો ! કેવી મધુર છે......ખિલી.

(૧૫૬)—માલતિ માધવ—

ભાભી મારાં ડાહ્યા ડમરાં, શા માટે શરમાવો, તમે શા માટે રીસાવો,
ઓ નાની નણદ આવો......આ કોણ !......તારો પ્રાણ !
હવે શાને શરમાવો (૨)......ઓ......

(૧૫૭)—બોલતો કાગળ—

શરમ, શરમ, શરમ, શરમ, બોળવા બેઠો નામ.
કરે છે ગુલામ, ઇજ્જત લીલામ, ખાનદાનનું નવ જરા ભાન
થાય, આજ થાય છે, ખુદ્દાની આબરૂ લિલામ
જાય, આજ જાય છે, સસ્તામાં ખાનદાન માન
કે ખરીદનારનો ચઢાવો ને ફુટી બદામ
એક-બે-ત્રણવાર-સોદો તમામ. વન-ટુ-થ્રી-ટેમ-સોદો તમામ
ક્યાં ધનવાન તણું ખાનદાન, ક્યાં એ ગરીબ નોકર ગુલામ
નાક કપાશું સહુ ઓળખીતામાં, થુથુ, કહી સહુ, થુકસે ગામ.

(૧૫૮)—નરસીંહ મહેતો.

વ્હાલા વેગે આવોરે, દયા દિલે લાવોરે, બીંડુ મારી બાંગવા હોજી
નહીં આવો તો છાનાં કેધાડું, બધાં છીદ્ર...વ્હાલા,
અ [illegible] બીસામાં વાસ,
કાંધે કાળી કામળી, માગી પિતા છાશ.
માતા કેદે મુકેરે, પુરો મારી આશ,-હું રાખું તમથી, હાવોરે-બીડું૦
બે માના બે બાપના, નટકા નિર્લજ બાળ.
મહીમાખણના ચોરટા, કંસ તણા હે કાળ;
મોડ તજો રાધા તણી, દુરીજન આપે આળ, ધીરા વેગે ધાવોરે-બીડું.

(૧૫૯)—ઉમાદેવડી—

રૂડી રઢીઆળી રાત, ચાલોને રમવા, ચતુરા ચોકમાં;
લાગે હ્રદય રઢીઆળી રાત, આનંદ લે છે ત્રણ લોકમાં.
મ્હાલે મદન જોબન વનમાં.

હાંરે લાગી તાલા વેલી તનમાં, ઓય ચાલો ચોકમાં—રુ૦

સાખી } "જુવો ચકોરી ગાભરી ચંદ્ર ઉદયનો ઘાટ,
વિરહે વ્યાકુલ વલ્લભા, વ્હાલાની જુવે વાટ"

રતિરસે રમણીઓ, બની રંગની રાતે,નણદીના વીરા વિના છાતી ભરાતી

સાખી } "જેને પ્રીતિ જગતમાં, તે પર પીડા જાણ;
શાકરના શોખીનને, જુખ્યાનું નહી ભાન"

શીદ સતાવોરે સુલક્ષણા. શીદ સતાવોરે પ્યાસો ધરીને પાસ વ્હાલાં ટળવળાવોરે.

લાજ ન આવેરે ઠગારા, ચન્દ્ર લાજ ન આવેરે.
નારી નીસાસાનો સાગર, નાહક ખળ બળાવેરે,
પાર પલકમાં પહોંચવા, દીનાનાથ દે દાવ,
જુવો વ્હાલાની વાટ, બાળા એ બેસી ઘરના ગોખમાં.
આવ્યા પીયુ પ્રભાત, ઝાંઝર ઝણુક ઝમક્યાં ચોકમાં.

(૧૬૦)—વસુધરા ઉર્ફે બેધારી તલવાર—

મૃગલોચની (૨) મદેભરી છલકાતી, મૃગલોચની...મદે......
મુખે મૃદુ મૃદુ હસી મલકાતી, પળે પળે પીયુના પ્રેમે ભિંજાતી(૨) રે મદે.
ઘડી નવ યોવન નિહાળે, ઘડી કરમાઇ વસ્ત્ર સમારે,
સખી જો એની ત્રાંસી, આંખ મિચાંતી (૨) રે......મદે.

(૧૬૧)—નૌતમચન્દ—

સંસાર ઉનાળે શિતળ વિશામા શ્યામા.
સૌ તાપ પ્રજાળે; શાંન્તિ દવમાં, વામા...સંસાર
જોઇ વિના જઇ ખોડજ ભાખે, પુષ્પ સુગંધી પ્રભુ પાસે રાખે.
કોણુ સરોવરમાં જળ નાંખે, સ્વાદ મુકે કોણુ આંબા સામે
ભણકારા ભૂલી ભેવ ઉધામાં ધામાં.
લાવી મુક્યો છે સાર, ઘરમાંહી રામા રામા. સંસાર

(૧૬૨)—સતીનો શ્રાપ—

પ્રાણુ પ્રીતી શું વીસારી, ઉદાસી અંગ ધારી
ન બોલો આવી વાણી; હું દાસી શું તનારી...પ્રાણુ.

સાખી } વૈરાટ રૂપે વિશ્વમાં, આપ બન્યા અધીરાજ
 } પરશુ બની હું તે પળે ક્ષત્રી હણુવા...કાજ

તેને આજે કરી છે અકારી જીવણુજી !...પ્રાણુ

(૧૬૩)—અંબરીષ—

સૌથી સુંદર છે, મારો નાથ મારો નાથરે,
ભક્તમણી એ દાસ કૃષ્ણુજી, ગુણુસાગર એ નટવર નાગર.
મોહી અમર વરને સોંપ્યા હાથ (૩) રે ભક્ત,
વરવારે મન, નાભગનો તન સંસારે કરીશું એનો સાથ (૩)રે ભક્ત

(૧૬૪)—સતી દ્રોપદી—રાગ-તોટક

સખી સ્વપ્ન મહીં મન મોહનને, મે નિરખ્યા એકાન્ત વિસે શયને,

શરમાઈ રહી રતિ નાથ વદે. મુખથી નહિં કાંઈ બોલાય અરે,
વિનવે અતી વલ્લભ વ્હાલ ધરી, નવ ઉત્તર મુખ અપાય જરી;
નીચું જોઈ રહી, દ્રગ પ્રેમ ભરી, ખણુતી પૃથ્વી નીજ પાય અરે.
કર સાહી રસીક હૃદે વળગ્યા, કરતાં બળસેન થયા અળગાં,
તુટી હાર ગયો એ રકજકમાં, કસ કંચુકાની છુટી જાય અરે.
ગયા સ્વેદથી વસ્ત્ર ભીંજાઈ અરે, પણ નાથ થયા નગણુાંજ અરે.
મનથી મન સેજ ગયું, પીગળી, જેમ શાકર દુધની સંગ ભળી.
કીધાં ભોજન નાથની સાથ મળી, મુખવાસ સુવાસ અપાય અરે,
મુખ તાંબુલની પીચકારી ભરી, ઉડી, અચાનક નાથને અંગ પડી,
સખી તે રજની અને તેજ ઘડી, રસીયો રીઝ લાવી રીઝાય અરે.
સજી શસ્ત્ર શરીર શું અશ્વ ચડી, રણુ જાય પીયુ અરે કુંથી લડી.
સખીઓ વિનવું તમ પાય પડી, કરો જે રીત નાથ મનાય અરે.

(૧૬૫) કુંઅવધ—

મુજને માર ના સમશેર, વ્હાલા વિર તું.
મારી સંગ, શું છે વેર. વદને વિર તું.
મીંઢળ જોઈ કર તું મ્હેર, આશા ભરી જતી હું ઘેર, તક જો વિર તું
જો ઈશ્વર વસે ચોમેર, ન કર કંસ કાળો કેર-ડરને વિર તું.

(૧૬૬)—સતી દ્રૌપદી—

વારે લાલા, મોહન બંસીવાલા, હંઓ છો શાને સલુણા.
જાણી (૨) તમારી મેં ઠગાઈ, પ્રીતી બાંધી હવે હું પસ્તાઈ.
પસ્તાઈ પુરી કાના, ઠગાઈ હુતો કાના,
રસભીના, રંગીલા, શરમાળા, શામળીયા- વારે૦
શાંને સતાવો, વાત વાતે ઉડાવોરે, મે જાણ્યા સર્વે ચાળા.
અરે જાવો નંદલાલા, વ્રજલાલા, ગોવાળા, છબીલા કોગાળા. વારે.

(૧૬૭)—વસંત પ્રભા—

મૃગ નયની, યુવતી રંગીલી, હાં, છબીલી હાં.
શોભતી મધુરી શી શિયળવંતી, મૃગ-
શોળ સજી શણુગાર સંત, ચે. પથ પીયુનો જોતી,
રસ ઝરતાં નયણાં હરખે, રતિ સરખી મન ગમતી-મૃગ.

(૧૬૮)—અનસુયા—

મ્હારે મંદીર પધારો યોગીરાજ, મ્હારાજ ભોજન કરાવું મન ભાવતાં.
ઘેબર ઘારી જલેબી શીરો સુખડી,

મોતી ચુર ને મેસુર, ભાંગે ભુખડી;
તળું તતખીરે કાચરી, વડી તમ કાજ—ભો૦
નેહે નીપજાવું, શાક ભાતભાતનાં;
રૂડાં રાયતાં બનાવું, જાત જાતનાં;
અતિ જુગતીથી પીરસુ-પ્રીતે ધરી ખાજ—ભો૦

(૧૬૯)—સતી સંયુકતા—

પ્રિયા કહું કે દિલદાર કહું કે હુંતો તમને શું કહું.
અર્ધાંગના કહું વાર જીવ જાન કહું કે શું કહું. પ્રિ.
જો પ્રિયા કે દીલદાર કહુ તો જુદાઈ આપણે ઠરે,
જેને સોંપ્યું સર્વસ્વ તેને અર્ધાંગના શી રીતે કહુ પ્રિ.
પતિ કાન્તા જા, છટ, એ પ્રિતીને છાજે નહીં,
કુરબાન જેને કાજે જીવજાન. તે કહેવાય શું.
રંભા કે રાધાજી કહેતાં, લાગે કલંક પ્રેમને;
વિયોગ પછીનો પણ ના ભેટો, સિતા શી રીતે કહું, પ્રિ.
પ્રિતીને જે માત્ર એ તે, પ્રેમ મુરતી માત્ર છે:
તેને દેવીદેવી, એજ શબ્દ, હા, હા. ઠીક છે પ્રિ,

(૧૭૦)—બ્રહ્મ બર્હીવ—

હરી પ્રેમે, પય લાગી છું, નાથ હાથ ધરજો,
ભાવ ધરી ભોગે હરી હુ કીકરી લાવીરે,
ના વિશરી જશો. હરી ટેક ખરી છેક,
ગોવીંદ વીણ, ગોપી જેમ ઘેલડી,
તેમ હરી પ્રેમભરી વિયોગી વેલડી,
છું બિહારી, હું તમારી, લ્યો સાંભળી આ ઘડી નેક,
પય લાગી હું પ્રીતથી, હરી લ્યો હાથો હાથ,
ભકિતભાવે ભેટજો, રૂડા રૂક્ષમણી નાથ

(૧૭૧)—ઉદયભાણ—

પંથી પરદેશી ચિત સોંપી, હું આ ચા...લી મનને ભાવે તે કરજો
પુન્ત શા...ળી.

સાખી { તરસ્યાને ટીંગળાવવા પડદે રાખી પ્રીત;
પુછ્યુ પ્રવીણ પંથીએ, કોણ ગામની રીત.

શુભ સંદેશો લઇ સંચરજો, હું આ ચા...લી

સાખી { મહા મહીનાનું માવઠું, જંગલ મંગળ ગીત,
　　　 સમય વિનાનું બોલવું, ત્રણેની એક રીત.

વ્હેલા મંડપ માંહી મળજો, હું આ ચા...લી,

(૧૭૨)—ચંદ્રહાસ—

ડરમાં તું દીલસાથ છોકરા, ડરમાં તું દીલસાથ;
તુંને કોઇ ન મારે લાત—છો૦
તુંને સંભાળું. પ્રીતીથી પાળું, ચાલ તુંને મારો મ્હેલ દેખાડું.
ઘરેણાં વસ્ત્ર રૂડાં રૂડાં કહાડું, ચાલ તું; જો મારાં મ્હેલનાં ચિત્રો,
રમકડાં રૂડાં ન્યારાં વિચીત્રો. (ચાલ્યો આવ બી મા) ચાલ હું.
મારે કેવાં છે કંકણ હાથ, જોજે મારે કેવા છે કંકણ હાથ—છો.
તમે માયાળું, દીલ દયાળું, સોના કળા વિના, હું નહી આવું.
તાત ભ્રાત પ્રીય માત કોપાવું, વિષ્યાજીએ હું સમ કહાવું.
નાના નહિં, હું તો ત્યાં નહિ આવું, મને ના સતાવો રે,
જાઓ તમારે મારૂં શું છે કામ, તમે મુકો મારો હાથ—છો.

(૧૭૩)—ભરથરી—

તારૂણી તુજથી નથારે જુદાઇ, શશિવદની સુખ પામું હું આંહી—તા.
વદન મનોહર તારૂં લલિતા, સૌરભ અંગજ ધન સુખદાઇ—તા.
ભ્રકુટી વિક્રમ સ્મીત અતિ તીક્ષ્ણ, નીરખી ભુલું પ્રીય સરવે હું કાંઇ—તા.
ત્રણસોસાઠ ત્યાગી તુજનેરે ચાહું, તુજ વિણ મુજ ક્ષણ કલ્પ સમજાઇ—તા.

(૧૭૪)—સતી પાર્વતી—

મુનીવર કાયા આ ગાળે છે, શ્રી શિવશંકર વર વરવા,
હોંશ ઘણી છે એને હૈયે, ત્રીલોચન કર ધરવા.
એં હે ! શું બોલો છો બાળા, પતિ પરચમાં પુર્ણ અજાણું:
ભંગી જંગી એ ભોળાથી, તારૂં શું થાવાનું કલ્યાણ.
ક્યાં રાહુ ને ચન્દ્ર ચારૂ, ક્યાં રત્ન સાથે નગ શોભે પ્હાણે,
ડુંગર ખોદે ઉંદર કાજે, ધન્ય ધન્ય છે તારૂં જ્ઞાન,
રૂડા કે ભુંડા શિવજીને, પામ્યે થવાની લીલા લહેર,
પરહરી અમૃત શીદને શાણી, જાણીને ઘોળે છે ઝેર;
ખેર ઝેર કે અમૃત એ છે, કથા તમારે શી તેની.
મનહર મળતાં મંગળમાળા બાળા મન બાને બેની.
કાણો કુબડો ધની મનમાન્યો સુંદરી સમજે સુરરાય
પ્રીત પુષ્પની મધુર સુગંધી, જડ જોગીથી શું સમજાય.

(૧૭૫)—મુકન્દા સાવિત્રી—

હું નથી એવી ભોળી (૨) હવે તો રહીરે—હું.
પાવરથી થઇ પુરી, મારી જોડ જડે નહી ભોળી—હું;
નિત્ય કજીયા કંકાશ કરી, ઘરમાં સળગાવું હોળી—હું.
"પ્રસંગ આવે પરખાસે બાઇ, તું ગળણું કે ગોળી.
ભલે ભાયડો ભીખ માંગે, ખાંધે ભેરવે ઝોળી.
આપણે તો બાઇ ઘીમાં ઝબોળા, ખાઇએ ખીરને પોળી.

(૧૭૬)—સુંદરવેણી—

હોકો બોલે ગુડ ગુડ, માંહે ભર્યું છે પાણી;
આગ લા તંબાકુ લા: લા દે ઠંડા પાણી, વાહરે મારા ;હોકા,
હોકો વ્હાલો લાગેરે, મને હોકો વ્હાલો લાગે રે, બાઇ બાઈ;
હોકો વ્હાલો લાગે; ચોરાનો, ચોપડીયોને, દીલ્લીનો દીવાન; બાઇ. (૨)
હોકો વ્હાલો લાગે. (૩)
ચલમ તો ચતુરાઇ કરે ને, હોકો હરીની માયા.
ખલચીમાં હાથ નાંખી જાણે, (૨)
જાણે ગંગાજીમાં નાયા બાઇ બાઇ હોકો વ્હાલો લાગે. (૩)
વહુને પીયર વળાવી, દીકરીનું આવ્યું, આણું. (૨)
ખાધા પિધાની વાત ન જાણું, બાઇ(૨) બેઠો હોકો તાણું, બાઇ, બાઇ,(૨)
હોકો વાલો લાગે, (૨) વ્હારે મારા હોકા (૨)
ડુંગર ઉપર દરીયો જળે, ને દરિયો કરે પોકાર,
ચતુર હોય તો ચેતજો, મુરખ કરે વિચાર—વ્હારે મારા હોકા.

(૧૭૭)—કુસુમાવત –

જખમના દરદો જખમી જાણેરે વિણુ જખમી શું જાણે.
મરદના ઘા તો મરદ વખાણે કાયર શું જાણે.
ઓ બાઇજી... ... ...કાયર શું જાણે.
અમૃત સ્વાદમાં કોકીલ માણે મેના દાડમ દાણે.
હરખી હરખી હંસ કમળનાં કોમળ તંતુ તાણેરે
બગલા શું જાણે.........ઓ બાઇજી.........જ.
પતિ પત્ની માણે રતિ રસમાં કામદેવને બાણે.
શું સમજે તે જોગી જન્મનાં જે જગ મીથ્યા જાણેરે
જાણે તે જાણે ... ... ઓ બાઇજી......જ.

(૧૭૮)—સુરદાસ—
દેખો દેખો, મેરા નામ. માયા મહાન મશહુર હે,
મેરા ન્યારાહી બાલમમેં નુર હે.
જોગી ભોગીકું મેરી જરૂર હે,
દીલમેં યું રહે ન કોઇ મુજસે દુર હે.
વાહજી વાહ, વાહજી વાહ, દેખો દેખો.

(૧૭૯)—વસંતપ્રભા—
જાણ્યો જાણ્યો તમારો પ્રેમ જાણ્યો શું છળી,
તારા રૂપમાં ભુલી ગયું દીલડું ગળી—જા.
જાવો પીયુ મન ભાવતી પરણો બીજી નાર,
જુઠાની સાથે જરી અમને નહિ વહેવાર
પરણું હું પ્રેમદા—રાજી છઇએ સદા,
જો પરણીશ (હા) (ભલે) (એમ) હા.
"ઠીક ત્યારે સમુહરત શુભમ્ ભવંતુ"
આ શું લગ્નગાંઠથી છુટી, પરણ્યો બીજી પરી.
પ્રેમદા મળી મને પ્રેમદા મળી.

(૧૮૦)—કંસવધ—
આ...અમને પાવન કરવાને. દીલનાં દુખડાં હરવાને-યોગી આવજો
શાન્તીજળ મન ભરવાને યોગી આવજો, માયા રાખી મહારાજ
યોગી આવજો—દરશન દેવાને કાજ—યોગી આવજો.
ચરણ કમળ નિશદીન મુજ મંદિર અંદર ધરવાને,
કમળ વદનથી મનહર મધુર વચન ઉચરવાને,
શાન્તી જળ મન ભરવાને—યોગી આવજો.

(૧૮૧)—કબીર ભજન—ભજન જોગીયા—
કબ સમરોગે રામ, અબ તુમ કબ સમરોગે રામ.
ગર્ભ કુલીમેં જપ તપ કીનો, નીકલ હુવા બે ઇમાન—અબ.
બાલપનેમેં ખેલ ગુમાયા, તરુન પનેમેં કામ—અબ.
જુઠી કાયા, જુઠી માયા, આખીર મ્હોત નીશાન—અબ.
કહત કબીરા સુનો ભાઇ સાધો, ચેઢી ઘોડા મેદાન-અબ.

(૧૮૨)—મીરાબાઇ—
તું તારા બિરદ સામું જોઇ લે શામળીયા,
ના જોઇશ કરણી, હમારી જો રે વ્હાલા.—તું.

ગજને શરણુ વ્હાલા, પેદલ ધાયા;
દ્રૌપદિનાં વસ્ત્ર વધાર્યાં રે, વાલા.—તું.
ટીટોડીના વ્હાલા, બાળ ઉગાર્યાં રે,
પાળી ભુપત જગત શધારે......તું;

(૧૮૩)—કંશવધ— ગરબો.

જુમનાને તિરે જદુવાલે, સખિ બંસરી બજાવી હાં. હાં.
નંદલાલે વાલે ચિત ચોરી મને બનાવી.
ભુલાવી મારૂં ભાન, સાન. કાન ગયો. હાં. હાં.
મને મોરલીયે મોહ ઉપજાવી જુ.

સાખી { " સુંદર છબી જોઇ છેલની ઉપજી અંતર પ્રીત.
નટવર ગીરધર, સ્યામમાં ચોંટયુ મારૂં ચીત "

નયન નેહે નચાવ્યાં વાલીડે, સખી મુખ મલકાવી.
છુપી છુંપી છબીલે કરી સાન મને લીધી લેભાવી.
ન ભાવે ખાનપાન નિંદન આવે હવે, લગન લાલાએ પ્રેમની લગાવી

સાખી { વિરહ થકી વિંધાયલુ. અન્તર અતિ અકળાય.
અળગો રહયો અલબેલડો, શું કરૂં સખી ઉપાય. જુ.

(૧૮૪)—વિક્રમ ચારત્ર—

મને રોકો ના રસીલા, છેલા મુકોને મારો હાથ,
મારો હુંકો ના છબીલા, વ્હેલા મુકેને હાથ.
મ્હેરે ઝુકો અલબેલા, ઘેલા આવું સંગાથ,
મુકો કેડો, લાગ્યો નેડો, છોડો, છેડો,
સાથે તેડો, લાગ્યો નેડો, ભોળી નારી કામણુગારી,
હું તો હારી, વાહરે પ્યારી—રોકે ના૦

(૧૮૫)—વિક્રમ ચરિત્ર—

મને સહાય કરશે મોરારીરે, વ્હારે ચડશે ગોવરધનધારી,
અહલ્યા ઉગારી, મીરાંબાઇ તારી, બેની ચીન્તા કરીશ નહિ મારી-મને
મંજારી બચ્ચાંને બળતાં ઉગારી, મોક્ષ દીધો ગજેન્દ્રને તારી.
દ્રૌપદિના ચીર પુર્યાં, થાશે તે સહાયકારી,—મને

(૧૮૬)—વસંતપ્રભા—

મદભરી જુવાની યાર.
રસ લેજો લુંટી દીલદાર, અહો દીલદાર. હાં૦ હાં૦ મદ૦
નાજુક ખીલતી હું—ચમેલી;
તું રસીલો ને છબીલો, ભ્રમર મધુ પીનાર, અહો પીનાર—હાં. હાં. મદ૦

(૧૮૭)—બુદ્ધદેવ—
કોઇ કહેજોરે મનમોહનને દિલમોહનને,
હારે તમ વિણુ લીધી ફકીરી
ગળે કફની ને મૃગછાલા, અંગ વિભૂતિ લગાવીને.
શોધે વનને ગેબી ગુફાઓ, અલખ ધ્વનિ જગાવીને—કોઇ.
પંથી પિયુ અમને તજી, ઉડી ગયા પરદેશ,
સંદેશા કે સાંઇ નહિ, ભાળ ન મળી લવલેશ—કોઇ.

(૧૮૮)—મદાલસા—
સીધાવો સ્વામી, મન વિરામ, મિત્ર સમાગમને પ્રીછું.
આશિષ મારી દેજો ઉચારી. આનંદકારી એ ઇચ્છું—સી૦
આમંત્રણ દઇ આવો પાછા, મિત્ર ધર્મ બતાવો.
પત્નીને પણુ મિત્ર સમાગમનો, પતિ આપો લ્હાવો—સી૦
ધન્ય ધન્ય છે મદાલશા તુજને, મુજ મનને જાણુનારી,
ધન્ય ભાગ્ય માનું હું મારું, પ્રશંસા શું કરૂં તારી—સી૦
દાસી તમારી; અનુસરનારી, એમાં શું કરયું ભારી.
વ્હાલા આવો, મન હરખાવો. લાગી તમથી તાળી—સી૦

(૧૮૯)—મદાલશા—
ઘડી ઘડી બદલાય, વાતે વાતે પલટાય, એવા તાળી મિત્ર કહેવાય.
દુઃખે દુઃખી થાય, સુખે સુખી જણાય. એવા સનમિત્ર વિરલાય
ચંદ્રાપિડ જે વીરવીર, મિત્ર માટે તજ્યા પ્રાણુ,
એવી મિત્રતા માહરી, જાણો ચતુર સુજાણ.
મિત્ર બે અક્ષર, શાન્તિ સમાન પુરૂષનું ખરૂં,
હૃદય સ્થાન પ્રિયા પાસે, પણ જે ના કેવાય.
અંતર પડદો મિત્ર પાસે, ખોલાય...ઘડી ઘડી
વિપત્તી આવે જે શ્રમ, ખરી પરીક્ષા થાય,
પ્રીયા ભ્રાતને મિત્રની, કશોટી સાચી જણાય.
ઋતુ ધ્વજ તવ માનજો સારા, પ્રસંગ પહેલા.
ઓળખે એ કમારા વખત આવે સનમિત્ર વરતાય
ખરા ખોટાની તવ પતિ તજ થાય...ઘડી ઘડી

(૧૯૦)—ચંન્દ્રહાસ—
આતોરે દુઃખદ કલેશ, સહુને ઘર ફિરી મનમાં સહુને,
કેમજ મુકું મિત્ર જીવનને.

એક તરફથી મીત્ર વળગતો, બીજી તરફથી બેન મારા—કેમજ.
મન મુશ્કેલી ઊપજી છે મોટી. કેમ ચાલુ કરો ન્યારા—કેમજ

(૧૯૧)—સૌભાગ્ય સુંદરી—

મારા મનમાં તનમાં ભર્યો છે, ઠર્યો છે, ભય જાણી જગ જોતી.
વળી ગુમાવ્યું મેં, ભાગતાં ભાગતાં, નકવે શરતું મોતી...મારા.
હાલવું ચાલવું, હારી છું હાય, જીવ મારો ઘભરાય;
કેદી ફરી મારૂં મળશે મોતી...ગોરી હું કાઢીશ...ગોતી મારા.

(૧૯૨)—પવીત્ર લીલાવતી—

મારો પાવન કરીયે પલંગ, પ્યારા પ્રાણનાથ પધારી,
રમ્યા રશિક રશીકાથી રંગ, વિરહ દુઃખ નાથ નિવારી;
આજ ઉપજી શીતળતા અંગ, મને સ્વામીનાથે સ્વીકારી;
શરદ રૂતુ સોહામણી, પુરણ ચંન્દ્ર પ્રકાશ;
મંદ પવનની લ્હેરમાં, બ્રાત્મા વિલશોછો, વિવિધ વીલાશ.
અંતઃપુરમાં એટલા, છાના રાખું છેલ;
આ રતિને રતીપતી તમે, રમી રસિક કરો રંગ રેલ.
તન મન ધન અરપણ કરી, રંજન થઇ દીન રાત;
હાજર રહીશ હજુરમાં, પ્રભુ અવર પુરૂષ ભ્રાત તાત,

(૧૯૩)—ત્રંવીક્રમ— ગરબો.

પુનેમ ચાંદની ખીલી પુરી આંહીરે, શોભે રજની, સુંદર શી આજ.
હેતે રમીયે, સૈયર સંગાથે, આપણેરે.
સૈયર કંકણ, સોનાનાં કરે ધર્યારે માંહે જડીયા છે નીલમ મણી નંગ—હેતે.

સાખી { મળીયાં આજે આપણે, ધરી સોળ શણગાર,
કર કંકણ ચુડી ચમક, ચન્દ્ર તેજ એક તાર,

હીરા રતનથી જડીત ઉર હાર છેરે, મોતી ગુચ્છ લળકે છે બાજુબંધ—હેતે.

સાખી { અંબોડા ફુલે જડયા, સર સેંથે હીગુળ
કીધા કુમકુમ ચાંદલા, મુકતા માળા ઉર,

આરસપારસ મણી જડેલો ચોક છેરે, તેમા રમતાં વસતાં હેડે નણદલ વીર—હે.

સાખી { પહેર્યાં ઝાંઝર પ્રીતથી, ઝણ ઝણ કરે ઝણકાર,
ફરીયે લટકાર કુદડી, આ રજની મોઝાર,

ઝખી વેલીઓ ફુલી વીધવીધ ભાતનીરે, તે તો આપે છે સુન્દર સુગંધ—હે.

સાખી { કથા શીયળની સાંભળી, પ્રીતમ ઉપર પ્રેમ,
{ વદો સખી વિરહી થઇ, મળે ત્વરાથી કેમ......પુનમ.

(૧૯૪)—સૌભાગ્ય સુંદરી—

પહેરી ચોળી, લટકા મટકા કરતાં આવ્યાં રંગે બોળી સાડી ઓઢી મન લોભાવ્યાં.——ઝાંઝરના ઝણુકારે, કર કંકણુના ખખડાટે. કાજળથી નેત્ર દીપાવ્યા—પહેરી.

હવે શરમાવો ઠાલા, શાને દીયરજી મારા, બોલો બોલો બોલો બોલો. મેં કેવાં તમારાં નખરાં તો જણાવ્યાં......પહેરી.

(૧૯૫)—પ્રભાત—રાગ સામગ્રી—

પઢાવે પોપટ રાજા રામના, સતી સિતા પઢાવે—૫.
પાસે બંધાવી પાંજરૂં મુખે રામ જણાવે,
પોપટ તારે કારણે લીલા વાંસ વઢાવું.—૫.
તેનું રે ઘડાવું પોપટ પાંજરૂં, હીરા રતને જડાવું
સાકરના કરી ચુરમાં, ઉપર ઘી પીરસાવું—૫.
પાંખ પીળીને પગ પાંડુરા, કાટે કાંઠલો કાળો,
નરસઇના સ્વામીને ભજો. રાગ તાણીને રૂપાળો—૫.

(૧૯૬)—લક્ષ્મી વિજય—

પડે મોહિ જન માયા કાંચપર, ધર્મમણી વણસાવે,
મરે જોઇ તન તાપ દીપકપર, નરપતંગ ઝંપલાવે.
પી ઝેર જીવ્યાની આશા કરે, કોઇ કાળ કહો તે શું...? ઉગરે.
પાતક પારાનું પાન કરે જન, મુરખ તે વિણુ મોતે મરે,
ભવ વ્યર્થ કરે... ... ...પડે મોહિ.
જય સત્ય તણી દશ દિશ માંહિં; સૌ શાસ્ત્ર રહ્યાં સિદ્ધાંત કરી.
કરણી સરખું ફળ દેઇ રહી, આ લોક અને પરલોક મહિં,
સમજાય નહિ... ... ...પડે મોહિ.

(૧૯૭)—નવલ કુસુમ—

દામની છે દુનિયા તમામ, મન મુરખ મનવા, દામને સંભાળ દા૦
દામ વિના નર તે ખર સમાન. મુ.
દામ મળે માબાપ કહે, કરમી કુળદીપક મારો;
નહિ તો કહેશે કયાંથી પાકયો, કુળ માંહી અંગારો. રે મુરખ૦
ગરથ હોય જો ગાંઠ, તો નારી રહેશે પ્રતિવ્રત ધારી,
નહિતો સુતો મુકી સરકસે, જાલીમ રમવા જારી. રે મુરખ૦

હવે પાસ બેસો જો તો, પુત્રો પણ સેવા કરશે.
નહિ તો કહેશે ખાતો મફતનો, ક્યારે બુઢો મરશે. રે મુરખ૦
કોણ માતને, કોણ તાત વળી, કોણ પુત્ર, કોણ પ્યારી,
સ્નેહ અને સગપણ સહુ સમજો, દામ તણી સહુ યારી;
સમજો દામની દુનીયાદારી, સમજો દામતણી બલીહારી, રે મુરખ૦

(૧૯૮)—પ્રતાપી રાજસીંહ—

તમે વીઠલ વહેલા વળજોરે, પામર જાણી,
વીનતડી ઉરે ધરજોરે, પ્રીતમ પ્રાણી;
ગાય બીચારી રાંકડીને, કસાઇ વાડે સાર,
પળકમાં પાપી પ્રાણ લેસે, કોણ સુણે પોકારરે—તમે૦
પંચાળી પ્રણ પડી પાસનાં, દુષ્ટ કૌરવ દરબાર.
તુમ વીણ અબળા જાતની, આ કોણ કરીસે વ્હારરે.

(૧૯૯)—નંદબત્રીસી—

કોમળ કાયા કાં કરમાવો, ખાક ભભુતી ચોળી;
હવે ભભુતી મુજને વ્હાલી, દેહ દઉં રગડોળી;
પ્રીતી ગઇ પ્યારા પ્રીતમની, આશ ઉડી ગઇ આ અંતરની
રૂપ રંગ દઉં રોળી—કોમળ.
સુંદર શરીરે શોભતા હીરાના હાર રૂપાળા,
પ્રેમદોરીએ અશ્રુ પારવા પરોવી પહેરૂં માળા
કંથ કૃપાવિણુ જોગણ થાઉં, નાથ નામની ધુન લગાવું
પ્હેરી કંથા ઝોળી—કોમળ

(૨૦૦)—વિક્રમ ચરિત્ર—

કોઇ દુધ લ્યો દીલરંગી, શોખીલા ચાખુ ઉમંગી—હો કોઈ.
સાખી { કેરી પીયે કસુંબલો, ગાંજો પીયે અબુધ
દારૂ તો દીવાના પીયે, દાના પીયે દુધ
એક અમીરસ દેવનો, બીજો રસ છે પ્રેમ.
ત્રીજો રસ ગોરસ બન્યો, પીધે કાયા હેમ—હાં કોઈ.
ગોરી ગવરી ગાયનાં, ગોરાં મારાં દુધ
હું પણ ગોરી ગોરડી, ગોરૂં દીલ છે શુદ્ધ—હાં કોઇ.
હેમ કટોરા હાથમાં, માંહી અમૃતસાર.
ચતુર હોય તે ચિંતવે, ગુણ સમજે ન ગમાર—હાં કોઇ.

(૨૦૧)—માનસીંહ અભયસીંહ—

પાણી ભરવા હું ગઇતીરે, સાહેલીની સંગે;
આડા આવીને ઉભારે, કુંવરજી નવ રંગે.
"જલ ભરવા સર્વે ગયા, એ વાડી મોઝાર;
થઇ ઉભા દરવાન તે, બંને રાજ કુમાર"
રોકી રાખી સાસુજી, અમો સૌ પનીહારી;
નામ પુછીને મ્હારૂંરે, કીધી ઠઠ્ઠા ભારી.
શરમાઇ ઉભાં રહ્યાં, શું અજા અબળા જોર;
વિનવણી કાંઇ ના સુની, દેખાડી નીજ તોર
હઠથી હમે હાર્યાંરે, આખર એક સાહેલી,
નામ દીધુંજ મ્હારૂંરે, ત્યારે દીધાં મેલી.

(૨૦૨)—અનસુયા— ..ભજન-

નહિ કોઇ ચીજ ગળી, ગરજ સમ, નહિં ચીજ :કોઇ ગળી:
માનવત નિજ માન મુકી, દુશ્મનને પડતા ઢળી ગરજ સમ.
બળીયા પણુ નિર્બળીને નમતા, રાય રંક ઘર જાય;
સોંઘું પણ મોંઘું થઇ બેસે, કળી શકાય ન કળી--ગરજ સમ.
સમયાધીન થઇ ઝેર હળાહળ, પીવું અમૃત ગણી:
જઇ મહા સતિને શીશ નમાવો, જાય આપદા ટળી.-ગરજ સમ.

(૨૦૩)—સૌભાગ્ય સુંદરી—

ધીમા ધીમા ચાલોને મારા પ્રાણુરે, પગ નાજુક તમારા આ
મચકાઇ જશે, કમર લચકાઇ જશે, ઓ સુજાણુરે. ધી૦

સાખી { નાજુક વેલી ફુલ સમી. કોમળ આ તુજ કાય;
ધડકે છાતી શ્વાસથી. એ અંતરથા ઓળખાય;

પરસેવાના બિંદુ બાઝયા મુખે, મુખ રાતું થયું થાક અતિ દુઃખે:
આ છાતીપરે લ્યો વિસામો સુખે, ઓ—ઓ સુજાણુરે. ધી૦

(૨૦૪)—કામલતા—

વાટ જુવે છે, વાલી રશીકવર, રજા અમે તો લઇશું બા.
પ્રેમ ગુંથણી ગુંથો છાના, દુર હમે તો થઇશું બા.
મને એકલી મુકીને, તમે જાઓ ના,--થશો એકલાં તમે લાં જાઓ બા.
મને લાગે છે બીહક—બધું ઠીક છે ઠીક—એમ કેમ.
ખાલી કરો પતરાજી—અમે જઇએ એમાં રાજી.
છતાં કરો છો સહાઇ—છોડો જાસું હમે બાઇ.

હવે આવજો બા. સખી તું--હા -આવજો બા- અલી તું.
હા આવજો બા. કરો અમન, ચમન, હવે જઇશું બા...વા૦

(૨૦૫)—સતી પદ્માની—

કાંરે, કોઇ વાલમને શોધી આવોને, હાં મને છેલા રંગીલા મેળાવો,
જુલમી જુવાની, આ હાયદીવાની; લલીત વીલાશી, એ વાલમ વિના
રંજની અંધકારી હા, લાગે નકારી.
ચતુર ચકોરીને ચન્દ્ર વિના, હાય બળી, હું હાય બળી છું.
પિયુ પિયુ તનથી તલસી રહી...

(૨૦૬)—મહાશ્વેતા કાદંબરી--

પતિ વીના પ્રેમદાના મનના, પુરાય ક્યાંથી કોડ,
કહે સખી પુરાય ક્યાંથી કોડ.
સરજનહારે સરજી જગમાં, નરનારીની જોડ, (૨)
પશુ પક્ષિ વન વૃક્ષ નિહાળો—સૃષ્ટિ માંહિ સઘળે જઇ ભાળો.
નાના મોટા જીવ જંતુમાં, પણ એવી નથી ખોડ,
રાખી પણ એવી નથી ખોડ—સ૦
પતિ ભજવે પાતક સહુ ટળતાં અખંડ સુખડાં સેજે મળતાં
પતિ વિના સાહેલી જગમાં હરાય જીતી હોડ—સ૦

(૨૦૭)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

શું કહું કથની, મ્હારી રાજ, શું કહું કથની મ્હારી,
હું તો દૈવના ત્રાસે હારી, રાજ,—શું કહું.
પરખિ પારીજાતીક મેં, અરપણ કીધું મન મ્હારૂં;
પતી તજી પરલોક સિધાવ્યા, કરી જીવતર મમ ખારૂં--રાજ.
ચંદન કાષ્ટની ચિતા રચાવી, પતિ સહગમનની આશે:
સુન્ય દેહ મમ સ્વામી તણો પણ, ઉડી ગયો આકાશે--રાજ.
અરપ્યું મે સર્વસ્વ સ્વામીને, પ્રેમની કફની ધારી,
તજી જગત જંજાળ સર્વ હું, પ્રીતે ભજું ત્રિપુરારી.-રાજ.

(૨૦૮)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

માલીકના બાળક સૌ, માલીક સૌના શ્રી જગનાથ (૨)
કર્તા હર્તા સૃષ્ટિના, સૌ બાજી એને હાથ.
ઋણાનું બંધે આવી મળતું, ખાધું નવ કોઇનાથી ખળતું,
જગત માત્ર તેને આધીન છે અનાથના જે નાથ,

નહિં પીડ આ પોતા તણો, પોતાનું કાંઇ ન જાણવું.
શોએ શુભા શુભ કર્મને; પોતા તણુંજ પ્રમાણવું.

(૨૦૯)—કુસમાવતી—

ભલે જન કોટી યત્નો કરે, નસિબના લખ્યા લેખ ન ટળે,
પાપીયા પાપે પેટજ ભરે, અંતમાં માથું પટકી મર.
હરીશ્ચન્દ્ર મહારાજા જુવો, નિચ ઘેર સેવા કરે.
થઇ સેવકી કર્મ લેખથી, ગુમાન શાને કરે......નસિબ૦
પાંન્ડવ સરીખા ધર્મધારી પણ, વન વન રખડી મરે,
ચીર હરણ જો થયાં સતીનાં, પ્રભુ કૃપા ત્યાં કરે...નસિબ૦
સતીયા સુરજન ભલે કુજનથી, કદી પીડાતા ફરે,
સત્યમેવ જયતેજ, સમજજો, ન્યાય નિયંતા કરે...નસિબ૦

(૨૧૦)—ઇન્દ્રાવાંત—

અમો સુધરેલાને તમો ગણો ન કમજોર,
કામ કેવાં કરીયે, ભેજામાં રાખી તોર.
શીમીટેડો માંડી...વેપારો વધારતા, યંત્રો મંગાવી હુન્નરો ખીલાવતા
જુના ધારા કાઢી નવિનો નીપજાવતા, ઘણું કર્યું બીજું હજુ કરીને
બતાવતા......અમો.

(૨૧૧)—વસુંધરા ઉર્ફે બેધારી તલવાર—

ચાલ હવે ચાલ વ્હેલી વ્હેલી, લળી લળી, લ્હેકે શું? જાતી વળી ઘેલી,
તારા તનમાં લાગીછે તાલાવેલી, સાહેલી, તારા તનમાં લાગીછે તાલાવેલી
રહી જાણે સૌને સુગંધી મળેલી....................લળી. લળી.
અરર......પગમાં કાંટો વાગ્યો ભુંડી કોઇ આવી......બાંધો પાટો
જુઠી—...ક્યાં વાગ્યો છે કાંટો. આમાં બાંધવો ક્યાં પાટો,
(હવે ચાલ ધુતારી ચાલ......)ચાલીયે છીયે......ચાલ હવે......

(૨૧૨)—(પ્રહલાદ વિજય)—વિર ભક્તિ—

ભક્તિ નૌકામાં બેશીનેરે, ભવતરીયે,
ભવતરીયેરે જગથી શાને ડરીયે-(૨)...ભક્તિ
અમૃત અળગું કરી વિષ શીદ પીજીએરે,
સૈયા-છોડીને શીદ જુમી ચરીયેરે,
જગથી શાને ડરીરે...(૨)...ભક્તિ
જુઠી છે જગની માયા, પ્રભુપદ સાચુંરે,

હેતે કરીને હરિવર વરીયેરે;
જગથી શાને ડરીએ...(૨)...ભક્તિ.

(૨૧૩)—ઓખાહરણ—

નારીની કેવી બલિહારીરે, નારીની કેવી બલીહારી...હાં.
નારીની કેવી દીલહારી, નારી સૌના મન રીઝાવે,
નારીની લીલા છે ન્યારીયે ભાઇ..................નારી.
નારી વિના સૂની આ સૃષ્ટિ, નારી પાછળ છે દીવાનીરે ભાઇ......નારી.
લાલ પાલ સૌ થયે નારીના, માયા મમતા છે નારીના ભાઇ...નારી.

(૨૧૪)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

અલી જોજે મનાતી ભોળી મેના ભોળવશે તુંજને પોપટજી મુખે મીઠું બોલી
અલી જોજે દેતી તું અંતર ખોલી......ભોળવશે......

સાખી { પ્રેમે પોપટ હાલ દીલની, દીલમંહી સમાવશે,
રૂતુ વસંતે માનનીને, મદનરાજ મનાવશે.

રશ રાજની રશરેલ જ્યાં, રગ રગ વ્યાપી જશે,
જખ મારી મેના માનશે, પણ ખોઇ પાયે લાગશે.

(૨૧૫)—કીશોરસિંહ—

વદીએ સદા સત્ય વાણી; સાચું જીવન હીતમાની,
કરે જે ખુશામત જાણી, તેની સમજપર પાણી,
હાજી હાજી, યા કરતા દીવસજે રાત ફિરતા
નીજ પેટ પાપથી ભરતા અન્તે દુઃખી તે પ્રાણી.........વદીએ
બોલે મનુષ્ય પરખાયે, સૌ તોલ બોલથી થાયે,
મીથ્યા લવારી માંહે; લઇએ સમજી શીદ હાની............વદીએ

(૨૧૬)—સરોજિની—

નખરાળી જોબનવાળી, કોઈ બુલબુલને બોલાવો,
મચકાળી મેદીવાળી, આ બુલ બુલને બોલાવો.
કોઇ સલુણા સંગે માણુ મોહનમાળા પહેરી,
મદન જંગનું જોર જણાવું, લાલ કોઇ છે લ્હેરી...આ...ન.
હાવ, ભાવ, રશ ભેદ બતાવું, સમજાવું સૌ વાતો,
ગયો વખત પાછો નહિ આવે, માણવી હોય મઝા તો...આ...ન.

(૨૧૭)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

સખી જઇ સંદેશો કહેજે, મમ સખીને ધીરજ દેજેરે...સખી.
અસ્ત થતાં દીનકરનો નલિની ઉલ્લાસ મનમાં થાય,

અલ્પ પરીચયે ચકવાકી પણ, પતિ સુખને નવ ચહાય.
તજ્યું સખીએ દર્શન પર નરનું, હું કયમ નામ લઉં નરવરનું. જય.
સમજ્યા વિણ સુખની આશામાં, પામર જીવ તણાય,
વિષ્ય ભોગ આલોક તણા સૌ, અંતે નીરસ જણાય;
કશી પ્રથમ પરીણામે રોવું, એ વિષયે કયમ ચિત્ત પરોવું...જય.

(૨૧૮)-પીતુભકત પ્રભાકર-(ગંગા યુમના અને સરસ્વતી સંવાદ)

ગુણુની ખાણ મને ગણ. ગંગા. કઉં અધમના કાપુ,
જળમાં ન્હાતા મનુષ્યને હું, મોક્ષ નિરંતર આપું.
મહિમા મારો એવો. સાખ પુરે જે...દેવો...
યુમના મારૂં નામ અરે હું, યમના બીતી ટળું;
મારૂ પાન કરે જે તેનાં, પાપ તમામ પ્રજાળું,
હરનારી છું હાની...વાત...એ છે...ના છાની.
સરસ્વતી હું સુંદર મારૂં જળ કિલ્લમીષ હરનારૂં,
કરે સ્નાન શ્રદ્ધાથી તેનું સદા કરૂં હું સારૂં.
કરૂણા મારી પામી........દાસ ખોય કે ખામી.
તુજને તારો પાપ નીવારો......આવે દુઃખનો આરો,
કરૂં સ્નાન ને પાન હમેશાં દ્રઢ વિશ્વાસ તમારો.
સુખમાં દેજો સ્થાપી......માતા છું...પૂજો...પાપી.

(૨૧૯)—સત્યનારાયણ—

દીલ મારૂં લઇ સીદ ચાલ્યા સલુણા.
મને હઠીલી જવાદે...ઉંહું—મુકીદે અરે ના. ના. ના.
પ્રેલી કરી તમે ગુણીયલજી મારા,
ખોટું વદે શું રહેવા દે, ઉંહું મુકીદે, અરે ના. ના. ના,...દીલ.
આશી રૂપાળી લટક, મટક, લઇ લીધો આ લ્હાવ,
આહા ? ઊભીરે, અટક, અટક; ભાવ બજુના ખાવ,
પત્થરે, રત્ન, ન ચટક, ન પટક કેવો રૂડો શીરપાવ
પ્રીત ન પ્રીતી ઘટક ઘટક દીલ દઇ વશ જાવ
તનનીતું ને મનનીતું ને ધનનીતું છે માલિક જાણુ......દીલ.

(૨૨૦)—પિતુભકત પ્રભાકર—

સમજે ન પ્રથમ જન કાચી, પસ્તાય પછી દુઃખ પામી,
નિજ અબળા પર હતરાજી, પરનારથી રમતા પાજી.
એ અધમો પર કહું માજી, નથી રામ જરા પણ રાજી...સમજે.

હાથે બગાડે બાજી, શાસ્ત્રો શકતા ના રાજી.
પાકે ના છેવટ ભાજી.................(૨).....................
સુંદર વર...ભયહર...સુખકર ..હરશે ખામી.....સમજે ન......

(૨૨૦)—બુધ્ધદેવ— ગઝલ—

પડતી હવે મુજને ખબર, તુમાં, જણાયે હર્ષ નહિ.
આ જગતની જંજાળનો, ચતુરાઇ તેં દીઠી નહિ.
જ્યાં પ્રેમ મારો ઝગહળે, ત્યાં તેં દીધો બદલો ખરે.
ઘરબારને છોડયા વિના, મુકિત કશી સુઝે નહિ.
હવે તો જો જરા જાગી (૨)
ચોળી વિભૂતિ અંગ, બન્યો શું યોગી (૨)
સમાધિ જુઠી દે ત્યાગી (૨)—હવે
વિલાસી મહેલના વાસી, તને આ શી લગન લાગી (૨)
મધુરાં પુષ્પને ત્યાગી, ગ્રહ્યા કાંટા શું હીન ભાગી (૨) હવે.
રૂડી આશા ધારીને, મેં તારો સંગ કીધો તો; (૨)
ભરુસો દઈ ભૂલાવી ઓ ! વિરાગી શું ગયો ત્યાગી (૨) હવે તો.

(૨૨૨)—બુદ્ધદેવ—

કાયા કાચ કુંપો, તું તો ચેતરે, હિણુ ભાગી હંસા;
અવિચળ પદ્દીને તું પેખરે, હિણુ ભાગી હંસા —કાયા.
ઝાંઝવાના નીર સમજ આ, કાચી જીંદગાની તારી;
મમતા મુકી દે ને તું કારીરે, હિણુ ભાગી હંસા—કાયા.
બે દિનનો છે ધરજગ સત્રજા, બે દિન અહિં રહેવાનું છે.
બે દિનનાં છે સગાંસંબંધી, બે દિન સુખ લેવાનું છે.
બે દિનનો છે પંખીમેળો, અંતે ઉડી જવાનું છે.
લોકો જેને દુનિયા કહે તે, એક મુસાફર ખાનું છે—કાયા.

(૨૨૩)—મહાશ્વેતા કાદંબરી—

રૂપે શું મન રાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે, ભગવાન ભજો. (૨)
હાડ માંસ ને રૂધીર ભરેલું, મઢ્યું ચામડે અંગ (૨)
ગંદા દેહનો ગર્વ નકામો, કાયાનો રંગ પતંગ.
ભરૂસો નહિ સાચોરે, કાયાનો રંગ કાચોરે ભ.

(૨૨૪)—બુદ્ધદેવ—

મારી ક્યારીમાં મ્હેક મ્હેક મ્હેકી હો રાજ,
કોઇ કુસુમ લ્યો કુસુમ લ્યો.

મીઠાં યૌવનના ભોગી રસીલા હો રાજ—કોઇ કુસુમ.
પ્રીતે પધારો પ્રવાસી અમ બાગમાં;
પાથરીશું પ્રાણ અતિ અંતર સુહાગમાં;
એક દિન થાઓ મેહમાન, હો વિલાસી રાજ—કોઇ કુસુમ.

(૨૨૫)—શારદા વિજય—:

તોફાની દરીયે નાવ, તમારૂં ગોથા ખાયરે,
મસ્તાની દરીયે નાવ તમારૂં ગોથા ખાયરે. તો૦
માયા પી સુતા શું મુરખ, જાગી કરો ઝટ સાહાય, તો૦
પાપી પવનના ખાઇ પછાડા, ભાડે જમને ભરાયરે તો૦
મહાસાગર માપી આવ્યા, ખાડે ખુંચી જાય. તો૦
લક્ષ ચોર્યાશી બંદર કીધા, ફોગટ ફેરા થાયરે.

(૨૨૬)—સ્નેહ સરિતા—

આજે સ્થાપન કરીએ, મંડળ પાણીચું સહુએ,
મહિલાનો ઝુંડો ધરીએ, પાઘડીનો વળ ફેરવીએ,...આજે.
નિષેધક મોઢાં કાળાં " ગૅાન કૅાટ " કરો ના બાળા,
બસ, વેલકમ, સૌ સુધારા, બસ વેલકમ, સૌ સુધારા...આજે.

(૨૨૭)—ભજનામૃત— ભજન પદ—

જુનું તો થયુંરે દેવલ જુનું તો થયું, મારો હંસલો નહાનો ને દેવળ
જુનું તો થયું—ટેક.
ઓરે કાયા હંડ્ડા ડોલવાને લાગી, દાંત ગીયાને માંહિ રેખુતોરીયાં. મા.
ઓર કાય) હંસા પડવાને લાગી, ગયો હંસને પીંજર પડી રહ્યું.
તે વખને મળી હંસા મળી ગોવાલણ, તે સું મહારૂં મનડું મોહયું.
મીરાં કહે પ્રભુ ગીરધરના ગુણ, પ્રેમના પ્યાલાલા તમને પાઇ પીયું. ૪

(૨૨૮)—કામલતા—

તમારે આસરે હું આવી, મને નાથ છોડી ન દેસો;
પ્રિય પ્રાણ કહી બોલાવી, હવે હાથ છોડી ન દેસો.
ભોળું હતું કુંવારૂં જ્યારે, આ મન મારૂં,
પ્રેમ જ્યોત પ્રગટાવી પરણ્યા; એ શું વ્હાલા, વિસારી દેશો.
ના કહેશો-મને નાથ.

(૨૨૯)—સુકન્યા સાવિત્રી—

ઉભી ઊભી જોઉં વ્હાલા તમારી વાટડી, દેખી રૂપ હર્ષે ભરાય
મારી છાતડી-ઉ.

દયાનિધી દેવે આપી છે યુવાની નીરખી નગીના મનું છું દિવાની
આનંદે ગાળીશું દિનરાતડી-દ.

(૨૩૦)—ઉસ્તાદી રાગ ભૈરવ તાલ ત્રીતાલ—

ઉઠરે મન રામ ભજન કરરે, તીહુ તાપ કટે—ઉઠરે
રામ ભજે પાપ કટત હે, દુખદારિદ્ર સબ હોત દુર—ઉઠરે.

(૨૩૧)—જુલમે વ્હેરશી—

સૈયાં મુજે હાથોકો, કંગન બનાદે.
કંગન બનાદે તું પહોંચી બનાદે, સૈયા.
જો તું કપેગી. વોહી સુનુંગા, લાઉંગા વોહી, મેરી જાન.
(ચાલો) તેરી કસમ, લાઉંગા વોહી, વોહી મેરી જાન.
(દેખો જાઓ જાઓ) લાઉંગા વોહી વોહી વોહી, મેરી જાન.
(ઉમ્ર મર ગઇ, હાય બાપરે.)
બાલીબી બનવાદું તુજે, બુન્દેબી બનવાદું તુજે
હંસલીબી બનવા દું તુજે. કડે છડે દોનો તલરેદાર.
(હાં) અપશે ચલું અપશે ફીરૂં, ફીર ન કરૂંગી તકરાર.
(ચચ) સબ કુચ્છ હય તૈયાર, એક બોસી દીલાદે—સૈંયા.

(૨૩૨)—મીસ ગૈહરજાન—રાગઃ ઝુલા-તાલ. ત્રીતાલ—

હારે સૈયાં, પડૂંમેં તોરે પૈયાં. સતાવો, કાહે મોયકો,
પિયા પ્યારે સજનપેં જાઉં વારી, મોહે બિરહાકી મારી કાહે કટારી.
કટારી મોરે સેયાં, કયોં મારી મોરે સૈયાં.
પલપલીયાં, તલમલીયાં, એકલીયાં, હો રહેયાં-હાય સૈયાં.
બિરહકી મારી, મેતે, રારકરૂંગી, કૈસે નિવડો, તુમ હાય.
મોહ કાહે સતાયે, મોહે કાહે જલાયે, જીજલાય, તરસાય, હાય સૈયા

(૨૩૩)—હરીશ્ચંન્દ્ર—

મન મયલ મીટે, તન તેજ બડે, દે રંગભગકા લોટા,
સૌ રોગ ટલે, સૌ સોગ જલે, કરે ભંગ અંગ કો મોટા,
જબ તારનમેં આજર રમે, નવ હાથ બડજી છોટા,
તન સાફ. મન સાફ, હો માફ, આદમી ખોટા......મન.
લે કંદ દુધમેં ઘોલો, તો ભાંગ બને અનમોલા,
કર પાર ભંગ કા ગોલા. હરબાર બોલ બમભોલા.
ઉઠ ભોર નહાકે ગંગ ચડાલે ભંગ જમાલે રંગ,
નિરા લે ઢંગ દિખા દે જંગી કુંડી સોટા..... ...મન.

(૨૩૪)—મુરીદેશક—
મુદી પીલાકે લુભા ગયા, કોઈ મુઝે મુગી પીલાકે, લુભા ગયા કોઇ,
અડે સવેરે જો કોઇ છાને બાકી લંબી હીઠ,
શિકતી ચિડીયા બહ પહચાને, ગિરી સડકસે ઘટ, સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ
દુશરા-પહેરે જો કોઇ છાને વાંકે લંબે હાન,
તવા કટોરા બેચ ડાલકે, ઘર લોટિપર ધ્યાન, સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ
તીસરા-પહેરે જો કોઇ છાને જ્યોં માંદાકી કીચ,
ઘરકે જાને મર ગયે, ઔર આપ નસેકે બીછ. સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ
ચોથે-પહરે જો કોઇ છાને, બચા આપહી આપ.
દો જોરૂ, દો સુરરેકા, હોછ બચ્ચેકા બાપ. સવેરે ફેર છીનેગી ભંગ.

(૨૩૫)—મીસ મલકાજાન—જીલા, ઝીંઝોટી તાલ, દાદરા.
પનઘટ વાપે મોહે નજર લાગી, હો નજર લાગી—હાય નજર.
શિરપર ઘડા, ઘડે પર ગાગર, દેખત છેલા લોટ ભાગી પાન.
જો દેખા યારોકા દીલસે, દેખા મલાલ હુવા,
હવાઇ ઉડતીથી ચહેરેપે, જો નિહાલ હુવા;
લિપટ સેઓ એ, પિયાસે સબે બીહાલ હુવા.
સબરજો સુખા હુવાથા, વહ તો નિહાલ હુવા.

(૨૩૬)—મી. મહમદહુસેન—રાગ જીલા. તાલ દાદરા—
નજરીયાં મીલાજા હોં જાનેવાલે, હો જાનેવાલે ગજબ ઉઠાને વાલે
આપ ઘર આનેસે આરામ જો પાતે, જાતે કુછ, મુસાફતકી ઐરહા-કુછ.
તપનીલ સુનાતે જાતે દિલ દિલદાર, મેરે સીનેસે લગાતે જાતે.
તેગ અબરૂ મેરી ગરદ પેચલાતે જાતે, હમને સબ દેખી નજર
આંખ મિલાતે જાતે.
અબ ન છોડું મેં તેરી સાવરીયાં, સેજરીયાપે આજા. નજરી-

(૨૩૭)—ખુરશીદે ઝરનીગાર—
તુંવેકી ગાડી ઉડાય લીયો જાય, ઐસા રીરંગી પૈસેકા લોભી-ધું૦
ફકફકફક ગાડી ઉડાય લીયો જાય—ધું૦
જાત નહીં દેખે, જમાત નહીં દેખે, એકહીમે સબકો બચઠાય લીયો જાય ધું૦
હીંદુ મુસલમાન-ભંગી-ચમારશે-ટીકીટકે રૂપે ગીનાય લીયો જાય-ધું૦

(૨૩૮)—મીસ ગોહર— તાલ-દાદરા—
દિલજાની મેરે તુને મેરી કદરભી ન જાની દિલજાની મેરી તુને
જરા આઓ સીયાં, ન સતાવો સઇયાં, નજર આઓ સૈયાં(૨)

ન સતાવો સૈયાં........દિલજાની મેરી તુને
જો ચમનસે ગુજરે તો, ઐ શીઆ તું કેના ભુલ બુલે જાવસે,
કે બીજાકે દિનભી સામને, લગાના દિલકો બહારે. દીલજાની મેરી તુને

(૨૩૯)—મીસ મલકાજાન—

જી ન મારો પિચકારીરે કન્હૈયા, ગારી મૈ દુંગી.
ફેંકત લાલ ગુલાલ કુચનપર, બોર દઇ રંગ સાદી—કન્હૈયા.

(૨૪૦)—ખુરશીદ ઝરનીગાર—

છોડો છાંડોજી મોરી કલઇયાં. દુખાત નહી બઇયાં. પડું મેં પૈયા પૈયાં
આહા, ડાગરીયા સબ તોરી, ડરીયાં કરો દેખોં; મેલડૈયાં.
કોઇ, સખીજો સુન પૈગા, આ. આ આ. આ. આ. જઇઆં—છોડો
ચુરીયા મોરી કરકાઇ. દેખો દેખો, તુમ રામ દોહાઇ.
કાપે. હીંયા જીયાસે. મન રશીયા, કયા મન બશીયા.
આવોજી આવોજી ના તરસાવોજી, હે. હે હે. બાકી જનીવા—છોડો

(૨૪૧)—મીસ ગૌહરજાન. રાગ—મલાર તાલ, ત્રિતાલ—

આયે ગરજત બાદરવા સુખ પાયે—આયે ગરજત
ફ્રમન્તુમ કહું મોન સુખ પાયે ગરજત

(૨૪૨)—જલશા સંગહ—પદ ભૈરવ—

ઉઠો મેરે કહાન કુંવર નંદકે દુલારે
ઉઠો મેરે બ્રીજકે કુંવર નંદકે દુલારે—ઉઠો.
કમલ લલીત પ્રફુલીત ભયે ભવર ગુનગારે.
ભાનુકો પ્રકાશ ભયો મલિન ભયે તારે—ઉઠો,
ગરથસે ગજરાજ છુટી દેવતા ઉબારે
જમુનામે ગેંદ ગીરી ગ્વાલ બાલ હારે--ઉઠો.
કાલી નાગ નાથ લાય કૃષ્ણ ભયે કાલે.
તાનસેન કહે પ્યારે ધ્રુવ પ્રહલાદ તારે—ઉઠો.

(૨૪૩)—જલસા સંગ્રહ—સિધુરા—હોરી—

ઓરી કોઇ ઉલઝા શામ કુંજનમે મે તો ઢુંઢ ફીરી મધુબનમેં—એ.
એ સોરી જતન બાતા મોરી સજની જો પીયા આવે ફાગનમેં—એ.
ફગવા લઊંગી જબ જાને દઊંગી એહિ બાત મેરે મનમે—એ.

(૨૪૦)—મુફ્રયદ ખુન—

ચિતવનને તીર ન જારી. દિલપર ઓહ આહા;
મંય દીલ દેકર પચતાઇ, ફલરતમેં નરાહત પાઈ.

ચાહતશે બાજ આઇ, દીલ મય હય પસતાઇ;
યેહ તન મન વારા તુજપર સારા, દીલપર સારા;
મોહબ્બતકી ચાહત સારી હય, દો દીનકી સબ દીલદારી હય.
બસ મુહ દેખેકી યારી હય-દીલપર આહ મારા.

(૨૪૫)-મીસરેઝા-રાગ દેશ-તાલ ધીમા, ત્રીતાલ-

છબ દીખલાજા બાંકે સાવરીયા, ધ્યાન લગો મોહે તોરારે.
ઓંકે ચિતવન નયના રશીલે ચાલ ચલત મતવારીરે,
કાહે કરત કિત જાઉં સખીરી. ન માને જીયા મોરારે-છબ.

(૨૪૬)—અસીરેહીર્સ—

જવાં દુલાપે હું મય નીરાશ મુવે ખુસમટપે મેં હું નીસાર.
તેરી મેરી જોડી બની મજેદાર, અંધી કાની જોડી બની મજેદાર.
લુલી લંગડી જોડી બની મજેદાર, શાદી કરૂંગા ઘોડે ચઢુંગા,
ફીર ના કરૂં તકરાર.
મુજે બાલી બનાદે, બુંદે દીલાદે સાડી દીલા દે, તું ચોલીકે સાથ
તુજે બાલી બનાદું બુંદે મંગાદું, જુતા ગંઠાદું, મઐ મોચીકે હાથ
અભી લાઉં (૩) શાદીકા કરો ચકરાર...જવાં.

(૨૪૭)-દાગે હસરત-

મય તો શીરીકા હું દીવાના, કયા માલ હય જાન ગવાના.
ન સીહત આપકિસ આનકર સાહબ સુનાતે હય.
બયાબાને આલમમેં કિસ્કો. મરનેસે ડરાતે હય,
યહે સચ કહે તે હય હજરત, આપ યાસીફે અજમાતે હય.
ફહી જાં બાજ અપને કોલસે. ભીબાજ આતે હય
કુછ બાત નહી મરજાના-કયા.
ઝ્યાં તો તનમેં ખુદ બાકી હય જાને જાં—થોડીસી.
ડરાતે હો કિસે તુમ ખીંચકર તરવાર થોડીસી,
મુજે ઇસ વાસ્તે હય જીન્દગી, દરકાર થોડીસી;
કે દીલમેં રહે ગઇ હય, હસરતે દીદાર થોડીસી.
એક ખેલ હય ખુન બહાના...કયા.

(૨૪૮)-મીસ અચ્છનબાઇ-રાગ મહાડ-તાલ દાદરા-

મન માનત નાહિ, શ્યામ બીના. મન માનત નાહી,
મંદીરવાય તજકે બિંદાવન પ્યારે વતનસે; (સોહાય.
ઢુંનનકો સખી આપહી નિકસું કરકે જોગીયનકો એસ-મંદીર.

(૨૪૯)—મહમદહુસેન—હોરી, કહરવાઃ—
મેં કૈસે હોરી ખેલુંગી, સાવરીયાકી સંગ મે. કૈસે—
લહેંગા તેરા ઘુમ ઘુમીલા, ચોલી તેરી તંગ.
કોરે કોરે કલસ મંગાયે, જામે ઘોલા રંગ,
ભર પીચકારી મુખપર, મારી ચોલી હો ગઇ તંગ.
તબલા બાજે, સારંગી બાજે, ઔર બાજે મરદંગ,
કાન્હાજીકી મુરલી બાજે, રાધાજીકે સંગ રંગ મે—

(૨૫૦)—મીસ જાનકીબાઇ—ભેરવી-ઠુમરી-તાલ-ત્રીતાલ-
રસીલી તોરી અંખીયારે, જીયા લલચાય, જીયા લલચાય.–રસીલી.
ઇસ જોબન પર વ્યાકુલ જાનકી, તોરી દેખકે સુરતીયા જીયા તે
લલચાય—રસીલી.

(૨૫૧)—મહમદહુસેન—રાગ, પીલુ, કહરો—
લાખન મેં ગારી દીલાય ગયોરે, એસી સેજરીયાંપે ન જાઓ
બાલમ. લા.
જાલીકી કુરતી, બનતકી અંગીયા, મેરા ગોરા બદન કુમલા ગયોરે. લા.
સોતીથી મેં રંગભુવનમેં, સોતીકો. આન જગાય ગયોરે, લા.

(૨૫૨)—ઇન્તેકામ—
સઇયાં મોરી માનલે, મયતો હારી વારી.—સઇયાં૦
ઇતની બીનતી કબસે, મેં સમજા રહિ,
મોરી માનલે, લવતે, હારી વારી.
કાલી કાલી ઘટા નવા રંગ દીખલા રહી,
ચાલો સખી સેજરીયાપેં, બીજલી ડરા રહી.—માનલે.

(૨૫૩—ધુપછાંય—
હમને કુછ દેરહકે રમઝાથા, મગર કુછભી નહીં,
ખાબ દેખા થા ગોયા, શબકો સહર કુછબી નહીં
અય ફલકતીરે સીતમ કીસપે, તું બરસા ગયા.:અય.
મેરે સીનેમેં તો દીલ હય, નજીગર કુચ્છબી નહીં.
જોહરી હુસ્નપે દુનીયાકે ન જીય, ગાફીલ,
ગોરસે દેખ હકીકતમેં, હુન્નર કુચ્છબી નહી.

(૨૫૪)—ખુરશીદે ઝરનીગાર—
હોશ રૂબા સીતમગરા, મહેલકા તુ કૌન હય,

સખે કશર લે લીયા, સચતો, બતા, તું કૌક હય.
દેખતેહી ફડક ગયા, પહેલુંમે સુર્ગ દીલ મેરા,
હુર હય યાપરી સનમ, નામે ખુદા તું કૌન હય.
ભેદ તું અપના દે બતા, અશ્કે ખસ્તા હાલકો,
બહેરે ખુદા ન રાજે, દીલ હમસે, છીયા તું કૌન હય.

(૨૫૫)—કૌરવ પાંડવ—બા. (૨)

સખીરી ! ! કાહે સોચું મેંય પલ પલ (૨) છેલા કો છલબલ,
છેદ ગયે છતીયાં; મુરઝાઇ રહત મતીયાં......સખીરી...! !
બીરહા અગનમેં જીયરા જલાકે, લગા દિયા પર લોન;
દર્શ બિના ભઇ દુબરીરે, પઠાંઉંગી પતિયાં......સખીરી...! !

(૨૫૬)—ભક્તબાળા—

પુરણ બ્રહ્મ પરમેશ,
નમન વિભુ અરજ અકામી, ગટમી ઘટ ઘટ,
સ્વામી, શ્રી સુરો સુરારી,
વિધવિધ નામી, અવિચળ ધામી, અંતર્યામી,
દીન તણા દુખ ટાળક દેવા.
જય જગપાળક કૃષ્ણચંદ્ર.

(૨૫૭)—બ્રહ્મર્ષિ વિશ્વામીત્ર—

કામ ભોગી રાજયોગીને બનાવવા.
જપ તપથી રૂપીવરને નીકળી ચળાવવા.........કામ.
ચિત્તહર યૌવનની મને મોટી મન હામ છે !
નિહાળી હાવભાવ, પુરૂષ નારના ગુલામ છે !
એ દરશાવવા રૂષીરાજને ભરમાવી......કામ ભોગી.

(૨૫૮) બુદ્ધદેવ—

તમને ઘટે નહિ આવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું;
આશ્રિતપર શું રીસાવું, કાન્ત, તમને ઘટે નહિ આવું.
માનસ સરના રાજહંસ તમે, મુક્તાફળના ભોગી;
કુસુમ કુસુમ સમ સેજ સુવાળી, સુખી થયા તમે યોગી કાન્ત તમને
જે સરવર જળ પાન કર્યા ત્યાં, કંટક કદી નવ ધરીયે,
સુખ દુ:ખમાં નિશદિન અનુસરતી, કિંકરી કયમ પરહરીયે.

(૨૫૯)—સુરદાસ—

વિષય વાત મમ માત તજીને, કૃષ્ણ ભજન તું કરવા દે,

ધર્મવૃત્તિ એ ધરણી ધરનું, ધ્યાન ધ્રુતિથી ધરવા દે;
અધમપણાને અલગ રાખી, ભંડાર ભક્તિના ભરવા દે,
નટવર નામનું નાંવ મળ્યું છે, તો ભવસાગર તરવા દે;
નાશવંત નર નામ છોડીને, અક્ષય વરને વરવા દે.

(૨૬૦)—જુલમ જુગારી—

વ્હાલમજી સાડી ગુલાબી મંગાવો, હો (૨) પોલકા બનાવો મોતીડા-
ટંગાવો-બંગડી બે હીરાની. મોધી ઘડાવો. જડાવો.
મુરતમાં જણાય છે, ધુતારાના ઢંગ, જેવો પુરશો તેવો ચઢશે રંગ.
હાંસીના હુલ્લાસમાં, રસિલી ના રીસાઇએ. વા.

(૨૬)—મીસ જાનકીબાઇ—

મેં કૈસે રાખું પ્રાન શ્યામ, માધો મન ગયે, માધો બન ગયે, લો ન આયે
લીખ લિખ પતીયા, શામકો મેં ડારી, કબલગી, પ્રીયા બો ન આયોરે
અરે શામ માધો બનગયે, ઓ ન આયોરે.

(૨૬૨)—હોરી સંગ્રહ—રાગ. હોરી-ચાલ કાફી

સામરા મત્ત ડારો પિચકારી, ભીંજત મેરી નવરંગ સારી—સા૦
મત ડારો મરજાદ, સુરહીયો, મેં હું કન્યા કુમારી,
તુમહો, નિરલજ અમ નહિ, ઐસે, મુખસે દઉંગી ગારી,
•કુજેતી હોયગી તુમારી-૧
પરનારકો પાલવ પકડયો, મોહન મનમેં બિચારી,
માત તાત તેરો વરધ ભયો હે, રાજ કંસકો ભારી, કહું સબ
એબ, વિસ્તારીરે-૨
એસી હામ હોયે હૈયેમેં, પરનો નોતમ નારી—સા૦

(૨૬૩)—પ્યારા સાહેબ—રાગ; સીંધુ; કાફી-તાલ-દીપચંદી.

હોરી આજ જલે ચાહે, કાલ જલે મોરા કુંવર કન્હાઇ
મોસે આન મિલે-હો.
મુજ બિરહનકો, બીરહા સતાવે, સુની સેજ ;મૈંઠા, ડસડસ જાવે.
મૈતો જરત બરત હોરીસે; શામસુંદર મોસે આન મીલે-હો.

(૨૬૪)—નિગાહેગફ્લત—રાગ—કાફી—ઠુમરી—

અય યાર, જાની, દિલદાર, જાની; મર્યે ડાલુ સદા જિયા પીયા વારજાની
તુમપર બલહાર જાની, અય, એચકે વચને લાવું કહીશે.
પાસ મેરે રહે ધરે જો થે આજ તક,
નિકલે ઇસકે દામસે કાર જાની—વાર જાની—અય.

(૨૬૬)—નિગાહે ગફલત—કલ્યાન, ઠુમરી—
પરવરકો પાક જાત, શામોસહર લગા ધ્યાન,
નાથ વો દયાવાન, નિગાહ બાન—પરવરકો.
સુમિર સુમિર તું હરનામ, સબ મતલબ લાવે બર,
નીતીમાન આલિશાન કદદાન—પરવરકો.
નગર, ડગર, શહર ગામ, મયેં નાજિમ કોહુંહું,
આતુ આનેન, જાત! માન! માન!—પરવરકો.

(૨૬૬)—નેક અનજામ—
દીઆદ હે લાયે, જીઆ ગભરાયે. પીયા પરદેશ મનદરવા છાએ.
દોહા. અરે પપઇઆ બાવરે, પીયા પીયા મત કુક.
ધીરે ધીરે સુલગતથી, સો તેને દીની ફુક, મેરા જોબન બીતા જાએ

(૨૬૭)—નાજ—
સુનો મેરે યારો, યે છયેલકા. કહેના, અકેલે રહેના બડા મજેદાર.
જંજાળ હે જોરૂ બચ્ચે; પામાલ હે અચ્છે, અચ્છે, હર હાલ હું—
કચ્ચે, કચ્ચે, કયાં કહું યાર—સુનો.
જોરૂ લાદે, ઘર બનાદે, યાદ તો કરતી હિય તીન,
તેલ નહી! હે, નાન મંગાવો, લાઓ લકડીયાં બીન,
સુનો તુમ ઔર મજેદારી.
" ચોરી કરો કેદ ભરો, ચાહે ગઢો, ચાહે મરો કુછભી કરો.
જોરૂકો પૈસેકા પ્યાર—સુનો.
અજી જાઓજી, જોરૂ હે ખંજરકી ધાર, અજી જાઓજી, અજી
જોરૂ હે ફરમાબરદાર, અજી જાઓજી.
જોરૂકો પયસેકા પ્યાર, સુનો મેરે યારો છયેલકા, કહેના—અ.

(૨૬૮)—ભુલભુલૈયાં—
સબઘર પાગલ, સબઘર પાગલ, સબઘર દીવાના;
અંદર પાગલ, બાહાર પાગલ, ચકકરમેં આના.
નોકર પાગલ, ચાકર પાગલ, કીસકા ગમખાના; (૪)
સબમેં અબદુલ કરીમદાના, યા, ખુદા કયા હુવા ગજબ;—પાગલ—
કયા કરના મેરે મૌલા, હેં પાગલ આલા આલા. (સબકે સબ
હે ખુન હમારા ખોલા, છુટા પીના ખાના,
આગ લગાએ તુમ દરદર ફીરના, હો સબમેં અબદુલકરીમ દાના.

(૨૬૯)—મીસ મલકાજાન—રાગ, જોગીયા–તાલ. દાદરા—
સખીરી મૈંકો, પીયો બિના કછુ ના સુહાય,
તુમ તો સોતન ઘર આવત, જાવત મોરા જીયા, ગભરાયરે.
ન રહી દીલકે લગાનેકી, હોંસ દેખલીયા,
તુમકો હમ, પ્યાર, પાહબતકી નજર ગૌરોં પર,
તુમકો દીલ દેકે હું, અજીરાને બતન દેખલીયા—સખી૦
(૨૭૦)—ચન્દ્રાવલી—
લો ફુલ જાની લેલો, ફુલ જાનીલેલો,
ફુલોમેં ફુલ ચંમેલી નરગીસ વડી રશીલી. લો.
ગજરે સુહાની લેલો, ફુલ જાની લીલો;
માલન હું છેલછબીલી, ફુલોંસે મૈ રંગીલી.
ચંપા હું નામી યારો, લો ફુલ જાની લેલો. લો.
ગજરા બેચન વાલી, નાદાન વે તેરા નખરા.
ગલોંપે લાલી હે તોરે નિરાલી, બાતોંમે હે ભોલી ભોલી.
ઓખ ઓખ કંહી લડ ગઇ કહીં, અડ ગઇ કંહી, ભીડ ગઇ,
વે તેરા નખરા.
(૨૭૧)—મીસ અચ્છનબાઇ—રાગ બરવા, ઠુમરી.–તાલ ત્રીતાલ
મેરે એદીકા રંગ જર જાય, હારે સુરજ સુખ ન જાયોરે, મેં.
સાસ મોરી બાજે નનદી ડર ખાવે અરે નાહી ડેડોરે. મેં,
(૨૭૨)—શાહીદે નાજ—
મેરા દીલ તો દીવાના જાન, તેરે લીયે, બાલ બાલ ગજ મોતી પરોઉં
મેરા બાલાશા જોબન તેરે બીયે,
નાલેશ કરોગીમેં કરને ન દુંગી, મયને છોડા જમાના જાન. તોરે લીયે
(૨૭૩)—મહમદ હુસેન—રાગ. મહાડ–તાલ દાદરા—
મારો જોબન બીતો જાય, બાદીલાં બેગે આયોરે,
પ્રિતમકું ચીઠીયાં લીખું, તાપર લીખું સલામ,
જીસ દીનસે પીયા પરદેશ સીધારે, નૈનસે નિંદ હરામ.
કોઠે ઉપર કોઠારી. સોના વડે સોનાર;
પાયલ મોરી બાજનીરે, બીછવેકી ઇકનાર.
(૨૭૪)—ભુલભુલૈયાં—
મય બાજ આઇ દીલકે લગાનેસે,
મોહે સંગ લીયો છયલા, બહાનેસે. મય.

આજ ફીર અપના ગયા વક્ત, મુઝે યાદ આરા,
જેરે દીવાર કોઇ આશકકે નાશાદ આયા;
દીલ સુરનેકો વોહી, બાનીને બેદાદ આયા,
મંચતો આજ યારથી, એહ મેરાબી ઉસ્તાદ આયા.
મોલનેકો આઇ ગુઈયાં, સાજનકો લાઇ,
લગી મેરી મહેનત ઠીકાનેસે—મય,

(૨૭૫]—ખુને નાહક—

માનો માનોં માનોરે, પ્યારી બતીયાં,
જાજા નાહીં દીખાવે તુજ છતીયાં, એહ બતીયાં, સુરતીયાં,
બોસા દે એક; ગોરે ગાલકા, પ્યારી જાન, બોસા દે એક, ગોરે ગાલકા,
ચલ મુવે, હટ મુએ, હુસ તું મનહુસ મુએ,
મય જો જાઉં તો પચતાઉંઓ—દુલહા કહા મુજશા પાયગી,
નીકલ નીકલ ઉધરકો ચલ, ન અબ મચલહાં.

(૨૭૬)—લયલા—

મજેહદારી ગીલોરી બરી લાલીયાં,
ચાતુર હું ના કરે ન્યારા અપપાર;
મોરે પાનેમેં યાર ક્સે શેઠ શાહુકાર.
ખાઉં પીલાઉં મય બીડા બનાઉં, બીડીમે છપ્પન મસાલે મીલાઉં.
લઓંગ, ઇલાયચી ઓર છાલીયાં.
શહરભીચ આઇ હય પાન બીડાં લાઇ.
પકી પકી કલીયાં, ગીલોરીયા બનાઇ.
બડી મજાહ પાઇ, જો રંગીલે કછુ ખાઇ,
માનકો પાન હય, જાનકો પાન હય, લેલો, આવ આવ.
ગીલોરીયા. આવ. આવ. ઇસ રંગ લાલીયા.

(૨૭૭)—ખુરશીદે જરનીગાર—

ભરકે જામ સાકીયા પીલાના. શાદીયા, મચાના મીલકે, સંગ;
સોહાના સોહાના અજબ રંગ શહાના, જમાના પયમાના આહંગ.
તરાના સુનાના ઉગાના બજાના, ખુશીકા જમાના હય જાના સંગ,
જમાના રંગ, બનાના ઢંગ, દીખાના ઢંગ, આલા.
હાં, ચમન, ચમન, બજમેં, અમન, દીલ હય મધન કુસનકા.

(૨૭૮)...હરીશ્ચન્દ્ર—

પ્યારા હમારા તું હમકુ દે આગ્યા જાનેકી—પ્યારા.

ઇશ્વર ઇચ્છા, અયસી હય તો લગે કૌન ઉપાય;
ફેર ખદા જો મિલના, હો તો, ફેર મિલુંગા આય—પ્યારા.
પ્યારી હમારી જાન નહીં, કલ તુજ બીન પાનેકી,
દૌલત સંપત, અનધન લક્ષ્મી, તન મન જીવ ન જોય,
નાર જો તુમસી હો, ન્યારા તો કંયસે જીના ભાય?—પ્યારી.
પ્યારા હમારા તું હમકુ. હૈ આગા જાનેકી.
"સતપન જાને ન દું તુમ્હારા, દેદું આપની જાન."
સત્ય પાત રહિયો પિયું પ્યારે ! બિનતી ! મોરી! માન—પ્યારા

(૨૭૯)—ઝહરી સાપ—

દેખુંગી પ્યારે અબાકા મુખડા, પ્યારા પ્યારા પ્યારા પ્યારારે.
ભુલે ફુવેથી હમે અબ તક દીલસે, દીલસે જાયગા સારા સારા સારાહી,
એક મુદતકા ટુકડા—દેખું.
રખેંગે, ઉલફત, વહમ અબ સમ હું જબાકું જબા,
ફીરતાથા મારા મારા મારારી દીલ ઉખડાહી ઉખડા.—દેખું.

(૨૮૦)—દાગેહુસરત—

ન શરમેં હોંસ બાકી હય ન તનમેં જાન બાકી હય,
મગર હાં, દીલમે તેરે વસ્લકા અરમાન બાકી હય.
મદદ અય જોશે વહશત આશિકોમેં બાત રહે જાય,
ગરેબાં ફટ ગયાં તો કયા અભિ દામાન બાકી હય,
ખુદાકે વાસ્તે અય ચારાગર લેભી ખબર જલદી,
તેરે ઉલફતમેં અભી કુછ જાન બાકી હય.

(૨૮૧)—ખુબસુરતબલા—

દેખો યારો, કયા જક મારા, બીબી અયસી લાયે,
કે જીસને આતેહી મેરા દીવાલા, ફુંકવાવે.
યારેકે સાથ હોટલમેં, ચંપીનકી બોટલ ખુલવાંએ,
ઔર વ્હાંતો મીસ્તર ખેરસલા ડબ્બાગુલ હોજાવે,
મીલી જીસ્કો જોરૂ અયસી વોહ બહાર દેખે કયસી
લા અનત ભેજો યારો અયશી, જોરૂકી અયશી તયશી.
કોઇ આવે સાયકલ લેકર, ઔર કોઇ લાવે મોટરકાર,
મીયાં તો ઘરકી ખાય હવા, ઔર બીબી જાયે બ્હાર.
અયેરેકી લેકર હાથ બગલમેં ફીરતી હય બાજાર,
અયશી ફેંશનેબલ ઓરતપર, હો ખુદાકી માર.

ભટકે રાતકો નાટક શાટકમેં ઉતજ દુંખ,
મીયાં રોકે તો બીબી કહે બી કવાયટ યુ ફુલ.
દેખો યારો હાં તુંમભી ન કરના અયશી ભુલ,
વર્ન તુમ્હારા બી યહ કર જાવેગી ડબ્બાગુલ.

(૨૮૨)—મીસ રોઝા—

દીવાના કીયા જાન, કયા સાદુ ડાલા, હાંરે દીવાના કીયારે તોફાની કીયારે;
ઓટલ બ્રાંડી તું પીલે મોરી જનિયા, પીકે કચેરીકો જાના હુવા
અરે હિંદહિં—કયા.
ચુનચુન કલીયાં મેં સેજ બીછાતી, સોતે કચેરીકો જાના હુવા
અરે હિંહિં—કયા.
સોનેકી થલિયામેં ભોજન કરો, તુમ ખાતે કચેરીકો જાના હુવા
અરે હિંહિં—કયા

(૨૮૩)—દીલફરોસ—

દીલજાની મેરે મેરી તુને કદરભી ન જાની,
અબ આવો સઇયાં, સતાવો ન સઇયાં.
નજર આવો સઇયા, નજર આવો સઇયાં, જાની દીલબર,
જો ચમનસે ગુજરે તું અય સલા તો યહ કેના ખુલખુલે જારસે,
કભી જાકાં દીનભી સામને-લગાના દીલકો બહારે-દીલજાની મેરે૦

(૨૮૪)—મીસ જાનકીબાઇ—

જમના તટ રામ ખેલે હોરી, (૨) દોડ દોડ પીચકારી ચલાવત, (૨)
અબીર ગુલાલ ભરે ઝોરી-જમના રા.

(૨૮૫)—ગૌહરજાન—રાગ પીલુ-તાલ-દાદરા—

ચિંતન નાહીં બદલ ગયો નૈનાં, (૨)
કાગજ હોં તો બાંચ લીચે, અરે કરમ ન બાંચો જાય.
ચિંતન નાહીં બદલ ગયો નૈનાં.

(૨૮૬)—પ્યારા સાહેબ—રાગ, બિહાગ—

કોયલીયા કુક સુનાવે, સખીરી મોહે બીરહા સતાવે,
પીયા બીન કછુ ના સુહાવે.
એસી અંધારી કારી બીજરી; ચમકે મોરા જીયા ધરકાવે.
દેખે મોરી આલી મોરા જીયા ધરકાવે
ઉન બીન અંખીયા સુખ ન પાવે
ઇતની બીનતી મોરી કહીઓ યહ ઉન્હીંસે જાય

ઉમસુ જોબનપર, મોરી આઇ નોરા પીયા ઘર ના આયે-કોપલીયા.

(૨૮૭)—જલશા સંગ્રહ—કાફી. હોરી, ખાખરસી.

કીજે કોન ઉપાય અજહુ. ઘરનાયે કનાઇ—કીજે
દીન ગીનતે સખી માસહુ બીતે તોબી ખબર નહી પાઇ.
દીલમેં હોત હુમાસ મિલનકો, કેસે મિલે જદુરાઇ,
રીત કોઉ દેત બતાઇ-કીજે.
ચૈત માસ ગયે ત્યાગી ચતુરભુજ, ચુરી મેચું તાલ ગાઇ;
રૂઠુ વૈસાખ તાપ તન જારે, જેઠમી રહરી જરાઇ
રહે કયો જીવાર બચાઇ-કીજે
માસ અષાડ મેઘ ગરજત હૈ, દાદુર શબ્દ સુનાઇ;
રિમ ઝિમ બરસત સાવન, ભાદો મહા ભયદાઇ
નદીયનમેં પુર બહાઇ—કીજે,
આશો આરી બદી નહી આયે, જગત દીપાવલી આઇ,
કારતક કહાં તક સહુ મેં, માગશર મનકો મુંઝાઈ.
ન ભાવત મેવા મીઠાઇ—કીજે,
પોસ પિયા બીન શીત દુઃખ બઢુ માઘ મરન દુઃખદાઇ.
ફાલ્ગુન ફીર હરી ઘર આવે, તો એલે હોરી સુખ પાઇ,
ગુલાલ અબીર ઉડાઇ—કીજે.
પ્રાણજીવન પ્રભુ આત નીહાળીત બહાર માત પિતાઇ.
દુઃખ વીદારન આય ગયે હરી પ્યારી ગલેસે લગાઇ,
બીર હરી પીર મટાઇ—કીજે.

(૨૮૮)—પ્યારા સ,હેબ—ભૈરવી. કવ્વાલી.

કાહાન કુંવર મોસે કરત બરજોરી, અબ મોરે કરત બરજોરી:
એક ન માને એક ન માને મોરી, કાને કુંવર કરત મોસે બરજોરી.
દેખી શામ યહ નામ હરતો, શામ તુમ લાગો હીરહત;
ઘડી ઘડી પલ પલ છીન તોરી બીનતી, કરત બરજોરી એક—નમાને.

(૨૮૯)—પ્યારા સાહેબ—રાગ આશાવરી—

કરલે સીંગાર ચતર અલબેલી સાજનકે ઘર જાના હોગા,
માટી ઉડાવન માટી બીછાવન માટીમે બીછાવન માટીમેં મિલ જાનાહોગા.
નાહલે ધોલે શીશ ગુંથવાલે ફીર વહાંસ નહીં આના હોગા—ક.

(૨૯૦)—પ્યારા સાહેબ-રાગ પુરીયા, તાલ ત્રીતાલ—

આના વે મિલ જાન રે સખ વહિ દેશકો જાનારે. આ
ચંદન સુતકો બંગલા છવાયો તાપર પલંગ બીછાનારે, આ